

DVOMI GLEDE ČLOVEKOVIH PRAVIC V ISLAMU

شبهات حول حقوق الإنسان في الإسلام باللغة السلوفينية

Abd Er-Rahman ibn Abd El-Kerim Eš-Šiha

د. عبد الرحمن بن عبد الكريم الشيحة

Prevod:

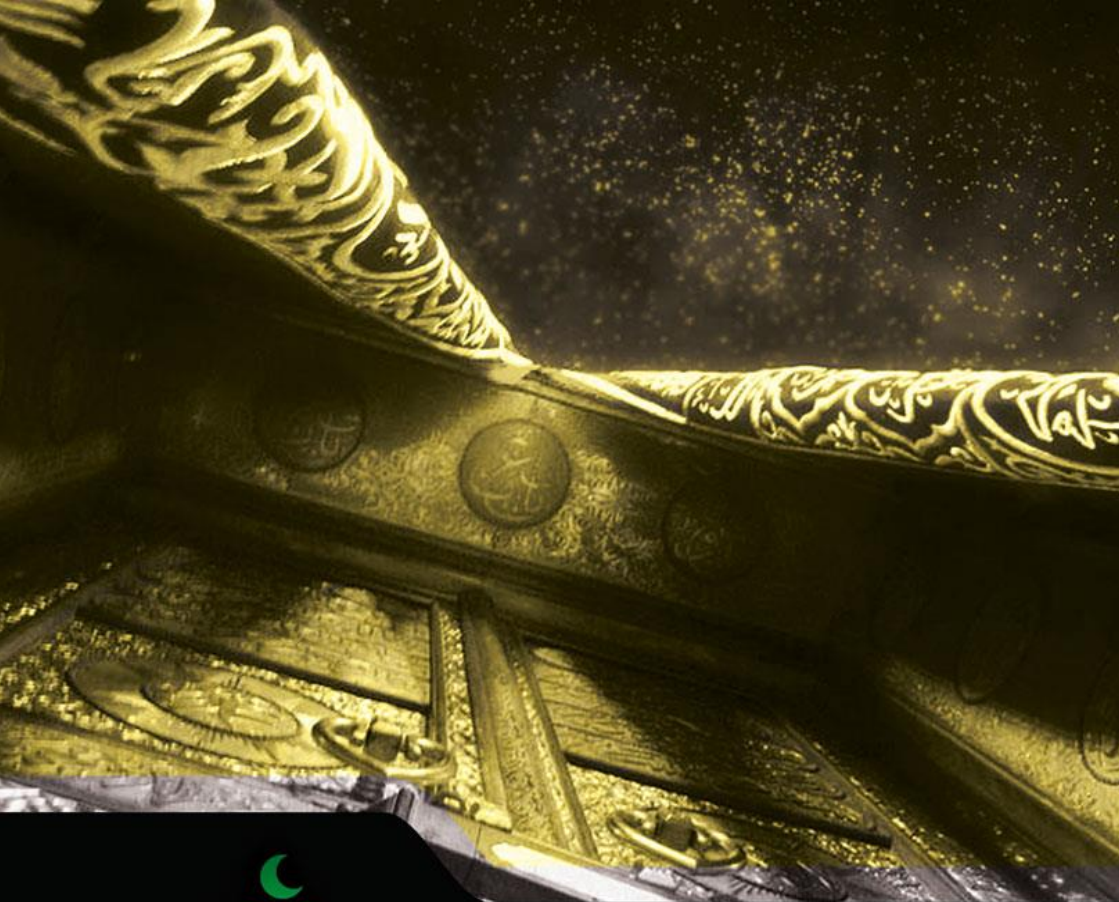
EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& Abd Allah es-Slovini

WWW.ISLAMLAND.COM

ISLAM LAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

V imenu Allaha Milostnega, Usmiljenega

UVOD

Hvaljen naj bo Allah, mir in blagoslov naj bosta z našim glasnikom vere Muhammedom (ﷺ), njegovo družino in z vsemi njegovimi ashabi (prijatelji).

Vsaka skupnost človeške družbe mora zagotoviti svojim članom pravice, s katerimi lahko opravljajo svoja dejanja in obveznosti ter jim omogoča, da uživajo varnost, stabilnost in občutijo njeno ljubezen in pripadnost. V resničnosti je danes, na globalni ravni, viden pojav treh usmeritev. Prva usmeritev je spoštovanje in dajanje prednosti posamezniku na račun družbe, družbi pa je prepovedano omejevanje in prikrajšanje njegove svobode in tako ona, da neomejeno svobodo posamezniku, kar je vzrok poslabšanja in degradacije družbenega življenja, zdrs v gnusna materialna stanja in strašna kriminalna dejanja, to je tako imenovani kapitalizem. Druga usmeritev spoštuje in daje prednost družbi na račun posameznika, tako ona odvzame njegove želje in pravice, slednji je tako brez svoje volje odločanja in odvzetih pravic razen tistih, ki mu jih da družba, ki jo predstavlja država. To so pravice, ki služijo v korist družbe in to je tako imenovani komunizem. Tretja usmeritev ne daje prednosti posamezniku na račun družbe niti prednosti družbe na račun posameznika, ampak daje vsem njihove pravice, tako ima posameznik pravice v odnosu do družbe in družba ima pravice v odnosu do posameznika, to so urejene pravice s predpisi in omejene s pogoji, ta usmeritev daje prednost interesu družbe pred osebnim interesom posameznika v primeru spora oziroma konflikta. V tej knjižici bomo predstavili splošen pregled človekovih pravic v okrilju islama in vzetih iz Allahove knjige (Kur'ana) in Sunneta (izročila in prakse) njegovega poslanca Muhammeda (ﷺ), ki sta dva glavna vira islama. Te pravice si prizadevajo od človeka ustvariti človeka v njegovih

lastnostih in človeka v odnosu do drugih. Jaz sem prepričan, da je v uresničevanju in prakticiranju teh pravic v resničnosti sreča za človeštvo in uresničevanje tistega, kar si družba prizadeva, (ambiciozno želi in teži k temu) glede varnosti, napredka in blaginje, ker te pravice niso rezultat izkušenj oziroma poskusov, družbenih ideologij in začasnih potreb ali političnih usmeritev. Tisto, kar me prepriča o moji izjavi, je dejstvo, da je te pravice določil Stvarnik človeka, ki ve, kaj odgovarja njegovemu stanju in je prilagojeno ter odgovarja njegovim potrebam. Viri islamske zakonodaje – častni Kur'an in čista Sunna glasnika vere Muhammeda (ﷺ) – sta napolnjena s temi pravicami in jih potrujeta, med prvimi je počastitev človeškega rodu pred drugimi, Vzvišeni Allah pravi: **»In že smo počastili Adamove sinove. Nosimo jih na kopnem in na morju, oskrbujemo jih z dobrimi stvarmi in zagotovo smo jim dali veliko prednost pred mnogimi stvaritvami.«**¹

Ta počastitev zahteva, da ima pravice, ki ji bodo zagotovile kontinuiteto, trajnost in zagotovile njeno svobodo ter ji dalo sposobnost graditve tega vesolja in opravljanja dolžnosti nasledstva na zemlji, ki ga je Vsemogočni in Vzvišeni Allah pojasnil v svojem govoru: **»In On je tisti, ki vas je naredil za naslednike zemlje in nekatere povzdignil nad drugimi v stopnjah /.../.«**²

In človekove pravice v islamu niso samo v njegovem tuzemskem življenju, ampak se nadaljujejo nepretrgoma tudi po njegovi smrti. Med njegove pravice v islamu po njegovi smrti so, da se obredno opere, prijetno nadišavi, obleče v novo belo obleko, da mu se opravi pogrebna molitev ter da se moli zanj. Abu Hurejre (naj bo Allah z njim zadovoljen) pripoveduje, da je slišal Allahovega poslanca (ﷺ), da je dejal: **»Ko opravite**

¹ Al-Isra (Nočno potovanje): 70. verz.

² Al-An'am (Živina): 165. verz.

pogrebno molitev za umrlega, iskreno in s prisotnostjo srca molite zanj.« Izročilo je verodostojno, navajata ga Abu Davud in Ibn Hibban.

Islamska zakonodaja je prepovedala njegovo žaljenje in rezanje njegovih delov telesa po smrti, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: » **Zlomiti kost umrli osebi je (isti greh) kot zlomiti kost živi osebi.**« Izročilo je verodostojno, navaja ga Abu Davud.

Prepovedano je tudi izkopavanje in ropanje grobov ali sedenje in hoja po njih, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: »**Bolje je za nekoga med vami, da se usede na žerjavico, se mu zažge njegova obleka in pride do njegove kože, kot pa da se usede na grob.**« Izročilo je verodostojno, beleži ga Muslim³

Tako kot ima tudi pravico do varovanja svoje časti in da se ne preiskuje o njem tudi po njegovi smrti, navaja se, da je Allahov glasnik (ﷺ) dejal: »**Omenjajte dobre stvari o vaših umrlih in ne omenjajte njihovih slabih stvari (dejanj).**« Izročilo navajajo: Abu Davud, At-Tirmizi, Al-Hakim in Al-Bejheki - navajanje je slabo. ⁴

Umrli ima pravico, da njegovi otroci in sorodniki molijo zanj za odpuščanje njegovih grehov, usmiljenja zanj, izpolnijo njegovo oporoko in njegove ugovore oz. obljube po njem, ker je Allahov poslanec (ﷺ) človeku, ki ga je vprašal: »**O, Allahov poslanec, ali je ostala kakšna dobrodelnost do mojih staršev, s katero bi jim naredil dobrodelnost po njihovi smrti?**« dejal: »**Da. Da moliš za njiju, iščeš odpuščanje za njiju, izpolniš njihovo oporoko in ugovore po njihovi smrti in da vzdržuješ sorodstvene vezi, ki se ne vzdržujejo razen z njima ter da počastiš njihove prijatelje.**«

³ Navaja Muslim: 2. poglavje, stran 667, št. hadisa 971.

⁴ Sunen Abu Davud: 4. poglavje, str. 275, št. hadisa 4900.

Izročilo beležijo Abu Davud, Ibn Madže, Ibn Hibban in Al-Hakim, ki pravi, da ima to izročilo verodostojno verigo prenašalcev, Al-Albani pa meni, da je slabo.⁵

Morda bo našel bralec, da so te pravice podobne tistim, na kar kličejo nekatere organizacije in institucije, kot so organizacije za človekove pravice in podobno, ampak tisto, kar je prinesel islam prednjači pred temi organizacijami in sistemi pred več kot štirinajstimi stoletji, vedoč, da so te pravice, ki jih te organizacije potrjujejo, pomanjkljive in prikrajšane v veliki meri, ker one večinoma niso postavljene, da bi varovale človekove pravice kot človeško bitje, ampak so večinoma postavljene, da bi varovale človeka, zato da bi ga izkoristile in izkoristile njegove sposobnosti in zmožnosti, da bi služile določenim ciljem ali interesom, ali osebno ali regionalno. Dokaz temu je, da mi resnično vidimo veliko pravic, ki so nasilno odvzete od večine ljudi v številnih pokrajinah in poleg tega vidimo, da jih pustijo na cedilu in stojijo pred tem jasnim in odkritim kršenjem njihovih pravic in stališče nemočne države, ki hlina, da varuje človekove pravice in ne zato, ker ona ne more spremeniti stanja, ampak zato, ker njihovi interesi zahtevajo, da se ne posega v spremembe, ker trdijo, da pozivajo k temu pod sloganom nevmešavanja v notranje zadeve.

Človekove pravice v islamu, ne prenašajo popuščanja ali olepševanja. Ko je Omer bnu Al-Hattab, naj bo Allah z njim zadovoljen, zvedel, da je Džebeleh kralj arabskih kristjanov sprejel islam, se je njegovemu islamu zelo razveselil ter ga poklical, da ga vidi v Medini, rečeno je tudi, da je Džebeleh zaprosil, da pride k njemu in Omer mu je to dovolil. On je jahal proti njemu in ko je prišel v Medino je vstopil k Omeru. Omer ga je pozdravil in mu izrazil dobrodošlico ter ga približal naj se usede pri njegovem mestu sedenja. V tem letu je odšel skupaj z

⁵ Sunen Abu Davud: 4. poglavje, str. 336, št. hadisa 5142.

Omerom na romanje in ko je on krožil okrog Kabe, je neki človek iz plemena Fazare stopil na njegovo ogrinjalo in se je odvezalo (ločilo) njegovo ogrinjalo. Džebeleh ga je tako močno udaril, da mu je zlomil nos, nekateri ljudje pravijo, da mu je celo izruval oko. Ta človek, iz plemena Fazar, se je glede tega pritožil Omeru in iskal svojo pravico od njega, z njim pa je bilo veliko število pripadnikov plemena Fezar. Omer je zahteval naj Džebeleh pride k njemu, Džebeleh je prišel in priznal svoje dejanje, Omer pa mu je dejal: "On bo vzel svojo pravico od tebe." On pa je dejal: "Kako to? Jaz sem kralj, on pa je ničvredna sodrga od navadnih ljudi." Omer mu je odvrnil: "Islam je izenačil med vama in ti nisi nič boljši od njega, razen po bogaboječnosti." Džebeleh je rekel: "Mislil sem, da bom v islamu še bolj dostojanstven kot v džahilijetu (času nevednosti, pred njegovim sprejetjem islama):" Omer mu je dejal: "Pusti to (mnenje). Če ne boš zadovoljil pravici človeka, bom jaz vzel njegovo pravico od tebe!" On pa mu je dejal: "Potem se bom spet vrnil v krščanstvo." Omer mu je odvrnil: "Če se boš vrnil v krščanstvo, ti bom presekal vrat!" In, ko je videl, da je on (Omer) resen v svojem govoru je dejal: "Razmislil bom glede tega to noč." In je odšel od Omera, zvečer pa je odšel k svojemu ljudstvu in s svojimi privrženci odpotoval v Šam (Levant), nato je vstopil v dežele Rimljanov, v Konstantinoplu je vstopil k Herakleju, on mu je priredil dobrodošlico, mu podaril veliko dežel, dal mu je v trajno posest ogromno blaginjo in veliko lepih daril ter ga postavil za svojega tesnega prijatelja in družabnika.⁶

Islam presega s svojimi ukazi od varovanja osebnih pravic k varovanju pravic drugega in preprečevanja nasilja nad zatiranimi, Vzvišeni Allah pravi: **In zakaj se ne bi borili na Allahovi poti in za zatirane moške, ženske in otroke, ki**

⁶ Ibn Kesir: Al-Bidaje va An-Nihaje 8. poglavje, str.64.

prosijo: "Gospodar naš, odpelji nas stran od tega mesta, čigar prebivalci so nasilneži, in daj nam s tvoje strani zaščitnika, in daj nam s tvoje strani nekoga, ki nam bo pomagal!"⁷

In te pravice so varovane tako za muslimane kot za nemuslimane, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Tisti, ki stori krivico tistemu, s katerim je sklenjen dogovor ali mu zmanjša njegovo pravico ali ga obremeni čez njegove zmožnosti ali vzame od njega brez njegovega zadovoljnega soglasja, ga bom jaz premagal (prepričal) z dokazi na Sodnem dnevu.«** Izročilo beležita Abu Davud in Al-Bejheki, Al-Albani pa ga je ocenil, kot verodostojno izročilo.

In Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Tisti, ki stori krivico tistemu, s katerim je sklenjen dogovor, ali mu zmanjša njegovo pravico ali ga obremeni čez njegove zmožnosti ali vzame od njega brez njegovega zadovoljnega soglasja, ga bom jaz premagal (prepričal) z dokazi na Sodnem dnevu.«** In je pokazal s svojim prstom na svoje prsi in nadaljeval: **«Tisti, ki ubije tistega, s katerim je sklenjen dogovor (o varovanju njegovega življenja in premoženja) in je pod Allahovo zaščito in zaščito Njegovega poslanca, mu bo Allah prepovedal vonj Raja, resnično pa se njegov vonj občuti na oddaljenosti sedemdesetih let.»⁸**

Practiciranje človekovih pravic, ki jih islam ukazuje v muslimanskih državah je zelo tesno povezana s stopnjo obveznosti izvajanja verske zakonodaje in njenih predpisov, nekateri od njih popolnoma obrnejo hrbet stran od islama, nekateri od njih vzamejo od islama tisto, kar odgovarja njihovim interesom in ciljem, nekateri od njih se skrivajo za islamom, da bi ga zrušili in izkrivili njegovo podobo, zato

⁷ An-Nisa (Ženske): 75. verz.

⁸ Sunen Al-Bejheki: 9. poglavje, str. 205, št. hadisa 18511.

razumna, pravična oseba, ki ima logično razmišljanje, zlasti od nemuslimanov, ko želi dati sodbo o islamu in človekovih pravicah v islamu, mora gledati nanj kot neodvisno metodo in sistem, ki ni povezan z dejanji in postopki posameznikov ali skupin ali držav, ker je prakticiranje teh pravic v islamskem svetu, kot smo že prej omenili, podrejeno obsegu oddaljenosti in bližine pridrževanja prakticiranja islamskega šeriata v teh državah. Tudi, če je metoda pravilna, se zgodi v njej pomanjkljivost glede na njeno prakticiranje, ker se vedno zmota in pomanjkljivost zgodi v prakticiranju, kot na primer: če vidimo osebo, ki trdi, da je v islamu, znan pa je po odvratnih lastnostih kot so laž, goljufanje, zavajanje in izdajstvo ali to pomeni, da islam v svoji metodi kliče k tem slabim lastnostim? Najnujnejše in najbolj pomembno je v tem primeru, da se vrne k islamskim naukom in originalnim pravičnim virom, da bi on spoznal resnico. Vedeti mora tudi, da popolnost pripada le Vzvišenemu Allahu, pomanjkljivosti pa niso značilne samo za muslimane, ker se pri vseh ljudeh pojavi pomanjkljivost vseeno ali na ravni njihovega preživljanja ali verskega ali družbenega življenja.

ISLAM IN SKRB ZA ZAGOTAVLJANJE POTREB

Islam si zelo želi vzpostaviti dobro družbo in to na način zagotavljanja in jamčenja osnovnih stvari, ki svojim članom zagotavljajo, da uživajo svoje polne pravice, da bi v njej uživali v udobju in spokojstvu ter dihali zrak svobode daleč od človeškega suženjstva in da bi lahko v njej prakticirali svoje normalno, naravno življenje in uživali svoje legitimne zakonske pravice. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Zares je Allah naredil vašo življenja, vašo premoženja in vašo čast sveto, kakor je svetost tega dneva (dan Arafata na romanju) v tem (svetem) mesecu (mesecu zul-hidža, 12. mesec islamskega koledarja) na tem (svetem) mestu (Meka in njena okolica).**«⁹

Islamska vera teži k vzpostavljanju družbe, v kateri bo zagotovljeno:

1. Varnost v vseh oblikah od:

- Varovanja premoženja. Vzvišeni Allah pravi: **“O, vi, ki verujete! Ne uživajte premoženja drug drugega na nedovoljen način; lahko (uživete premoženje) le, ko gre za trgovanje z medsebojnim zadovoljstvom.”**¹⁰
- Varovanja časti. Vzvišeni Allah pravi: **“Tisti, ki okrivijo poštene žene, pa tega ne dokažejo s štirimi pričami, naj sprejmejo osemdeset udarcev z bičem! Nikdar več jim ne dovolite pričati, kajti to so grešniki.”**¹¹
- Varovanje življenja. Vzvišeni Allah pravi: **Reci: "Pridite, recital bom, kar vam je vaš Gospodar prepovedal: da**

⁹ Beleži Al-Buhari: 10. Poglavje, Fethul-Bari str. 568, št. hadisa 6043.

¹⁰ An-Nisa (Ženske): 29. verz.

¹¹ An-Nur (Svetloba): 4. verz.

ničesar in nikogar ne enačite z Njim, da s starši ravnate lepo in da ne ubijate svojih otrok zaradi revščine; Mi oskrbujemo vas in njih. In ne približujte se razvratu, ne očitnemu ne prikritemu. In ne ubijte osebe, ki jo je Allah prepovedal (ubiti), razen ko tako zahteva pravica. To vam zapoveduje, da bi lahko dojeli.”¹²

- Varovanje uma (razuma). Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Vse kar omamlja (um) je hamr¹³ in vsak hamr je prepovedan.»¹⁴**

Ni dovoljeno zastraševati ali ustrahovati ljudi ali širiti strah med njimi, ne glede na to, ali gre za grožnjo z besedami ali na drugi način. Navaja se, da je Allahov glasnik (ﷺ) dejal: **»Kdor prestraši vernika, ima Allah pravico, da mu ne da varnosti in miru pred strahotami Sodnega dne. «** Izročilo beleži At-Taberani, Al-Albani meni, da je izročilo slabo v svojem Al-Džamii pod številko 5362.

Ali, da se proti njemu usmeri orožje, Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Naj nihče med vami ne usmerja orožja proti svojemu bratu, ker on resnično ne ve, morda bo hudič sprožil njegovo roko in bo padel v greh, ki vodi v Pekel.«**¹⁵
Muteffekun alejhi

Islam želi varno družbo, v kateri se ljudje lahko gibajo in pridobivajo zaslužek z delom in gibanjem po Allahovi zemlji, zato je islam predpisal kazenske sankcije, da bi kaznoval tiste, ki se skušajo poigravati z varnostjo in stabilnostjo islamske družbe.

2. Islam zagotavlja v družbi oskrbo (za preživetje) in to skozi:

¹² Al-An'am (Živina): 151. verz.

¹³ Alkohol in druga opojna sredstva (opomba prevajalca).

¹⁴ Sahih Muslim: 3. poglavje, str.1588, št. hadisa 2003.

¹⁵ Sahih Al-Buhari: 6. poglavje, str. 2592, št. hadisa 6661.

Dajanje priložnosti za delo, za tiste, ki so sposobni delati, da bi zagotovili svoje nujne potrebe in izpolnili svoje želje in to na način spodbujanja ljudi k delu. Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **»Da nekdo od vas vzame vrvi in prinese breme drv na svojem hrbtu in ga proda ter ga Allah naredi, da ne bo odvisen od beračenja od ljudi, je bolje zanj, kot pa da prosi od ljudi, ali mu bodo dali ali odrekli.«**¹⁶

- Oskrba tistih, ki si ne zmorejo zagotoviti zaslužka zaradi slabosti ali starosti ali bolezni ali izgube njihovega skrbnika družine, vsem njim pripada oskrba iz blagajne muslimanov. Allahov poslanec (ﷺ) pravi : **»Kdor zapusti premoženje to pripada njegovi družini, kdor pa zapusti dolg ali tiste, ki jih je potrebno oskrbeti (otroke ali druge ljudi) bom jaz za to stvar poskrbel (poravnal dolg in oskrbel potrebne) in jaz sem zastopnik (skrbnik) vernikov.«** Izročilo je verodostojno, beležita ga Ahmed in Muslim.
- Obvezno miloščino za reveže in potrebne v muslimanski družbi. Oni imajo pravico na miloščino (zekah), ki je dolžnost za bogate muslimane in predstavlja načelo socialne solidarnosti v islamu, ona se vzame od bogatih in da revnim, zaradi govora Allahovega poslanca (ﷺ) Muazu bnu Džebel, naj bo Allah z njim zadovoljen, ko ga je poslal v Jemen: **»...pouči jih, da jim je Allah ukazal miloščino v njihovih premoženjih, ki se vzame od njihovih bogatih in da (vrne) njihovim revnim.«**¹⁷
- Prostovoljna miloščina, ki jo da musliman z zadovoljstvom in z ljubeznijo, ki čuti potrebe svojih bratov v pokorščini ukazom Allaha in prošnjo za Njegovo zadovoljstvo. Allahov poslanec (ﷺ) pravi : **»O, ljudje! Širite**

¹⁶ Sahih Al-Buhari: 2. poglavje, str. 535, št. hadisa 1402.

¹⁷ Sahih Al-Buhari: 2. poglavje, str. 505, št. hadisa 1331.

pozdrav (selam), vzdržujte sorodstvene vezi, nahranite (lačne) s hrano, molite se ponoči, ko ljudje spijo in boste z mirom vstopili v Raj.« Beležil ga At-Tirmizi in pravi, da je izročilo verodostojno.

Allahov poslanec (ﷺ) tudi pravi: »Kdor odstrani tegobo od vernika od tegob tega sveta, mu bo Allah odstranil tegobo od tegob Sodnega dne, kdor pa olajša tistemu, ki je v stiski, mu bo Allah olajšal na tem in onem svetu, kdor prikrije (slabost) muslimana, mu bo Allah prikril na tem in onem svetu, Allah pomaga svojega sužnja, vse dokler on pomaga svojemu bratu.« Beležil ga Muslim.

Allahov poslanec (ﷺ) tudi pravi: »Najljubši ljudje pri Allahu so tisti, ki najbolj koristijo ljudem, najljubša dejanja pri Allahu so, razveseljevanje muslimana ali odstranjevanje njegove stiske ali poravnanje njegovega dolga ali odstranjevanje lakote od njega. Da grem s svojim bratom zaradi njegove potrebe, mi je dražje, kot pa, da se osamim zaradi bogoslužja v mošaji cel mesec. In kdor obrzda svojo jezo, bo Allah prekril njegovo sramoto in kdor obvlada svojo jezo, lahko pa jo izkaže, bo Allah napolnil njegovo srce z upanjem na Sodnem dnevu, kdor gre s svojim bratom zaradi njegove potrebe, vse dokler mu je ne izpolni, bo Allah utrdil njegove noge v dnevu, ko bodo noge drhtele (omahovale), slabo vedenje pa pokvari dejanje, tako kot kis pokvari med.« Sahihul-Džami.

- Huda grožnja je napovedana za tiste, ki ne skrbijo za stanja njihovih bratov muslimanov, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: »Nihče od vas ne bo pravi vernik, dokler ne bo želel svojemu bratu, kar želi sebi.« Muteffekun alejhi.

3. Islam zagotavlja v njej (družbi) poučevanje oz. izobraževanje.

Vzvišeni Allah pravi: **“Allah bo povzdignil na visoke stopnje tiste med vami, ki verujejo in jim je dano znanje.”**¹⁸

Poučevanje v islamski družbi ni samo pravica posameznika, ampak je njihova dolžnost, tako da je obveznost pridobivanje znanja, na katerem stojijo tuzemske in verske zadeve, islamska država pa mora zagotoviti vsa sredstva, ki pomagajo k pridobivanju znanja, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Iskanje znanja je dolžnost vsakega muslimana.«**¹⁹ Beleži se v Sahihul-Džami: 3913, Sahih At-Tergib va At-Terhib: 72.

Islam celo uvršča prizadevanje pri pridobivanju znanja in poučevanju od poti, ki vodijo v Raj, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Kdor gre po poti pridobivanja znanja, mu bo Allah olajšal pot do Raja/.../«**²⁰

Islam uvršča skrivanje znanja in njegovo zadrževanje oziroma da se to znanje ne deli z drugimi in koristi drugim od stvari, ki jih islamska zakonodaja prepoveduje in najstrožje opozarja na to, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Kdor skrije znanje, mu bo Allah prepovedal govoriti z ognjeno uzdo, ki mu jo bo dal na njegova usta.«**²¹ Izročilo je verodostojno.

4. Islam zagotavlja v njej vsa sredstva za zdravljenje in to na način:

- Prepoveduje vse, kar bi lahko vplivalo na zdravje človeka, kot je pitje in jemanje opojnih sredstev in narkotikov, Vzvišeni Allah pravi: **»O, vi, ki verujete! Hamr (opojne pijače ali sredstva), igre na srečo, žrtveni kamni,**

¹⁸ Al-Mudžadele (Razprava): 11. verz.

¹⁹ Sunen Ibn Madže: 1. poglavje, str. 81, št. hadisa 224.

²⁰ Sahih Muslim: 4. poglavje, str. 2074, št. hadisa 2699.

²¹ Sahih Ibn Hibban: 1. poglavje, str. 298, št. hadisa 96.

vedeževalske puščice so gnusne stvari, delo satana. Zato se izogibajte temu, da bi lahko bili uspešni. «²²

- Prepoveduje, da se je mrhovina in svinjsko meso, Vzvišeni Allah pravi: **»Prepovedani so vam mrhovina, kri, svinjina, tisto, kar je posvečeno nekomu drugemu kot Allahu, ter vsaka žival, ki je zadavljena, udarjena, strmoglavljena, z rogom nabodena in tista, ki jo je oklala zver - razen teh (živali), ki ste jih (predpisano) zaklali (pred smrtjo) - in to, kar je zaklano na žrtveniku. (Prepovedano) pa vam je tudi vedeževanje s puščicami (in kockanje). To je nepokorščina!/.../. «²³**
- Prepovedana so nemoralna dejanja, kot je homoseksualnost, prešuštvo in lezbištvo, Vzvišeni Allah pravi: **»Ne približujte se nečistovanju, zakaj to je razvrat in zlo početje. «²⁴**
- Zaščita skupnosti in sprejemanje mer za zaščito s pomočjo zdravstvenih sredstev z uporabo karantene vseeno znotraj ali zunaj (področja). Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Ko slišite za kugo v nekem kraju potem ne vstopajte vanj, ko pa se ona zgodi v kraju, kjer ste, potem ne odidite iz njega.«²⁵**

In preventiva pred boleznijo z osebno samozaščito, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Naj ne prihaja bolnik k zdravemu .«²⁶**

²² Al-Maideh (Miza): 90. verz

²³ Al-Maideh (Miza): 3. verz

²⁴ Al-Isra (Nočno potovanje): 32. verz

²⁵ Sahih Al-Buhari: 5. poglavje, str. 2163, št. hadisa 5437.

²⁶ Sahih Al-Buhari: 5. poglavje, str. 2177, št. hadisa 5437.

Vse, kar smo omenili od zagotavljanja nujnih (življenjskih) stvari, išče vsak človek, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Kdor se zbudi varen za svoje življenje, družino in tiste, ki jih preživlja, zdravega telesa, pri sebi ima dnevno in nočno oskrbo, kot da ima vse tuzemsko pri sebi.«**²⁷ Zabeleženo v Sahih Al-Džami: 6042 in v As-Sahihah: 2318.

²⁷ Sunen At-Tirmizi: 4. poglavje, str. 574, št. hadisa 2346.

ENAKOST V ISLAMU

Islam je odstraniti vse, kar bi ustvarilo razlike med pripadniki muslimanske skupnosti, bodisi s poreklom, barvo, ozemljem ali jezikom, tako Vzvišeni Allah pravi: **»O, ljudje! Bodite vdani svojemu Gospodarju, ki vas je ustvaril iz ene osebe in od nje je ustvaril njegovo ženo ter od njiju razkropil številne moške in ženske.«**²⁸

To pa zato, da uživajo njegovi pripadniki svoje zakonske pravice in da vsak posameznik med njimi občuti enakost, tako nima nobena skupina posebnih pravic glede na drugo skupino, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»O, ljudje! Mar ni vaš Gospodar en in vaš praoče eden, nima prednosti Arabec nad ne-Arabcem, niti ne-Arabec nad Arabcem, niti rdeča oseba nad črncem niti črncem nad rdečo osebo, razen po bogaboječnosti.«**²⁹ Izročilo je verodostojno.

Osnova in izvor človečnosti je v islamu ena, tako da ni prostora v islamu za bahaštvo in hvaljenje s svojo močjo, številčnostjo in poreklom na račun preziranja ljudi in njihovega poniževanja in odtegovanja njihovih pravic, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»O, ljudje! Allah je že odstranil od vas bahaštvo in hvaljenje v času nevednosti in poveličevanje svojih prednikov, ker so ljudje v bistvo dva človeka; dobrodelnik in bogaboječ, plemenit pri Allahu in pokvarjenec in nesrečnik, ki nima vrednosti pri Allahu, ljudje pa so sinovi Adama, Allah pa je ustvaril Adama iz zemlje/.../«**³⁰ Izročilo je verodostojno, beleži se v As-Sahihah: 2803.

²⁸ An-Nisa (Ženske): 1. verz.

²⁹ Imam Ahmed: Musned 5. poglavje, str. 411, št. hadisa 23536.

³⁰ Sunen At-Tirmizi: 5. poglavje, str. 389, št. hadisa 3270.

V islamu ni prostora za diskriminacijo in bahaštvo med ljudmi glede na barvo in raso, danes pa se to imenuje rasna diskriminacija, Judje in kristjani so menili, da so rasa, ki je vzvišena in nad ljudmi, Vzvišeni Allah pa jim je pojasnil njihovo resničnost in da so bitja enaka in ni razlike med njimi, razen po bogaboječnosti: **Judje in kristjani pravijo: "Mi smo Allahovi otroci in Njegovi ljubljenci." Reci: "Zakaj vas potem kaznuje za vaše grehe?" Ne! Vi ste zgolj ljudje, le eni od vseh tistih, ki jih je On ustvaril./.../«**³¹

Al-Ma'rur bnu Suvejd pripoveduje: Videl sem Abu Zerra Al-Gafarija, da je bil oblečen v lepo obleko, njegov služabnik pa je imel enako lepo obleko kot Abu Zerr, vprašali smo ga glede tega, on pa je dejal, da je on opsoval človeka, on pa se je glede njega pritožil Allahovemu glasniku (ﷺ), Allahov glasnik (ﷺ) pa mu je dejal: **»O, Aba Zerr ! Ali si opsoval temu človeku njegovo mater? Ti si človek, v katerem je lastnost iz časa nevednosti (pred islamom), vaši bratje so z vami (vam služijo), Allah je dal, da bodo pod vašo skrbjo in oblastjo, tisti, ki bo imel brata pod svojo skrbjo naj ga hrani od tistega, kar sam je (z isto vrsto hrane), naj ga obleče, tako kot se sam oblači (z isto vrsto obleke), ne ukazujte jim dela, ki ga niso zmožni opraviti, če pa jih zadolžite s tem delom, jim pomagajte pri tem.«** Beleži Al-Buhari.

Prav tako so ljudje v bogoslužju enaki; tako bogataš kot reven, vladar in podrejen, belec in črnc, spoštovan in nespoštovan. Ni nobenega bogoslužja in ukazov ter prepovedi, ki so določena samo eni skupini ali kategoriji in ne drugi, vsi so enaki pred Allahom, Vzvišeni Allah pravi: **“Kdor dela dobro, ga dela v svojo korist, kdor pa dela zlo, ga dela na svojo škodo, tvoj Gospodar pa ni krivičen do Svojih sužnjev.”**³²

³¹ Al-Maidah (Miza): 18. verz.

³² Fussilet (Pojasnilo): 46. verz.

Na področju šeriatskega sojenja in prakticiranja kazenskih sankcij so vsi enaki pred zakonom, tako da ni določenih kaznovanj za samo eno skupino in ne za druge in tam ni uživanja določene imunitete (ki preprečuje obračunavanje za dejanje) za določeno skupino ali kategorijo ljudi.

Prenaša se od Aiše, naj bo Allah z njo zadovoljen, da je dejala: Kurejši so bili v skrbeh zaradi neke ženske iz uglednega plemena Mahzum, ki je nekaj ukradla in so rekli: 'Kdo se bo zavzel za njo pri Allahovem poslancu?' Rekli so: 'In kdo bi si to drznil, razen Usama bin Zejd, miljenec Allahovega poslanca?' Usama mu je to rekel, Allahov poslanec (ﷺ) pa mu je glede tega dejal: **»Mar ti posreduješ, da se ne izvede ena od Allahovih kazni!?!«** Potem je Poslanec (ﷺ) vstal na noge in začel pridigati in je med drugim rekel: **»Resnično so stradali, tisti ki so bili pred vami, zaradi tega, ker so oni, ko bi ukradel med njimi neki uglednež, ga pustili nekaznovanega, ko pa bi ukradel neki slabič (neugleden), bi nad njim izvedli kaznovanje. Prisegam pri Allahu, če bi Fatima, hčerka Muhammeda, ukradla, bi ji jaz zagotovo odsekal roko.«**³³

Na področju izkoriščanja državnega (nacionalnega) bogastva so vsi enaki (misli se na tisto, kar se razdeli med člane muslimanske skupnosti iz državne blagajne muslimanov) in se ne misli na tisto, kar pridobijo posamezniki za opravljanje dejanj, ki jih opravljajo, ker je glede tega, brez dvomov, prisotna razlika. Iskreni Abu Bekr prvi halifa Allahovega poslanca (ﷺ) je razdeljeval darila med muslimane, tako da je dal vsakemu enako darilo in mu je glede tega rečeno. »O, halifa Allahovega poslanca! Ti si razdelil to premoženje med ljudmi v enakih delih, med ljudmi pa so tisti, ki imajo vrednost in so prednjačili v islamu. Če bi dal prednost tistim, ki so

³³ Sahih Al-Buhari: 3. Poglavje, str. 1282, št. hadisa 3288.

prednjačili, bili pogumni in imajo vrednost glede na njihove vrednote? On je dejal: »To kar ste omenili od prednjačenja, poguma in vrednot, jaz to zelo dobro vem, ampak je to stvar, za katero bo Allah nagradil, to pa je oskrba in je enačenje v tem boljše, kot pa dajanje prednosti enemu nad drugim, tisti, ki so delali za Allaha, bo njihova nagrada pri Allahu, to prisotno premoženje pa bo jedel tako dober kot pokvarjen (grešnik) in ni nagrada za njihova dejanja.«³⁴

Vsak član islamske družbe je upravičen, da izkorišča tisto, kar je Allah ustvaril, dal in oskrbel v tem vesolju od bogastva, islamska država pa mora zagotoviti priložnost za zaposlitev in uredi izkoriščanje tega bogastva tako, da ne bo izkoriščanja in monopola s strani nekaterih posameznikov, ki izkoriščajo to bogastvo z monopoliziranjem v preživljanju ljudi, Vzvišeni Allah pravi: **»On vam je podredil zemljo. Hodite po njej in hranite se s tem, kar vam On daje. Po oživiljenju boste odgovarjali pred Njim!«**³⁵

V človeških vidikih in vrednotah daje islam enakost med vsemi ljudmi, ni razlikovanja niti favoriziranja med njimi, glede tuzemskih zadev pa je prisotna razlika in neskladnost med člani družbe, tako se delovna oseba razlikuje od lenobneža in dobra oseba od pokvarjene osebe, Vzvišeni Allah pravi: **»In vsak bo deležen stopenj glede na to, kar je počel. In tvoj Gospodar ni nepozoren glede tega, kar počnejo.«**³⁶

³⁴ Ebu Ja'la: "Al-Ahkamu sultanija", stran 222.

³⁵ Al-Mulk (Oblast): 15. verz.

³⁶ Al-An'am (Živina): 132. verz

ISLAM IN VAROVANJE NUJNIH ŽIVLJENJSKIH POTREB

Islam je prišel, da dopolni prejšnje nebeške verske zakone, poslanec islama Muhammed (ﷺ) pa je pečat prejšnjih Allahovih poslancev in glasnikov vere, naj bo mir z njimi. Islam si prizadeva, tako kot so si prizadevali prejšnji nebeški verski zakoni, zagotoviti in zaščititi osnovne potrebe za zagotovitev in nadaljevanje življenja, tako si prizadeva za:

Obvarovanje vere (islama)

Vera je verovanje, ki temelji na načelih in vrednotah, ki urejajo življenje članov družb, od teh verovanj so tiste, ki so čisto duhovne, ali tiste, ki popolnoma nasprotujejo naravi pri človeku in zdravemu umu in ga izraža civiliziran okus, mislim na verovanja (verska prepričanja), ki pozivajo k svetosti in čaščenju bitij, tako kot nas je obvestil o njih Vzvišeni Allah v svojem govoru: **»Nekateri poleg Njega sprejemajo božanstva, ki ničesar ne ustvarjajo in katera so sama ustvarjena/.../«**³⁷

Med temi verovanji so tista, ki sledijo svojim željam, zadovoljevanju nagonov in strasti in to so materialistična prepričanja, ki častijo materijo in zavračajo vse drugo, tako kot nas je o tem obvestil naš Vsemogočni in Vzvišeni Gospodar v svojem govoru: **»Povej mi, kdo bo usmeril človeka, ki si je svojo strast izbral za boga/.../«**³⁸

Med temi verovanji je tisto, ki je hkrati duhovno in materialno in to je vera islam, ki ne ločuje med dušo in telesom, temveč je uravnotežila med njima s čudno ravnotežo tako, da ne prevladuje ena stran na račun druge strani, njegovi ukazi

³⁷ Al-Furkan: 3. verz.

³⁸ Al-Džasijah (Klečeči): 23. verz.

ukazujejo skrb za dušo, tako kot ukazujejo skrb za telo, njegove prepovedi prepovedujejo vse, kar zanemarija dušo, tako kot prepoveduje vse, kar škoduje telesu, Vzvišeni Allah pravi: **»S tem, kar ti je naklonil Allah, si prizadevaj doseči oni svet. A ne pozabi niti na svojo nalogo na tem svetu! Delaj dobro drugim, kakor je bil Allah dober s teboj!«**³⁹

In Vzvišeni Allah pravi: **»...Gospodar naš, daj nam dobro na tem svetu in na onem svetu in obvaruj nas pred mukami v ognju.«**⁴⁰

In dokler je islam vera in država, je vera s katero je On zadovoljen, da bo za vse ljudi in da bo zadnja vera ter njihov pečat in je posrednik, ki ne nasprotuje instinktu (človeka) in se ne spopada z naravo, je dolžnost družbe, ki jo sprejme, da jo obvaruje in to na način prizadevanja in truda, klicanja v to vero in da seznanjeni z njenimi vrlinami skozi lepo besedo in lepim ravnanjem, ki ga narekuje njegova vera in doktrina v skladu z besedami Vzvišenega Allaha: **»... Lepo govorite z ljudmi, vestno opravljajte molitev in dajajte zekat (obvezno miloščino).«**⁴¹

Celo sama islamska načela, kličejo da se ona obvaruje, skozi njeno vsebino od najboljših načel dobrote, pravičnosti, ljubezni in usmiljenja, ki obstajajo v dobri družbi in vsaka oseba teži, da bi jo pridobila in živela v njenem okrilju.

Od sredstev za obvarovanje (zaščite) vere je, da islam:

1. Ukazuje svojim slednikom, da jo varujejo skozi pravilno seznanjanje z njo, daleč od pretiravanja ali olajševanja in prikrajševanja, delujoč po besedah njihovega glasnika vere (): **»Resnično me ni Allah poslal kot tistega, ki otežuje**

³⁹ Al-Kasas (Pripoved): 77. verz.

⁴⁰ Al-Bakare (Krava): 201. verz

⁴¹ Al-Bakare (Krava): 83. verz

in preobremenjuje in tudi ne kot tistega, ki je strog in pretirava, ampak me je poslal kot učitelja in tistega, ki olajšuje.« Beleži Muslim

2. Islam je ukazal svojim slednikom, naj ne iščejo sovražnikov islama, tako da jim ga naložijo s prisilo, močjo in silo, v skladu z besedami Vzvišenega Allaha: **»In reci: "Resnica prihaja od vašega Gospodarja, kdor hoče, naj veruje, in kdor noče, naj ne veruje." Resnično smo za krivičnike že pripravili Ogenj, katerega zid jih bo obdajal.«**⁴²

3. Ukazal je svojim slednikom, naj ne hitijo v rezultatih dostavljanja islama drugim, Vzvišeni Allah pravi: **»Mi ti razodevamo Knjigo – samo resnico zaradi vseh ljudi- Kdor bo hodil po pravi poti, bo hodil v svojo korist; kdor pa bo hodil po stranpoteh, bo hodil v svojo škodo: Ti pa nisi njihov nadzornik!«**⁴³

4. Ukazal je svojim slednikom, da se držijo njegovih naukov, s katerimi bodo klicali ljudi k njej in te nauke prakticirali, da bi bili motivacija varovanja in vzgoje generacij na njej, prav tako klicanje ljudi k njej skozi vpliv prakticiranja njegovih slednikov, da sledijo njegova učenja o moralnosti. Zato je Vzvišeni Allah pogrjal tiste, ki delajo nasprotno tistemu, kar govorijo, Vzvišeni pravi: **»Mar zapovedujete ljudem, naj bodo krepostni, nase pa pozabljate, medtem ko berete Knjigo!? Ali ne dojemate!?«**⁴⁴

5. Ukazal je svojim slednikom, da bodo usmiljeni do vseh ljudi, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Milostnim se bo usmilil Milostni, bodite usmiljeni do tistih na zemlji in se vam bo usmilil Tisti, ki je na nebu.«** Beležijo Ahmed, Abu

⁴² Al-Kehf (Votlina): 29. verz.

⁴³ Az-Zumer (Skupine): 41. verz.

⁴⁴ Al-Bakare (Krava): 44. verz.

Davud, At-Tirmizi, Al-Albani meni, da je verodostojno v Sahihul-Džamii: 3522, navaja se tudi v As-Sahihah: 925.

Prav tako je potrebno delati dobrodelnosti vsem ljudem, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Želi ljudem, kar želiš sebi in boš musliman.«** Beleži At-Tirmizi, izročilo je verodostojno v As-Sahihah: 72.

6. Uveljavljena je velika nagrada za seznanjenje ljudi z islamom in njihov poziv v islam, da bi lahko uživali, skozi njegove nauke, družbeno varnosti in psihološko stabilnost, ki jo išče vsako človeško bitje, Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **»Da Allah s tvojim vzrokom napoti enega človeka (v islam), je to boljše zate, kot da imaš čredo rdečih kamel (najdragocenejše premoženje pri Arabcih).«** Muteffekun alejhi

Moramo tudi vedeti, da je bilo varovanje vere od naukov, ki se tekstualno omenjajo v prejšnjih verskih zakonodajah.

Obvarovanje življenje

Človeško življenje je v islamu zelo spoštovano in dragoceno, ima varovano mesto in položaj, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Prisežem pri Tistem, ki ima mojo dušo v Svoji roki, zares je ubiti vernika večje (hujša stvar) pri Allahu od izginotja tega sveta.«** Beleži Ibn Madže, Al-Albani meni, da je verodostojno v Sahihul-Džamii: 5078, navaja se tudi v Sahihu At-Tergibu va At-Terhibu: 2438.

Islam varuje človeško življenje na način obvarovanja človeškega življenja pred drugimi, zato je v islamu predpisano povračilo za umor in islam ukazuje, da se morilec ubije – če gre za nameren umor in če zastopniki umorjenega ne odstopijo od tega – za nenameren umor pa je v islamu predpis in to je krvnina (odškodnina sorodnikom ubitega) in odkupnina (za ta

greh), ki je osvobajanje sužnja, tisti pa, ki tega ni zmožen, se bo postil dva zaporedna meseca in tisti, ki še tega ne zmore, bo nahranil šestdeset revežev. Vse to je predpisano, da se obvaruje duša in ohranja življenje posameznikov pred poigravanjem z življenjem in odvrtaajo napadalne osebe od kaznivega dejanja umora. Ker tisti, ki ve, da bo ubit, če nekoga ubije, bo odstopil in se vzdržal od svojega zla in če ne bi bila kazen za morilca, smrtna kazen, se ne bi zgodilo odstopanje in vzdržanje pred zlimi dejanji, glede na to se merijo vsa kazniva dejanja, ki jih je islam določil in one (kazenske sankcije) so najbolj koristne in najbolj učinkovite in niso predpisane, razen da obvarujejo človeka in ohranijo njegove pravice, Vzvišeni Allah pravi: **»In v povračilu (za umor) boste imeli življenja, o vi, z razumom obdarjeni, da bi lahko bili bogaboječi.«**⁴⁵

Islam se ni zaustavil le pri teh tuzemskih kazenskih sankcijah, ampak je predpisal za nameren umor tudi posmrtno kaznovanje, ki je predstavljeno v Allahovi srdi in Njegovem hudem mučenju na onem svetu, Vzvišeni Allah pravi: **»In kdor namerno ubije vernika, kazen zanj je Pekel, v katerem bo večno, Allah se bo nanj razsrdil, ga prekel in zanj pripravil ogromne muke.«**⁴⁶

- Obvarovanje človeka od zla duše, ki je nagnjena k zlu, in njegova dolžnost do nje (duše), islam je ukazal njemu, da jo (dušo) obvaruje:
 1. Ne sme jo izpostavljati k uničevanju, ker ona (duša) ni njegova lastnina, ampak mu je zaupana na varovanje s strani Vsemogočnega in Vzvišenega Allaha in se njena dejanja ne usmerjajo, razen na Njegovi poti, tako je islam prepovedal

⁴⁵ Al-Bakare (Krava): 179. verz.

⁴⁶ An-Nisa (Ženske): 93. verz.

samomor, ker Vzvišeni Allah pravi: **»In ne ubijajte se, saj je Allah resnično usmiljen do vas.«**⁴⁷

2. Da se ji dajo njene pravice, ki jih je Allah predpisal, tako se ji ne sme delati nasilje na način prepovedovanja tistega, kar ji je Allah dovolil od hrane, pijače, obleke in poroke, ker Vzvišeni Allah pravi: **Reci: »Kdo je prepovedal Allahove okrase, ki jih je dal Svojim sužnjem, in dobrote iz oskrbe.«**⁴⁸

Toda uživanje teh dobrot je v mejah, ki so po verskem zakonu ukazane in določene, brez pretiravanja, razsipanja, ošabnosti in bahanja, ker Vzvišeni Allah pravi: **»...jejte in pijte, vendar ne razsipajte. On zares ne mara razsipnežev.«**⁴⁹

V islamu se ne sme zanemarjati telo, ga mučiti in odtegovati nekaj kar potrebuje, četudi gre za bogoslužje posvečeno Allahu, Enes bnu Malik, naj bo Allah z njim zadovoljen, je pripovedoval: **Tri osebe so prišle k sobam žena Allahovega glasnika (ﷺ) spraševati o bogoslužju Allahovega glasnika (ﷺ). Potem ko so zvedeli, kakšno je njegovo bogoslužje, so oni menili, da je to zelo malo in dejali: "Obstaja velika razlika med nami in Allahovim glasnikom (ﷺ)⁵⁰, njemu je že Allah odpustil prejšnje in prihodnje grehe.«** Eden med njimi je dejal: **»Jaz bom od zdaj vsako noč v celoti molil.«** Drugi je dejal: **»Jaz se bom neprekinjeno vsak dan postil in ne bom prekinjal posta.«** Tretji je dejal: **»Jaz se bom popolnoma odrekel ženskam in se nikoli ne bom poročil.«** Allahov poslanec (ﷺ) je prišel in dejal: **»Ali ste vi tisti, ki so rekli to in to? Kar se mene tiče, se jaz najbolj bojim Allaha in imam največje**

⁴⁷ An-Nisa (Ženske): 29. verz.

⁴⁸ Al-A'raf (Višave): 32. verz.

⁴⁹ Al-A'raf (Višave): 31. verz.

⁵⁰ Mislili so, da on ne potrebuje veliko bogoslužja, oni pa ga potrebujejo, ker je njemu (ﷺ) Vzvišeni Allah odpustil prejšnje in prihodnje grehe.

strahospoštovanje do Njega med vami, toda jaz se postim in prekinjam post, molim del noči in spim del noči, in se poročam z ženskami, tisti pa, ki se oddalji od moje poti oz. prakse (Sunneta) ni od mene.«⁵¹

Obvarovanje uma (razuma)

Razum je v islamu pogoj za zadolževanje z obveznostmi in odgovornostmi, zato je islam prepovedal vse, kar je lahko vzroka, da se vpliva nanj na način pitja in uporabe opojnih sredstev in drog. V islamu so imenovane opojne pijače ali sredstva (el-hamr) kot "mati vsega zla", zaradi velikih posledic, ki izhajajo iz njegove uporabe, zato je ukazal bičanje tistega, ki ga uporablja, zato da bi ostal zdrav razum, obvarovano presojanje in varno premoženje. Med to spada tudi vplivanje na um z uničujočimi mislimi, ki pozivajo k vsaki pokvarjenosti in nizkotnim dejanjem, Vzvišeni Allah pravi: **»O, vi, ki verujete! Hamr (opojne pijače ali sredstva), igre na srečo, žrtveni kamni, vedeževalske puščice so gnusne stvari, delo satana. Zato se izogibajte temu, da bi lahko bili uspešni. Satan želi s hamrom (opojnimi pijačami ali sredstvi) in igrami na srečo med vami povzročiti sovraštvo in prezir ter vas odvrniti od omenjanja Allaha in od molitve. Mar ne boste že odnehali?«**

52

Da bi islam presekal korenine alkohola in drog v družbi je prepovedal njuno proizvodnjo ali zaslužek s prodajo ali pomoč pri njuni distribuciji in promociji, ker Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Allah je preklel hamr (opojne pijače ali sredstva) desetim; sam hamr, tistega, ki ga na splošno dela (proizvaja), tistega, ki ga dela zase, tistega, ki ga prodaja in**

⁵¹ Sahih Al-Buhari: 5. poglavje, str. 1949, št. hadisa 4776.

⁵² Al-Maidah (Miza): 90-91 verz.

tistega, ki ga kupuje, tistega, ki ga nosi in tistega, ki se mu nosi, tistega, ki je iz njegovega zaslužka, tistega, ki ga pije in tistega, ki ga streže.«⁵³ Beleži Ahmed in Ibn Madže, Al-Albani meni, da je izročilo verodostojno v Al-Irvau: 1529.

Obvarovanje časti

Islam prepoveduje vse, kar ima neposreden ali posreden vpliv na oskrnitev časti muslimana, zato je prepovedal:

- Nečistovanje (prešuštvovanje), Vzvišeni Allah pravi: **»Ne približujte se nečistovanju, zakaj to je razvrat in zlo početje.«**⁵⁴

Prepovedal je vse, kar vodi k temu dejanju, kot je:

1. Dotikanje in poljubljanje tistih, ki jih ni dovoljeno dotikati in poljubljati; Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Vsak Adamov sin ima neizogiben delež v prešuštvu; prešuštvo očesa je v pogledu, prešuštvo rok je dotikanje in duša želi in hrepeni, to pa potrdi, ali negira spolni organ.«**⁵⁵

(Pomen hadisa je v tem, da je vsakemu človeku določen delež v prešuštvu, nekateri ga dejansko storijo v popolnosti s spolnim odnosom, nekateri s prepovedanim pogledom in uživanjem, ko poslušajo o prešuštvu in tistim, kar je povezano, da se to dejanje uresniči, nekateri z dotikanjem in poljubljanjem prepovedane osebe, nekateri z nogami, ko hodijo, da bi prešuštvovali ali prepovedan govor s tujo prepovedano osebo in podobno.)

2. Prepovedana je osamitev s tujo žensko (žensko, s katero se oseba lahko poroči), Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Moški**

⁵³ Sunen Ibn Madže: 2. poglavje, str. 1121, št. hadisa 3380.

⁵⁴ Al-Isra (Nočno potovanje): 32. verz.

⁵⁵ Sahih, navaja ga Ahmed in Ibn Hibban.

se ne bo osamil z žensko, razen v prisotnosti mahrema. Neki človek je vstal in rekel: 'O, Allahov poslanec, moja žena je odšla, da opravi romanje, jaz pa sem vpisal svoje ime, da grem v ta in ta boj.' Allahov poslanec (ﷺ) mu je dejal: 'Vrni se in opravi romanje s svojo ženo.«⁵⁶ (Mahrem je mož ali osebe, s katerimi se ženska ne sme poročiti, kot je to brat, oče, stric ali brat po mleku)

3. Prepovedano je gledati v tisto, kar ni dovoljeno (haram). Vzvišeni Allah pravi: **“Reci vernikom, naj hodijo s spuščnim pogledom in naj pazijo na svoje sramne dele. Tako je boljše, saj Allah resnično ve, kaj delajo. In reci vernicam, naj hodijo s puščenimi pogledi /.../.”**⁵⁷

Allahov poslanec (ﷺ) je rekel Aliju (naj bo Allah z njim zadovoljen): **»O, Ali, ne sledi pogled za pogledom; tvoj je prvi pogled (ker ni nameren) toda drugi pogled ni tvoj (ker je tvoja izbira in boš zanj odgovarjal).«** Beležijo ga At-Tirmizi, Abu Davud, Al-Albani meni, da je verodostojno.

4. Islam je prav tako, zaradi obvarovanja časti, prepovedal kleveto in lažno obtožbo. Tisti, ki obtoži moškega ali ženo za nemoralne stvari in tega ne more dokazati, se nad njim izvrši kaznen bičanja z osemdesetimi udarci biča, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Tisti, ki okrivijo poštene žene, pa tega ne dokažejo s štirimi pričami, naj sprejmejo osemdeset udarcev z bičem! Nikdar več jim ne dovolite pričati, kajti to so hudodelci (nečastni ljudje).«**⁵⁸

5. Prav tako je islam, zaradi obvarovanja časti, prepovedal vsak govor ali dejanje, ki izkopava človeško dostojanstvo in ugled,

⁵⁶ Sahihul-Buhari: 5. poglavje, str.2005, št. hadisa 4935.

⁵⁷ An-Nur (Svetloba): 30-31 verz.

⁵⁸ An-Nur (Svetloba): 4. verz

rani človeške občutke in žali njegova čustva. Vzvišeni Allah pravi: **»O verniki! Možje naj se ne posmehujejo drugim, saj so ti morda boljši od njih, pa tudi žene naj se ne posmehujejo drugim ženam, saj so te morda boljše od njih. Ne karajte drug drugega in ne kličite se med seboj z grdimi vzdevki! Zares grdo je, če kličejo vernika s posmehljivimi vzdevki! Kdor se ne pokesa, sam sebi dela krivico! O verniki! Ogibajte se sumničanju, zakaj sumničenje je pogosto greh! Ne vohunite (oprezujte) in ne opravljajte eni druge! Ali bi bilo komu od vas prijetno jesti meso svojega umrlega brata? To vam je odvratno, zato se bojte Allaha! Allah zares sprejme kesanje, On je milosten!«**⁵⁹

Obvarovanje premoženja

Islam je obkrožil finančno lastnino človeka z močno ograjo zaščite z uvedbo strogih kazni (resnih in močnih), da bi zagotovil njeno ohranitev in da se ne napade. Tako je predpisal, da se tatu odseka roka (pest), da bi se obvarovala ta lastnina, Vzvišeni Allah pravi: **»Tatu in tatici odsekajte roke. To naj jima bo kazen za storjeno delo in opomin od Allaha. Allah je Vsemogočen in Moder.«**⁶⁰

Ta kazen ni takšna, kot si jo zamišljajo tisti, ki ne poznajo bistvo islama, ampak ima svoje pogoje, ki se morajo izpolniti, da bi se kazen lahko izvršila. In tako, če se ne bi izpolnil eden od pogojev ali bi nastali dvomi glede njega, potem se ne izvrši ta kazen. Ti pogoji so naslednji:

- Premoženje mora biti na dobro varnem in varovanem mestu (zakladu), v katero je vlomljeno. Glede premoženja, ki je zunaj, tako da ga lahko vsi vidijo in ni varovan in pride do kraje

⁵⁹ Al-Hudžurat (Sobe): 11-12 verz.

⁶⁰ Al-Maidah (Miza) 38. verz.

takega premoženja, potem ne pride do kazni sekanja roke, ampak se bo storilec kaznoval z blažjo kaznijo, ki jo bo določil pristojni sodnik, tako da bi se zavarovalo osebno premoženje oz. lastnina, ker je v tem primeru lastnik premoženja oškodovan in prikrajšan zaradi ne varovanja njegovega premoženja.

- Da motiv za krajo ni potreba po jedi ali pijači, in če je kraja zaradi tega, potem se ne seka roka, zaradi dejanja Omera (naj bo Allah z njim zadovoljen) v letu lakote in suše imenovani er-Ramadeh (to leto je imenovano zato, ker se je zgodila suša, lakota in prekinitev padanja dežja; pridelki, drevesa, palme in vse rastline so zgoreli zaradi suše, zato je primerjal njeno črnino s pepelom).

- Da ukradeno premoženje doseže določen znesek (nisab), za katerega se seka roka, v nasprotnem primeru, če je količina ali vrednost ukradenega premoženja manjša od določenega zneska (nisaba), se ne seka roka.

Potrebno je omeniti, da se te in ostale predpisane kazni v islamu ne izvedejo, razen v primeru odklanjanja vseh dvomov in nejasnosti, ker je to v interesu obtoženega.

V primeru, ko se ne izvede kaznovanje zaradi obstoja dvoma, islamska zakonodaja predpisuje blažjo kazen, ki jo določi sodnik glede na težo krivičnega dejanja, kot je zapor, bičanje, ukor, denarne kazni in podobno, tako kot sodnik oceni, da je v skladu s položajem.

Prav tako islam prepoveduje vsak napad na premoženjsko lastnino, kot je nasilna ugrabitev, brezpravno odvzemanje zemlje ljudem, odvzemanje premoženja ljudem na nezakonit

način z goljufijo in poneverbo. Vzvišeni Allah pravi: **»Ne jejte imetja drug drugega po krivici/.../.«**⁶¹

Tisti, ki si na nezakonit način prilasti tuje premoženje, bo silovito kaznovan tudi na Sodnem dnevu, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Kdor brezpravno vzame premoženje nekega muslimana, bo srečal Vzvišenega Allaha, On pa bo jezen nanj.«**⁶² Beležijo ga Ahmed, Al-Buhari, Muslim in At-Tirmizi.

Islamski verski zakon obvezuje roparja, da vrne tisto, kar je nasilno ukradel, če pa je to, kar je nasilno vzel zapravil ali izgubil, mora plačati ali nadoknaditi škodo v vrednosti tistega, kar je vzel. V primeru, da oškodovani odstopi od svoje pravice (pravnega pregona), bo ropar kaznovan z blažjo kaznijo. Islam je zaščitil premoženje z vsemi možnimi sredstvi, celo do te stopnje, da ima lastnik premoženja pravico obrambe svojega premoženja in se lahko napadalec ubije, če ne obstaja drugi način, da se premoženje obvaruje. V primeru, da napadalec (ropar) ubije lastnika premoženja, bo ubiti lastnik mučenec, zaradi govora Allahovega poslanca (ﷺ): **»Tisti, ki bo ubit, ko je branil svoje premoženje, je mučenec.«**⁶³

IZGUBLJENA STVAR V ISLAMU

Islam je prišel s sistemom, ki varuje premoženje na splošno, kot tudi premoženje v posebnih primerih, tukaj nas pa predvsem zanimajo specifične pravice, ki so povezane s premoženjem. Premoženje je v islamu posebno spoštovano in zaščiteno (ni dovoljena nasilna prilastitev tujega premoženja itd.) pa četudi

⁶¹ Al-Bakre (Krava): 188. verz.

⁶² Musned imama Ahmeda: 1. poglavje, str.416, št.hadisa 3946.

⁶³ Sahihul-Buhari: 2. poglavje, str. 877, št.hadisa 2348

se izgubi, tako ni vsako izgubljeno premoženje dovoljeno vsakemu, ki ga najde, ampak obstajajo regulirani pogoji in okoliščine glede tega. Od islamskih pravil, ki varujejo in spoštujejo premoženje v posebnih primerih in s katerimi se islamska zakonodaja odlikuje od drugih, je pravilo, ki se nanaša na izgubljeno in pogrešano premoženje oziroma stvar. Izgubljeno premoženje je vse, kar se najde od premoženja in temu podobno, njegov lastnik pa ni znan. Med pogrešano premoženje pa spadajo živali, ki so se izgubile.

Islam ukazuje, naj se vzame izgubljena stvar (premoženje), če je na mestu, ki ni varno pred krajo ali uničenjem in zapravljanjem, zato da bi se na ta način obvarovalo premoženje ljudi pred uničenjem in zapravljanjem in potem, ko se zve, kdo je lastnik vrne premoženje lastniku, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal človeku, ki mu je prišel in spraševal o izgubljeni stvari: **»Dobro si zapomni njen ovitek in vezavo in potem to oglašuj eno leto. Če pride njen lastnik, je njegova, če pa ne pride, lahko ti z njo razpolagaš. Človek je vprašal: 'Kaj pa je s pogrešano (izgubljeno) ovco?' On (ﷺ) mu je rekel: 'Pripadla bo tebi ali tvojemu bratu ali volku.' Človek je spet vprašal: 'Kaj pa pogrešana (izgubljena) kamela?' On (ﷺ) mu je rekel: 'Ona ni tvoja skrb. Z njo je njeno napajanje, je obuta, pije vodo in objeda listje z dreves, vse dokler je njen lastnik ne najde.«** Muteffekun alejhi

Z ovitkom in vezavo se misli na prepoznavanje teh stvari, tako da se izgubljena stvar ne bi pomešala s premoženjem najditelja in da bi lahko najditelj, v primeru, ko pride lastnik te stvari, razločil med resničnim in neresničnim opisom teh stvari. Z enoletnim oglaševanjem te stvari se misli, da se na zborovanjih in mestih, kjer se misli, da bi se lahko našel lastnik objavi in oznani, da je stvar najdena. Če se najde lastnik, se mu bo stvar (premoženje) vrnila, če pa lastnika ni, potem ta stvar pripada najditelju, v tem primeru (izročilu) gre za ovco, in on z njo

svobodno razpolaga. Kar se tiče ovce ona pripada tebi, če se po enoletnem oglaševanju ne pojavi lastnik, če pa se pojavi lastnik, ona pripada njemu ali volku (divjim zverem), ki jo lahko pojedjo. "Ona ni tvoja skrb" pomeni neodobravanje s strani Allahovega poslanca (ﷺ), da bi se kamela vzela, ker ima kamela s sabo svoje pojilo, misli se na grbo v kateri kamela skladišči vodo (hranilne snovi) in se tako ona napoji iz grbe, vse dokler ne najde druge vode in njej ni potreben nihče, da bi jo napojil. "Obuta je" pomeni, da ima svoje parklje, s katerimi se lažje giblje, premaguje najbolj oddaljene kraje in lažje najde vodo.

Takšen je predpis, ko gre za stvari, ki niso malovredne in namenjene, da se pojedjo. Glede stvari, ki so namenjene, da se pojedjo (hrana) pa ni potrebno iskati lastnika in jih je dovoljeno jesti. Enes bin Malik (naj bo Allah z njim zadovoljen) navaja, da je Allahov glasnik (ﷺ) šel mimo datljev na poti in dejal: **» Če se ne bi bal, da so miloščina, bi jih pojedel.«** (To pa zato, ker mu je Vzvišeni Allah prepovedal, da je tisto, kar je miloščina) Muteffekun alejhi

Prav tako je dovoljeno najditelju, da razpolaga z najdeno stvarjo ali premoženjem, ki ima majhno vrednost, ker se navaja, da je Ali (naj bo Allah z njim zadovoljen) prišel k Allahovemu glasniku (ﷺ) z enim dinarjem, ki ga je našel na tržnici in mu je Allahov glasnik (ﷺ) dejal: **»Vprašaj trojico, ali je njihov.« Ali je storil, kakor mu je bilo rečeno, toda ni našel nobenega, ki bi bil lastnik tega. Potem mu je Allahov glasnik (ﷺ) dejal: »Ti ga porabi.«** Izročilo je verodostojno, beleži ga Ebu Davud v "Sunenu".

Najditelj ima pravico, da najdeno stvar podari kot miloščino ob namenu njenega lastnika ali pa da porabi oz. razpolaga s to stvarjo, po enoletnem oglaševanju te stvari, in v primeru, ko se ne najde njen lastnik, zaradi navajanja Evsa bin Ka'ba, ki pravi:

Našel sem sveženj, v katerem je bilo sto dinarjev in sem to odnesel k Allahovemu glasniku (ﷺ), on pa mi je dejal: »Oglašuj ga eno leto.« Jaz sem ga oglaševal eno leto in nisem našel lastnika, potem sem tretjič⁶⁴ prišel k njemu, on pa je dejal: »Zapomni si njegov ovitek in vezavo v primeru, da se oglasi njegov lastnik, če pa se ne oglasi potem ga porabi.« Beleži Al-Buhari

Obvarovanje potomstva

Islam poudarja veliko pozornost in skrb za potomstvo, ker je to edino sredstvo za obstoj in nadaljevanje človeške vrste, kar je Vzvišeni Allah obljubil glede namestništva na Zemlji. Zato je islam prepovedal, da bo potomstvo predmet omalovaževanja, poigravanja in vsega tistega, kar je lahko vzrok za njegovo prekinitev, omejevanje ali popolno prepovedovanje, brez opravičenih šeriatskih razlogov. Vzvišeni Allah pravi: **»In ko se obrne stran, si prizadeva širiti pokvarjenost po Zemlji, uničevati posevke ter zarod. Toda Allah ne mara pokvarjenosti.«**⁶⁵

Zato je islam prepovedal splav, ker je to napad na človeško življenje, razen če to predstavlja nevarnost za življenje matere.

Islamski verski zakon spodbuja muslimane na poroko, da bi se nadaljevalo in povečalo njihovo potomstvo. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Ženite tiste (ženske), ki se vzljubijo, in rodovitne ženske, ker se bom jaz ponašal, pred drugimi glasniki vere, na vašo številnost na Sodnem dnevu.«** Izročilo

⁶⁴ Ko je Evs prišel drugič k Allahovemu poslancu (ﷺ), mu je on rekel, naj oglašuje najdeno stvar eno leto, potem ko je Evs to storil in ni našel lastnika, mu je ponovno prišel tretjič in on (ﷺ) mu je dejal: »Zapomni si njegov ovitek in vezavo v primeru, da se oglasi njegov lastnik, če pa se ne oglasi, potem ga porabi.« (opomba prevajalca)

⁶⁵ Al-Bakara (Krava): 205. verz.

je verodostojno, beležijo ga Ahmed, Abu Davud, En-Nisai in Ibn Hibban.

Prav tako je rekel Allahov poslanec (ﷺ): **» O skupina mladeničev, kdor med vami je zmožen vzdrževati ženo, naj se poroči, ker je to boljše za povešanje pogleda in boljše za njegov spolni organ, kdor pa tega ni zmožen, naj se posti, ker mu bo to ščit.«** Muttefekun alejh

('povešanje pogleda'- pomeni, da se ne gleda tisto, kar je prepovedano, 'to je boljše za njegov spolni organ' - pa pomeni, da se s tem obvaruje pred prešuštvom, 'post mu bo ščit'- pa pomeni, da se s postom zmanjša in obvlada strast).

Zaščita porekla in sorodstva

Družina ima v islamu visoko mesto in velik pomen, ker ona predstavlja jedro, na katerem je zgrajena družba. Zato, da bi jo obvaroval in zaščitil, jo je islam objel s popolno skrbjo pred razpadom in uničenjem. Ker je rodoslovje vez, ki povezuje družino eno z drugo, tako da se medsebojno spoznajo sorodniki in opravijo pravico, ki jo imajo eni do drugih, tako kot jih je zadolžil Vzvišeni Allah glede vzdrževanja sorodstvenih vezi. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Vedite za svoje poreklo, s katerim se vzdržujejo sorodstvene vezi, ker vzdrževanje sorodstvenih vezi povečuje ljubezen v družini, povečuje premoženje in podaljšuje življenje.«** ⁶⁶ Izročilo je verodostojno, beležijo ga Ahmed, At-Tirmizi, navaja se v Sahihul-Džamii: 2965.

Zato islam maksimalno varuje in skrbi pred mešanjem, s prepovedano poroko in da podedujejo premoženje tisti, ki

⁶⁶ Mustedrek ala Sahihajn 4. poglavje, str.178, št.hadisa 7284.

nimajo pravice na to ter da prepovedujejo dedovanje tistim, ki imajo pravico na to, ker to vodi k razpadu družbe.

Islam je razveljavil ženitni (sistem poroke), pokvarjeni sistem formiranja družine, ki je bil razširjen med Arabci in drugimi pokvarjenimi sistemi, ki je bil znan in na splošno priznan v takratni družbi. Od teh sistemov oziroma pravil, ki jih je islam razveljavil so naslednji:

SISTEM POSVOJITVE

Sistem posvojitve je, ko neko osebo posvoji človek, ki mu ni biološki oče, ga pripiše k sebi ter mu da vse pravice in obveznosti, ki jih imajo tudi njegovi otroci. Vzvišeni Allah pravi: **»Allah ni dal nobenemu človeku dvoje src v prsi. Tudi vaših žena, od katerih se ločujete, ni naredil za vaše matere, niti vaših posinovljencev ni naredil za vaše sinove. To so samo vaše besede iz vaših ust, Allah pa govori resnico in popelje ljudi na pravo pot. Posinovljence imenujte po njihovih očetih! Tako je boljše v Allahovih očeh. Če pa ne veste imen njihovih očetov, vedite, da so posinovljenci vaši bratje po veri/.../.«**⁶⁷

SISTEM PRIZNAVANJA OTROKA

Gre za primer, ko se otrok iz zakonske (šeriatske) zveze oziroma poroke ne prepíše očetu, vse dokler ga on zadovoljno in javno ne prizna in pripiše k sebi. Islam je to prepovedal zaradi podcenjevanja zakonske zveze in podreditve družinskih zadev moževim muham in samovoljnosti ter ponižanja dostojanstva žensk, ker je na ta način vprašljiva njena neomadeževanost in čast, ustvarja se diskriminacija med otroki

⁶⁷ Al-Ahzab (Zavezniki): 4-5 verz.

in izgublja rodoslovje. Islam je določil, da se vsak novorojenček v legitimni zakonski (šeriatski) zvezi pripiše očetu, ne glede na to ali ga on javno prizna ali da se strinja s tem, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Otrok pripada lastniku postelje (tistemu, s katerim žena leži v postelji - možu).«**⁶⁸ Muteffekun alejhi

Izjema od tega pravila je primer, ko mož zagotovo potrdi, da ga je žena prevarala in postala noseča z drugim moškim. Te stvari pa imajo predpise v islamskem pravu, s katerimi se tukaj ne bomo ukvarjali.

SISTEM ODREKANJA

Glavi družine je bilo dovoljeno, da se odreče posameznih članov družine, ki imajo njegovo zakonsko (šeriatsko) poreklo in tako prekine sorodstveno vez z njimi in oni z njim, tako postane tujec glede njih. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **» Dvoje med ljudmi delajo nevero: kdor zaničuje poreklo (rod ali družino) in kdor nareka in kriči za umrlim.«**⁶⁹ Izročilo je verodostojno, beleži ga Muslim

PRIPISOVANJE POREKLA ŽENE K POREKLU MOŽA POTEM , KO SE JE ONA POROČILA Z NJIM

Islamski verski zakon varuje in ščiti priimek in poreklo žene po njeni poroki in prepoveduje, da se njeno izvorno poreklo in priimek pripišeta k njenemu možu, njegovi družini in njegovemu poreklu. To je brez kakršnega koli dvoma največja počastitev žene, priznavanje njene časti, neodvisnosti in enakosti ženske v odnosu do moškega glede človeških vrednot.

⁶⁸ Sahihul-Buhari: 2. poglavje, str. 852, št. hadisa 2289.

⁶⁹ Sahihu Muslim: 1. poglavje, str. 82, št. hadisa 67.

Allahov poslanec (ﷺ) pravi: »Tisti, ki svoje poreklo pripiše nekomu drugemu, razen svojemu očetu ali za skrbnika vzame nekoga, ki mu ni skrbnik, je na njega prekletstvo Allaha, angelov in vseh ljudi.«⁷⁰

⁷⁰ Sunen Ibn Madže: 2. poglavje, str. 870, št. hadisa 2609.

ISLAM VARUJE PRAVICE ŠIBKIH LJUDI, MED KATERE SODIJO:

1. Šibki in onemogli ljudje. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Allah ne bo očistil od greha narod, v katerem šibek ne bo vzel svojo pravico od močnejšega, ne boječ se in ne obotavljajoč se pri tem (iskanju pravice).«**⁷¹ Beležijo ga Sahihul-Bejheki, Ibn Madže in Al-Hakim

Navaja se od Musaba bin Sa'da, da je Allahov glasnik (ﷺ) dejal: **»Mar ne zmagujete, dobivate pomoč in oskrbo razen zaradi šibkih med vami?!«** Beleži ga Al-Buhari

Navaja se od Abu Hurejre (naj bo Allah z njim zadovoljen), da je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Tisti, ki skrbi za vdove in siromake, je kot borec na Allahovi poti ali kot tisti, ki ponoči moli in se podnevi posti.«** Muttefekun alejh

2. Siromašni in tisti, ki jim je potrebna pomoč. Vzvišeni Allah pravi: **»Daj sorodnikom njihovo pravico, pa tudi siromaku ter popotniku, in ne troši razsipno. Resnično so razsipneži hudičevi bratje (t.j. podobni v lastnostih). Hudič pa je nehvaležen svojemu Gospodarju.«**⁷²

Vzvišeni Allah tudi pravi: **»In ne odženi berača!«**⁷³

3. Zaščita pravic otrok. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Tisti, ki ni milosten do naših najmlajših (otrok) in ne pozna pravic naših starejših, ni od nas.«**⁷⁴ Izročilo je zabeleženo v Sahihul-Buhari v 'Edebul-mufridu' (poglavlje o vzgoji posameznika) beleži ga tudi Abu Davud.

⁷¹ Mustadrak ala sahihajn: 3. poglavje, str. 287, št. hadisa 5117.

⁷² Al-Isra (Nočno potovanje): 26-27 verz.

⁷³ Ad-Duha (Jutro): 10. verz

⁷⁴ Mustadrak ala sahihajn: 4. poglavje, str. 197, št. hadisa 7353.

4. Zaščita pravic starejših oseb. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Od spoštovanja in poveličevanja Allaha je spoštovanje starejših muslimanov, hafizov Kur'ana⁷⁵, ki ne presega njegove meje (v strogosti in dejanjih) in ga ne zanemarja in spoštovanje pravičnega vladarja.«** Izročilo je verodostojno, beleži ga Abu Davud.

5. Zaščita pravic bolnikov. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Musliman je obvezen glede svojega brata muslimana pet stvari: sprejeti (in odzdraviti) na pozdrav (selam), ga obiskati, ko je bolan, mu opraviti pogrebno molitev in pokop, se mu odzvati na njegov poziv (v primeru svatovanja ob poroki) in ko kihne, da mu reče "jerhamukellah" (Allah naj ti se usmili).«**⁷⁶ Muteffekun alejhi

6. Zaščita pravic sirot. Vzvišeni Allah pravi: **»Zato ne ponižaj sirote.«**⁷⁷

In Vzvišeni Allah pravi: **»Resnično tisti, ki krivično jedo imetja sirot, v svoje trebuh vnašajo le ogenj, in goreli bodo v plamtečem ognju.«**⁷⁸

7. Zaščita pravic otrok. Vzvišeni Allah pravi: **» /.../ in da ne ubijate svojih otrok zaradi revščine; Mi oskrbujemo vas in njih.«**⁷⁹

ZAŠČITA NARAVNIH BOGASTEV

Naravna bogastva in dobrine na zemlji niso last nobenega posameznika ali posameznega naroda, ampak pripadajo vsem

⁷⁵ Oseba, ki zna Kur'an na pamet (opomba prevajalca).

⁷⁶ Sahihul-Buhari: 1. poglavje, str. 418, št. hadisa 1183.

⁷⁷ Ad-Duha (Jutro): 9. verz.

⁷⁸ An-Nisa (Ženske): 10. verz.

⁷⁹ Al-An'am (Živina): 151. verz.

ljudem, da se lahko okoristijo z njimi, da bi se uresničila korist in interes, ki se vrača tako posamezniku kot tudi celotni družbi v dobrem. V islamski družbi so vsi odgovorni, da kaznujejo in se obračunajo s tistimi, ki se skušajo poigravati s tem (naravnim bogastvom) ali izkoriščanje le-tega na način, ki je v nasprotju z namenom islamskega verskega zakona. Vzvišeni Allah pravi: **»Allah vam je podredil morje. Po njegovi volji plujejo ladje po njem, da bi mogli pridobiti Allahove blagoslove in da bi bili hvaležni. In On vam je podredil vse, kar je na nebu in na Zemlji, vse prihaja od Njega. Resnično, to so znamenja za razmišljujoče!«**⁸⁰

⁸⁰ Al-Džasijah (Klečeči): 12-13. verz.

SPLOŠNE IN POSEBNE PRAVICE V ISLAMU

Ker si islam prizadeva, da okrepi družbene vezi med člani svoje družbe, si prizadeva vzdrževati sorodstvene vezi, za katere je Vzvišeni Allah ukazal, da se vzdržujejo in zagrozil s hudo kaznijo tistemu, ki jih bo prekinil. Vzvišeni Allah pravi: **»O, ljudje! Bodite vdani svojemu Gospodarju, ki vas je ustvaril iz ene osebe in od nje je ustvaril njegovo ženo ter od njiju razkropil številne moške in ženske. In bodite vdani Allahu - v čigar imenu drug drugega prosite - in pazite na sorodstvo, zakaj Allah resnično stalno bdi nad vami. «**⁸¹

Prav tako si islam prizadeva vzpostaviti daljinske vezi, da bi se člani družbe medsebojno povezali in tako vzpostavili združitev, harmonijo in kohezijo v islamski družbi. Muslimanu je po verskem zakonu ukazano, da spoštuje obveznosti in pravice do svojih bratov muslimanov. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Ne zavidajte drug drugemu, ne kosajte se v prodaji⁸², ne sovražite se, ne obračajte hrbta drug drugemu, ne se vmešavati drug drugemu v prodajo, bodite Allahovi sužnji bratje! Musliman je brat muslimanu: ne dela mu nasilja, ne pušča ga brez pomoči in podpore (ko je tlačén), ne ponižuje in zmanjšuje njegove vrednosti. Bogaboječnost je tukaj – in je na svoje prsi pokazal trikrat – dovolj ima človek zla, da ponižuje brata muslimana. Vsakemu muslimanu je prepovedano (sveto) življenje (kri), premoženje in čast drugega muslimana!«**⁸³

Islamski verski zakon je predpisal splošne in posebne pravice, posebne pravice se kažejo v:

⁸¹ An-Nisa (Ženske): 1. verz.

⁸² Misli se, da se ne hvali v prodaji roba, zaradi promocije ali povečanja njene cene, on jo pa ne želi prodati, da bi zavajal z njo.

⁸³ Sahih Muslim: 4. poglavje, str. 1986, št. hadisa 2564

PRAVICAH ALLAHA, KI SE KAŽEJO V BESEDAH TEVHIDA (ALLAHOVE ENOTNOSTI OZ. MONOTEIZMA) “LA ILAHE ILLALLAH”- NI BOŽANSTVA, KI SI RESNIČNO ZASLUŽI ČAŠČENJE, RAZEN ALLAH. TO PRIČANJE POMENI:

1. Verovanje v Allahovo enotnost glede Njegovega gospodarjenja. To je priznavanje Njegovega obstoja, da je On edini Stvarnik in Vladar tega vesolja in vsega, kar je v njem. Vzvišeni Allah pravi: **»Ustvarjanje, urejanje in razpolaganje pripadajo le Njemu. Slavljen naj je Allah, Gospodar vseh svetov.«** ⁸⁴

2. Verovanje v Allahovo enotnost glede Njegovih imen in lastnosti. To je verovanje, da Vzvišeni Allah ima najlepša imena in najbolj vzvišene lastnosti ter da je On brez kakršne koli pomanjkljivosti in slabosti. Vzvišeni Allah pravi: **»Allahu pripadajo najlepša imena, zato Ga molite z njimi. In zapustite tiste, ki zanikajo Njegova imena. Poplačano jim bo za to, kar so počeli.«** ⁸⁵

Od teh imen in lastnosti potrjujemo tiste, ki jih je On sam potrdil v Svoji knjigi ali jih je glede Njega potrdil Muhammed (ﷺ) in ta lepa imena in vzvišene lastnosti niso podobne nobenemu od bitij (stvaritev), brez da govorimo, kakšna so, da jih omejujemo in zanikamo ali jih primerjamo. Vzvišeni Allah pravi: **»Nihče mu ni enak! On vse sliši in vse vidi!«** ⁸⁶

3. Verovanje v Allahovo enotnost v božanstvenosti. To je trdno prepričanje, da je Allah resnično božanstvo in da ni drugega boga razen Njega, nihče drug, razen Njega si ne zasluži čaščenja in posvetitev vseh oblik bogoslužja. Vzvišeni Allah

⁸⁴ Al-A'raf (Višave): 54. verz.

⁸⁵ Al-A'raf (Višave): 180. verz.

⁸⁶ Aš-Šura (Posvetovanje): 11. verz.

pravi: **»In pred teboj nismo poslali nobenega poslanca, ne da bi mu razodeli, da zares ni boga razen Mene, zato Me častite.«**⁸⁷

Vsa dejanja in besede človeka, Allahovega sužnja, morajo biti v skladu s tistim, kar je Allah predpisal, iskreno želeč pri tem Allahov obraz (zadovoljstvo in nagrado). Vzvišeni Allah pravi: **»Tisti, ki mu se nočejo klanjati iz prevzetnosti, bodo zagotovo poniženi vstopili v Pekel.«**⁸⁸

To pomeni, da mora suženj opravljati obveznosti, ki mu jih je Allah predpisal, kot je molitev, ki ima plodove v islamu, ti pa so vidni v odvrčanju in obvladovanju pred razvratom in nespodobnimi dejanji. Vzvišeni Allah pravi: **»Molitev, resnično, odvrča od razvrata in od vsega kar je nespodobno.«**⁸⁹

Dolžnost je dajanje obvezne miloščine (ar.zekat), opravljanje te dolžnosti pa ima svoje plodove v blagoslovu in čiščenju duše od ponižne skoposti. Vzvišeni Allah pravi: **»Od njihovih imetij vzemi miloščino, da jih očistiš ter blagosloviš z njo/.../«**⁹⁰

Potrebno se je postiti (v mesecu ramadanu), opravljanje te dolžnosti pa ima svoje plodove oz. koristi v krepitvi bogaboječnosti in vzdrževanju duše od njenih strasti, Vzvišeni Allah pravi: **»O vi, ki verujete! Predpisan vam je post, kot je bil predpisan tistim pred vami, da bi lahko bili bogaboječi.«**⁹¹

⁸⁷ Al-Anbija (Glasniki vere): 25. verz.

⁸⁸ Al-Mu'min (Vernik): 60. verz.

⁸⁹ Al-Ankebut (Pajek): 45. verz.

⁹⁰ At-Tevbah (Kesanje): 103. verz.

⁹¹ Al-Bakare (Krava): 183. verz.

Imamo tudi romanje (ar. al-Hadždž) in o njegovih modrostih nas je obvestil Vsemogočni in Vzvišeni Allah v Svoji knjigi: **»da bi bili deležni koristi zase ter da bi omenjali Allahovo ime ob določenih dnevih in glede živine, s katero jih je oskrbel. Zato jo jejte (t.j. meso živine) in nahranite ubogega reveža. «** ⁹²

V islamu so vsi obredi bogoslužja v skladu s človeškimi zmožnostmi in človek se ne obvezuje z dolžnostmi, čez svoje zmožnosti, ker je islam vera lahkote. Vzvišeni Allah pravi: **»Allah želi, da vam olajša, ne da vam otežuje /.../.«** ⁹³

In Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Ko vam nekaj ukažem, potem to opravite v okviru svojih možnosti.«** ⁹⁴ Muteffekun alejhi

Toda vsi ti ukazi in obredi bogoslužja se v nekaterih primerih razveljavijo (prenehajo veljati), kot na primer:

- Obvezno je opravljanje molitve stoje, toda če tega nismo zmožni, bomo molili sede. Če tudi tega nismo zmožni, bomo opravili molitev leže in celo samo z mimiko (gestikuliranjem). Prav tako so moški obvezni opravljati molitev v skupini, toda ta obveznost preneha veljati v primeru bolezni, strahu, mrazu ali močnemu dežju. Prav tako preneha veljati dolžnost molitve pri ženski, ki ima menstrualni cikel ali poporodni cikel, vse dokler se ne očistijo, manjkajoče molitve pa niso dolžne nadomestiti.
- Dolžnost dajanja obvezne miloščine (zekah) preneha veljati, če oseba ne poseduje določeno količino (ar. nisab), celo nasprotno, v primeru, da je revež ali potreben, se mu bo iz obvezne miloščine dalo.

⁹² Al-Hadždž (Romanje): 28. verz.

⁹³ Al-Bakare (Krava): 185. verz.

⁹⁴ Beleži Muslim: 4. poglavje, str. 1830, št. hadisa 1337.

- Dolžnost posta, v mesecu ramadanu, preneha veljati za bolnika, ki nima upanja na ozdravitev in bo on v tem primeru plačal odkup (kefareh), kot zamenjavo za post. Tisti bolnik, ki pričakuje ozdravitev, bo nadomestil post po ozdravitvi. Dolžnost posta preneha veljati za starejše osebe, ki jim bi post lahko škodoval in nosečnicam, če se bojijo za svoje življenje in življenje otroka. Toda po porodu in času dojenja bodo nadomestile število dni, ki jih niso postale. Potnik se ni dolžan postiti, ker potovanje predstavlja težavnost, neprijetnost in stisko, toda dolžan je nadomestiti dneve, v katerih se ni postil (po končanju potovanja). Prav tako preneha veljati dolžnost posta pri ženski, ki ima menstrualni ciklus ali poporodni ciklus, vse dokler se ne očistijo, manjkajoče dneve posta pa so dolžne nadomestiti (po prenehanju teh ciklusov).

- Dolžnost romanja preneha veljati za tistega, ki ni finančno in fizično zmožen, da ga opravi. Tisti, ki fizično ni zmožen opraviti romanja, finančno pa je zmožen, lahko pooblasti (in plača) drugemu, da opravi romanje zanj. Tisti, ki finančno ni zmožen opraviti romanja, bo počakal, dokler ne pridobi dovolj finančnih sredstev, ki bodo presegale njegove potrebe in potrebe tistih, za katere on skrbi, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Dolžnost ljudi do Allaha je, da opravlja romanje, vsak, ki to zmore. In kdor zanika vero, Allah je zares neodvisen od vseh svetov.«** ⁹⁵

- Če se človek boji za svoje življenje, lahko je in pije tisto, kar je Allah prepovedal od mrhovine, krvi, svinjine in alkohola, vendar samo toliko, da potolaži lakoto in žejo in se pri tem ne naje do sitega, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Toda, kdor je prisiljen (pojesti) ne da bi se namenoma prekršil in samo**

⁹⁵ Ali Imran (Amramova družina): 97. verz.

toliko, kot je nujno, potem ga ne bremeni greh. Kajti Allah je Tisti, ki odpušča, in je Usmiljen. «⁹⁶

Sejjid Kutb, naj mu se Allah usmili, je v razlagi tega verza dejal: Islamsko verovanje priznava človeku njegovo človeškost, ne kot žival, angela ali satana. Definira ga z vsemi slabostmi in močmi, ki jih poseduje, obravnava ga kot enotno bitje, ki je sestavljeno iz telesa in njegovih nagnjenj, razuma, ki odloča in duše s svojimi poželenji. Islam mu zato predpisuje obveznosti, ki so v skladu z njegovimi zmožnostmi in skrbi za usklajevanje med obveznostmi in zmožnostmi, brez težavnosti in preobremenitve - konec citata.

PRAVICE POSLANCA MUHAMMEDA (ﷺ), KI SO PREDSTAVLJENE V PRIČANJU, DA JE ON ALLAHOV POSLANEC, TO PRIČANJE ZAHTEVA IN VKLJUČUJE:

1. Pokornost njegovim ukazom, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Kdor se pokorava Poslancu, se je že pokoril Allahu. Kdor pa se obrne proč - Mi te nismo poslali, da boš njihov čuvaj. «⁹⁷**
2. Verovanje v tisto, o čem nas je on obvestil, Vzvišeni Allah pravi: **»On ne govori po svoji muhi – to je razodetje, ki se mu razodeva.«⁹⁸**
3. Izogibanje in opuščanje tistega, kar je on (ﷺ) prepovedal, Vzvišeni Allah pravi: **»Vzemite, kar vam poslanec odredi kot nagrado, in pustite, kar vam odreče.«⁹⁹**

⁹⁶ Al-Bakare (Krava): 173. verz.

⁹⁷ An-Nisa (Ženske): 80. verz.

⁹⁸ An-Nedžm (Zvezda): 3 - 4 verz.

4. Čaščenje Allaha, tako kot je predpisano v verski zakonodaji. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Kdor dela dejanja, ki niso od naše vere, se mu ne bodo sprejela.«** ¹⁰⁰

PRAVICE VSEH GLASNIKOV IN POSLANCEV VERE (MIR Z NJIMI)

V islamski verski zakonodaji ne more biti oseba musliman, vse dokler ne bo veroval v vse Allahove glasnike in poslance vere, mora jih imeti rad in jih poveličevati (izražati veliko spoštovanje), začeni od Adama (mir z njim) in vse do glasnika islamske vere Muhammeda (ﷺ). Tisti, ki zanika enega od njih, je izstopil iz islama in postal nevernik. Vzvišeni Allah pravi: **» Resnično tisti, ki zanikajo Allaha in njegove poslance, želijo ločevati med Allahom in njegovimi poslanci in pravijo: "Verujemo v nekatere in zanikamo nekatere." In želijo ubrati vmesno pot med tem. Takšni so zares pravi neverniki. In za nevernike smo pripravili ponižujoče muke.«** ¹⁰¹

Poslanec islama Muhammed (ﷺ) je prišel kot pečat vseh glasnikov in poslancev vere, njegov verski zakon (šariat) je izpopolnil in razveljavil prejšnje verske zakone. To je zato, ker so prejšnji poslanci vere, pred njim, bili poslani le za določen čas in le določenemu narodu, za razliko od Muhammeda (ﷺ), ki je poslan vsem ljudem na svetu do Sodnega dne. Vzvišeni Allah pravi: **»Poslali smo te, da prineseš radostne vesti vsem ljudem in da opominjaš. Toda večina ljudi je nevednih.«** ¹⁰²

⁹⁹ Al-Hašr (Izgnanstvo): 7. verz.

¹⁰⁰ Sahihu Muslim: 3. poglavje, str. 1343, št. hadisa 1718.

¹⁰¹ An-Nisa (Ženske): 150-151. verz.

¹⁰² Saba' (Saba): 28. verz.

Zaradi tega se po verskem zakonu od muslimana zahteva, da dostavi sporočilo islama in njegovega šeriata drugim ljudem, da bi ga lahko sprejeli. Kdor ga sprejme, je to tisto, kar si islam želi, kdor pa ga zavrne in ga ne sprejme, je to dokaz proti njemu, Vzvišeni in Vsemogoči Allah pravi: **»Ni prisile v vero, saj je razlika med Pravo potjo in zablodo jasna.«** ¹⁰³

PRAVICE STARŠEV

Pravice staršev so predstavljene v pokornosti in poslušnosti njim v tistem, kar ni greh, izvrševanju njihovih ukazov, dobroti do njiju v požrtvovalnosti in darežljivosti, zagotavljanju nujnih življenjskih potrebščin v hrani, pijači, oblačilih, stanovanju, ponižnem in spoštljivem govoru z njima, da se ne obnašamo ošabno pred njima, smo potrpežljivi pri njihovi strežbi, da jih z besedami ne žalimo in ne poškodujemo njihovih občutkov, ker je Vzvišeni in Vsemogoči Allah skupaj omenil (združil) svoje in njihove pravice in tako Vzvišeni Allah pravi: **In tvoj Gospodar je določil, da ne častite nikogar drugega kot le Njega, in da nadvse lepo ravnate s starši. Če eden od njiju ali oba pri tebi dosežeta starost, jima ne reči niti "Uf." in ju ne grajaj, temveč spoštljivo govori z njima. In spusti pred njima krila ponižnosti iz milosti ter reci: "Gospodar moj! Usmili se ju tako, kakor sta me vzgajala, ko sem bil majhen."** ¹⁰⁴

In zaradi govora Allahovega poslanca (ﷺ), ki je dejal: **»Allahovo zadovoljstvo je v zadovoljstvu staršev in Allahova jeza je v jezi staršev.«** ¹⁰⁵ Izročilo je verodostojno, beleži ga At-Tirmizi in Ibn Hibban.

¹⁰³ Al-Bakare (Krava): 256. verz.

¹⁰⁴ Al-Isra (Nočno potovanje): 23-24 verz.

¹⁰⁵ Sahihu Ibn Hibban: 2. poglavje, str. 172, št.hadisa 429.

Pravice staršev so obvezujoče tudi, če sta druge vere, vse dokler ne ukazujeta tisto, kar je po islamu prepovedano, ker se v pripovedovanju Esme bint Ebu Bekr navaja, da je rekla: **Obiskala me je moja mati, ki je bila mnogobožka v času premirja med Kurejši in Allahovim glasnikom (ﷺ) in sem vprašala Allahovega poslanca (ﷺ): »O, Allahov poslanec. Prišla je k meni moja mati in me želi obiskovati ali naj vzdržujem odnos z njo?« On (ﷺ) je odvrnil: »Da. Vzdržuj odnos s svojo materjo.«**¹⁰⁶ Muteffekun alejhi

Mati ima prednost pred očetom v dobrodelnosti, darežljivosti, prijaznosti in sočutju, ker se v pripovedovanju od Ebu Hurejre navaja, da je en človek prišel k Allahovemu glasniku (ﷺ) in dejal: **»O Allahov poslanec, kdo je najnujnejši med ljudmi, da mu delam dobrodelnost?« Poslanec (ﷺ) je dejal. » Tvoja mati, tvoja mati, tvoja mati potem tvoj oče in potem najbližji, bližji (od tvoje družine) in tako po vrsti.«**¹⁰⁷ Muteffekun alejhi

Tako je izvzel mater s tremi pravicami, očeta pa je izvzel le z eno pravico, to pa zaradi tega, ker mati prenaša težave in trpljenje, ki jih oče ne prenaša, tako kot nas je Vzvišeni Allah obvestil o njej v Njegovem govoru: **»Mati trpi med nosečnostjo in ob porodu/.../«**¹⁰⁸

PRAVICA MOŽA PRI SVOJI SOPROGI (ŽENI)

- Nadrejeno skrbništvo. Mož je odgovoren za svojo hišo in skrbi za tisto, kar vidi, da je v interesu družine, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Možje so nadrejeni skrbniki žensk, ker je**

¹⁰⁶ Sahihu Muslim: 2. poglavje, str. 696, št.hadisa 1003.

¹⁰⁷ Sahihu Muslim: 4. poglavje, str. 1974, št.hadisa 2548.

¹⁰⁸ Al-Ahkaf (Peščene sipine): 15. verz.

Allah odlikoval ene nad drugimi in ker dajejo (trošijo) iz svojega imetja (za oskrbo). «¹⁰⁹

To je zaradi tega, ker moški večinoma obravnavajo dogodke z razumom, za razliko od žensk, pri katerih so čustva večinoma prevladujoči dejavnik njihovih dejanj, to pa ne pomeni, da se z njimi ni treba posvetovati in sprejeti njihova mnenja v stvareh, ki so specifične za njihovo zakonsko življenje.

- Pokornost žene svojemu možu v tistem, kar ni greh glede čaščenja Allaha. Od Zejda bin Erkama (naj bo Allah z njim zadovoljen) se navaja, da je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Žena ni izvršila obvezo do Allaha, vse dokler ne opravi popolno obvezo do svojega moža.«** Izročilo je verodostojno, beleži ga At-Taberani z dobro verigo prenašalcev.

- Da ne obremenjuje moža s stvarmi, ki jih on ni zmožen in da ne zahteva od njega tisto, česar on ni zmožen narediti.

- Da varuje njegovo premoženje, čast in otroke. Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **»Najboljša žena je tista, ki te razveseli, ko jo pogledaš, se pokori, ko ji nekaj ukažeš in v tvoji odsotnosti varuje sebe in tvoje premoženje.«** Beleži At-Taberani v Sahihul-Džamiu: 3299.

- Žena ne bo odšla iz hiše brez zadovoljne privolitve in vednosti svojega moža, niti ne bo dovolila, da vstopi v hišo tisti, ki ga njen mož sovraži. Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **»Vi imate pravice pri svojih ženah in one pri vas. Vaše pravice pri vaših ženah so, da se one ne pogovarjajo s tistimi, ki jih vi prezirate, in da ne dovolijo vstopa v hišo tistim, ki jih vi prezirate. Njihove pravice pri vas so, da jih**

¹⁰⁹ An-Nisa (Ženske): 34. verz.

lepo oblačite in hranite.«¹¹⁰ Beležita ga At-Tirmizi v Sahihu in Ibn Madže.

(Al-Hattabi pravi, v razlagi tega izročila oziroma hadisa, da to pomeni prepoved ženam, da se pogovarjajo z moškimi in dovolijo vstop moškim, brez privolitve moža, ker je bil običaj Arabcev, da so se moški pogovarjajo z ženskami in tega niso prištevali med pomanjkljivosti in ne kot dvom. Ko pa je razodet verz o pokrivanju -hidžabu- je bilo ženam prepovedano odhajanje iz hiš in tudi sedenje in pogovarjanje z njimi, brez privolitve moža. Torej, ženam je prepovedano, da dovolijo komerkoli vstop v hišo in da sedijo z njim, vseeno ali gre za sorodnika, za katerega se ona ne sme poročiti ali žensko, razen s privolitvijo njenega moža).

PRAVICA ŽENE PRI SVOJEM MOŽU

- Mehr (poročni dar) je pravica žene pri svojem možu, ker Vzvišeni Allah pravi: **»In ženskam dajte poročni dar, namenjen njim (Mehr), če pa vam karkoli od tega iz srca odstopijo, potem uživajte to z zadovoljstvom in slastjo.**«¹¹¹

- Pravičnost in enakost- to se nanaša na tistega, ki ima dve ali več žena. On mora pravično ravnati do vseh žena, ko gre za zagotavljanje hrane, pijače, obleke, mesta stanovanje in razporeditve prenočitve, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Kdor bo imel dve ženi in ne bo pravično ravnal do njiju, bo prišel na Sodni dan in ena njegova stran (leva ali desna) bo izkrivljena (nagnjena).**«¹¹² Izročilo je verodostojno,

¹¹⁰ Sunen Ibn Madže: 1. poglavje, str. 594, št.hadisa 1851.

¹¹¹ An-Nisa (Ženske): 4. verz.

¹¹² Sunen Abu Davud: 2. poglavje, str. 242, št. hadisa 2133.

zabeležili so ga Abu Davud, An-Nesai, At-Tirmizi, Ad-Darimi in Ibn Madže.

- Žena ima pravico, da mož troši finančna sredstva na njeno oskrbo in oskrbo njenih otrok ter da ji da iz svojega premoženja, kar ona potrebuje v mejah njegovih zmožnosti in sposobnostih, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Bogataš naj deli skladno s svojim bogastvom, siromak pa skladno s tem, kolikor mu je dal Allah. Allah od nikogar ne pričakuje več, kot mu je dal.«** ¹¹³

Islam si želi in spodbuja muslimane k temu dejanju ter je dal, da bo to trošenje od miloščin, za katere bo človek nagrajen, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal Sa'du ibn Abi Vekkasu: **»Za vsako miloščino, ki jo podeliš, želeč pri tem Allahovo zadovoljstvo, boš nagrajen, celo za zalogaj, ki ga daš svoji ženi v usta.«** ¹¹⁴ Muteffekun alejhi

Žena ima pravico, da vzame iz premoženja svojega moža brez njegove vednosti, če on skopari in ne daje dovolj sredstev njej in otrokom. V pripovedovanju Hind bint Utbe se navaja, da je ona rekla Allahovemu poslancu (ﷺ): **»O, Allahov poslanec. Abu Sufjan je skop človek, ne da mi dovolj sredstev, ki jih potrebujem jaz in moj otrok, razen če vzamem to brez njegove vednosti.«** On (ﷺ) je dejal: **»Vzemi toliko, kolikor je običajno potrebno tebi in tvojemu otroku.«** ¹¹⁵

- Prenočitev in prijetno sobivanje s soprogo. To so zelo pomembne pravice, ki jih zahteva zakonodaja od moža, da jih opravlja in skrbi za njih. Ona kot žena potrebuje nežno srce,

¹¹³ At-Talak (Razveza zakona): 7. verz.

¹¹⁴ Sahihul-Buhari: 3. poglavje, str.1431, št. hadisa 3721.

¹¹⁵ Sahihul-Buhari: 5. poglavje, str. 2052, št. hadisa 5049.

mož se z njo zabava in zadovoljuje njeno spolno strast, tako da žena ne bi bila prisiljena zaiti v (prepovedane) stvari, ki nimajo pohvalnih posledic. Allahov glasnik (ﷺ) je dejal Džabirju (naj bo Allah z njim zadovoljen): **»O, Džabir! Ali si se poročil?«** On je dejal: **»Da.«** On (ﷺ) ga je vprašal: **»Ali je devica ali tista, ki je že bila poročena?«** On je dejal: **»Tista, ki je že bila poročena? On (ﷺ) mu je dejal: »Ko bi se poročil z mlado devico, da se z njo zabavaš in ona s tabo, da jo spravljaš v smeh in ona tebe.«**¹¹⁶

- Varovanje njenih skrivnosti, da se ne odkrivajo njene pomanjkljivosti, da se prikriva tisto, kar vidi ali sliši pri njej ter varuje tisto, kar sodi v njihove posebne zakonske odnose, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Najhujši med ljudmi po položaju na Sodnem dnevu je moški, ki ima spolni odnos s svojo ženo in potem odkriva in govori o njenih skrivnostih (govori nekemu od svojih prijateljev, kaj je govoril ali počel z njo).«**¹¹⁷ Beleži Muslim

- Ravnanje z njo na najlepši način, lepo in dobro sobivanje z njo in posvetovanje z njo v stvareh, ki se tičejo njenega skupnega življenja. Ni potrebno, da ravna samo po svojem mnenju in daje prednost svojim odločitvam, mora ji zagotoviti razloge za srečo in udobje skozi izkazovanje iskrene ljubezni in naklonjenosti. To vse pa skozi zabavo, poigravanjem in prijaznostjo zaradi govora Allahovega poslanca (ﷺ) : **»Najbolj popoln vernik v verovanju je tisti, ki ima najboljšo etiko (vedenje) in najboljši med vami so tisti, ki so najboljši do svojih žena.«**¹¹⁸ Navedeno izročilo je verodostojno, zabeležil ga je Ibn Hibban.

¹¹⁶ Sahihul-Buhari: 5. poglavje, str. 2347, št. hadisa 6024.

¹¹⁷ Sahihu Muslim: 2. poglavje, str. 1060, št. hadisa 1437.

¹¹⁸ Sahihu Ibn Hibban: 9. poglavje, str. 483, št. hadisa 4176.

- Potrpežljivo prenašanje njenih očitkov in graj ter da se ne sledijo njeni spodrsaljaji. Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **»Naj vernik ne sovraži vernico, če prezira nekakšno vedenje pri njej, je zadovoljno z nekim drugim vedenjem pri njej.«**¹¹⁹ Beleži Muslim

- Ljubosumnost glede nje in njeno varovanje, tako da je ne pelje na mesta zla in pokvarjenosti, ker Vzvišeni Allah pravi: **»O, verniki! Obvarujte sebe in svoje družine pred ognjem, katerega gorivo bodo ljudje in kamenje.«**¹²⁰

- Varovanje njenega posebnega premoženja, tako da ne bo vzela iz njega ničesar, razen z njenim dovoljenjem in ne bo trošila iz njega, razen z njenim zadovoljstvom, soglasjem in vednostjo. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Ni dovoljeno premoženje muslimana, razen z njegovim osebnim soglasjem.«** Navedeno izročilo je verodostojno, zabeležil ga je Al-Bejheki v Sahihul-Džamii: 7662.

PRAVICE OTROK

- Pravice otrok so predstavljene v varovanju njihovih življenj, v skrbi za njihove zadeve, opravljanju njihovega skrbništva, zagotavljanju njihovih potreb v hrani, pijači, obleki in stanovanju, na osnovi govora Allahovega poslanca (ﷺ): **»Človek ima dovolj greha, da zapostavlja tiste, ki jih mora vzdrževati.«**¹²¹ Zabeležno je v Sahihu Muslim.

¹¹⁹ Sahihu Muslim: 2. poglavje, str. 1091, št. hadisa 1469

¹²⁰ At-Tahrim (Prepoved): 6. verz.

¹²¹ Sahih Ibn Hibban: 10. poglavje, str. 51, št. hadisa 4240.

- Izbor primernih imen za njih. Prenaša se, da je Allahov glasnik (ﷺ) dejal: **»Vi boste poklicani na Sodnem dnevu po vaših imenih in po imenih vaših očetov. Zato dajajte vašim otrokom lepa imena.«**¹²²

- V njihove duše je treba vsaditi pohvalno moralo (vedenje), kot je: sramežljivost, spoštovanje in cenitev starejših oseb, iskrenost, zaupanje, pokornost in poslušnost staršem itd. Da se izogibajo nespodobnemu govoru in dejanjem, kot so: laž, ukana, prevara, izdaja, kraja, neposlušnost do staršev itd. Allahov poslanec (ﷺ) pravi : »

Zares bo Vzvišeni Allah vprašal vsakega pastirja za tisto, kar mu je bilo zaupano ali je to obvaroval ali pa izgubil, in bo tako vprašal tudi človeka za njegovo družino.« Izročilo je zabeležil Ibn Hibban v ‘As-Sahihah’:1636.

- Potrebno jih je poučiti koristnemu znanju, jih lepo vzgojiti ter jim izbrati dobro družbo. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Vsak med vami je pastir in je odgovoren za svojo čredo (tisto, kar je pod njegovim skrbništvom). Vladar (vodja) je pastir in odgovoren za svojo čredo (narod), mož je pastir v svoji družini in odgovoren za svojo čredo (družino), žena je pastirica v hiši njenega moža in odgovorna za svojo čredo (moža in otroke), služabnik (ali delavec) je pastir pri premoženju njegovega gospodarja in je odgovoren za svojo čredo (premoženje gospodarja).«**¹²³ Muttefekun alejh

- Potrebno je skrbeti za njihovo varnost in ne moliti proti njim, Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **»Ne molite proti sebi niti proti svojim otrokom niti proti svojemu premoženju, da ne**

¹²² Sahih Ibn Hibban: 13. poglavje, str. 135, št. hadisa 5818.

¹²³ Sahih Muslim: 4. poglavje, str. 2304, št. hadisa 3009.

bi zadeli časa, v katerem Allah sprejme vaše molitev (prošnjjo).«¹²⁴ Izročilo je verodostojno.

- Pravičnost med otroki in ne dajanje prednosti enim nad drugim v dajanju in darilih in prav tako glede milosti do njih, ker nepravičnost glede tega lahko povzroči neposlušnost do njih (staršev) in medsebojno mržnjo in sovraštvo. Nu'man ibn Bešir je pripovedoval: "Moj oče mi je dal nekaj svojega premoženja kot miloščino. Moja mati, Amra bint Ravaha, je rekla: "Ne bom se strinjala, dokler tega ne potrdi in priča Allahov poslanec (ﷺ)." Tako je moj oče odšel k Allahovemu glasniku (ﷺ), da bi on potrdil in bil priča njemu, glede moje miloščine. Allahov poslanec (ﷺ) pa mu je dejal: "Ali si storil enako z vsemi svojimi otroki?" On je odgovoril: "Ne." On (ﷺ) je dejal: »Bojte se Allaha in bodite pravični glede svojih otrok!« Oče se je vrnil in je vrnil to miloščino (ki mi jo je dal).«¹²⁵ Izročilo je verodostojno (Sahih)

PRAVICE SORODNIKOV

Rodbina so človekovi bližnji (družina) in njegovi sorodniki. Islam spodbuja, da se finančno pomagajo sorodniki – če je človek bogat – tako, da se zadovoljijo njihove potrebe z obvezno in prostovoljno miloščino, s tem, da sprašuje o njih in preverja njihovo materialno stanje, da je sočuten do njih in sodeluje z njimi tako v njihovi žalosti kot tudi v njihovem veselju, Vzvišeni Allah pravi: **»In bodite vdani Allahu - v**

¹²⁴ Sahih Muslim: 4. poglavje, str. 2304, št. hadisa 3009.

¹²⁵ Sahihu Muslim: 3. poglavje, str. 1242, št. hadisa 1623.

čigar imenu drug drugega prosite - in pazite na sorodstvo/.../.«¹²⁶

Islam spodbuja muslimana na vzdrževanje sorodstvenih vezi, četudi oni (sorodniki) ne vzdržujejo sorodstveno vez z njim, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: »Ni vzdrževanje sorodstvenih vezi samo v vračanju z isto mero (če ga obiskujejo jih tudi on obiskuje, če pa prekinejo odnos z njim, tudi on prekine odnos z njimi), ampak je vzdrževanje sorodstvenih vezi, da se vzdržujejo takrat, ko se prekinejo (ko sorodniki z njim grdo ravnajo, on pa kljub temu vzdržuje sorodstvene vezi).«¹²⁷ Izročilo beleži Al-Buhari

Islam je zagrozil tistemu, ki prekine sorodstveno vez in jo ne vzdržuje ter to uvrstil med velike grehe. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: Allah je ustvaril bitja in ko je končal, je vstala rodbinska vez (kot da bi prosila za nekaj). On je rekel: "Meh (dovolj in odstopi od tega)." Ona je dejala: "Vstala sem iskati zatočišče pri Tebi pred prekinitvijo rodbinskih vezi." On je rekel: "Ali nisi zadovoljna, da bom ohranil vezi s tistimi, ki te vzdržujejo in presekal vezi s tistimi, ki te presekajo?" Odgovorila je: »Seveda, o, Gospodar.« Rekel je: »To je zate.« Abu Hurajra je potem dejal: »Mar ne bi tudi vi povzročali nereda in trgali rodbinskih vezi, če bi se dokopali do oblasti!«¹²⁸ Muttefekun alejh

PRAVICE, KI PRIPADAJO VLADARJU V RAZMERJU S PODREJENIMI

¹²⁶ An-Nisa (Ženske): 1. verz.

¹²⁷ Sahihul-Buhari: 5. poglavje, str. 2233, št. hadisa 5645.

¹²⁸ Sahihul-Buhari: 6. poglavje, str. 2725, št. hadisa 7063.

Od pravic tistih, ki vodijo in usmerjajo podrejene (ljudi), je poslušnost in pokornost njim, dokler ti dve pravici ne nasprotujeta poslušnosti Allahu. Dolžnost se je pokoriti vladarju, vse dokler on ne ukazuje na nepokorščino od Allahovih pokornosti (ukazov) in njegova nepokorščina spada med nepokornosti do Allaha, Vzvišeni Allah pravi: **»O vi, ki verujete! Pokoravajte se Allahu in pokoravajte se Poslancu ter vodjem izmed vas! «** ¹²⁹

- Njegovo svetovanje brez zavajanja na blag in prijazen način, tako da se ga usmerja na tisto, kar njemu in njegovim podrejenim koristi in njegovo opominjanje na potrebe podrejenih, tako naš Vsemogočni in Vzvišeni Gospodar pravi Mojzesu in njegovemu bratu Aronu, ko jih je poslal k faraonu, da ga pokličeta v islam: **»In govorita z njim z blagimi besedami, lahko da se bo opomnil ali zbal. «** ¹³⁰

- Podpreti ga v času nesreč in kriz in se mu ne zoperstavljati ali mu odkloniti pomoč in ga pustiti na cedilu, četudi pripada skupini, ki ji nisi dal prisege (na podporo in pomoč), ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Tisti, ki vam pride in ukaže, da se združite okrog enega človeka, želeč pri tem razdor med vami in razedinjenje vaše skupine, ga ubijte.«** ¹³¹
Izročilo je verodostojno (Sahih)

PRAVICE, KI PRIPADAJO PODREJENIM V RAZMERJU Z VLADARJEM

Med pravice podrejenih v razmerju z vladarjem sodijo:

1. Pravičnost med njimi. To se doseže tako, da se vsakemu da pripadajoča pravica. Tako vladar mora biti pravičen glede:

¹²⁹ An-Nisa (Ženske): 59. verz

¹³⁰ Ta-Ha: 44. verz.

¹³¹ Sahih Muslim: 3. poglavje, str.1480, št. hadisa 1852.

pravic, dolžnosti, razdeljevanja odgovornosti, odločitev in razsodb. Vsi bi morali biti enaki pred njim, noben posameznik nima prednosti pred drugim in nobena skupina nima priljubljenosti in naklonjenosti na račun druge, ker Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **”Najljubši človek pri Allahu in najbližji v sedenju pri Njem na Sodnem dnevu je pravični vladar (vodja), najbolj osovražen človek pri Allahu na Sodnem dnevu in bo od njih najstrožje kaznovan, je tiranski vladar.”** Izročilo je zabeležil At-Taberani v Al-Avsatu in At-Tajalisi v Sahihul-Džamiu: 1001.

2. On ne sme delati nasilja, goljufati in izdajati svoje podrejene, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **”Allah bo prepovedal Raj, vsakemu sužnju, ki mu bo dana odgovornost nad podrejenimi in umre v stanju, v katerem je goljufal svoje podrejene.”**¹³² Muteffekun alejhi

3. Oni imajo pravico do posvetovanja v zadevah, ki so povezane z njihovimi političnimi, socialnimi in gospodarskimi interesi – misli se na posvetovanje, kjer ni omenjenega verskega besedila – in da se jim da svobodna priložnost, da predstavijo svoje zamisli, stališča in idejne usmeritve ter jih izrazijo in da se sprejmejo ta mnenja, če se v njih ugotovi javni interes, Vzvišeni Allah pravi: **“Samo zaradi neomejene Allahove milosti si mil in blag do njih. Če pa bi bil grob ter trdega srca, bi zagotovo odšli od tebe. Zato jim oprost, prosi odpuščanje zanje in se posvetuj z njimi o zadevah.”**¹³³

4. Da bo vir njegove odločitve in njegova ustava, po katerem bo postopal s podrejenimi, islamska verska zakonodaja. Tako da ni prostora, da sodi po osebnih mnenjih in muhah, spontane sodbe, pa so lahko včasih napačne ali pa pravilne.

¹³² Sahih Muslim: 1. poglavje, str. 125, št. hadisa 142.

¹³³ Ali Imran (Amramova družina): 159. verz

5. Da se ne skriva (umika) pred podrejenimi in ne zaklepa vrata pred njimi ali da je ošaben pred njimi in postavi posrednika med njim in podrejenimi, ki bo dovolil nekaterim ljudem vstopiti in drugim preprečevati vstop, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **"Kdor je odgovoren za nekatere zadeve muslimanov, a se umakne (skrije), medtem ko so oni v hudi stiski, potrebi, revščini in bedi, se bo Alah umaknil od njega na Sodnem dnevu, medtem ko bo on v hudi stiski, potrebi, revščini in bedi."** ¹³⁴

6. Biti mora milosten do svojih podrejenih in jih ne sme obremenjevati z neznosnimi nalogami ali omejevati njihovo preživljanje.

Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **"O, Allah! Kdorkoli zastopa kakšno stvar mojega naroda (slednikov) in jim otežuje stvari, potem Mu oteži, in kdorkoli prevzame zastopstvo o neki zadevi mojega naroda (slednikov) in je nežen z njimi, potem Bodi nežen z njim."** ¹³⁵

PRAVICA SOSEDOV

Islam ukazuje dobrodelnost do sosedov v popolnem smislu te besede, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Častite Allaha in ne jemljite za boga ničesar poleg Njega. S starši ravnajte lepo ter s sorodniki, sirotami, revnimi, s sosedom - sorodnikom, z bližnjim sosedom, prijateljem ob strani, popotnikom in s tistimi, ki so v vaši lasti. Resnično Allah ne mara tistega, ki je domišljjav, bahaški.«** ¹³⁶

Islam prepoveduje vznemirjanje sosedov bodisi z besedami ali dejanji. Navaja se od Abu Hurejre (naj bo Allah z njim

¹³⁴ Mustadrak ala sahihajn: 4. poglavje, str. 105, št. hadisa 7027.

¹³⁵ Sahih Muslim: 3. poglavje, str. 1458, št. hadisa 1828.

¹³⁶ An-Nisa (Ženske): 36. verz.

zadovoljenje), da je dejal: **Rečeno je bilo Allahovemu glasniku (ﷺ): »Resnično se neka ženska posti podnevi in opravlja molitev čez noč, toda s svojim jezikom vznemirja svoje sosede.« On (ﷺ) je dejal: »V njej ni dobrega, ona je v Peklu.« Ponovno mu je bilo rečeno: »Resnično neka ženska opravlja samo predpisane molitve, se posti samo v ramadanu in deli miloščino od suhih kosov sira, toda s svojim jezikom ne vznemirja nobenega.« On (ﷺ) je dejal: »Ona je v Raju.«**¹³⁷

Izročilo je verodostojno, beleži ga Al-Buhari v 'Edebul-mufridu' (vzgoja posameznika), "As-Sahihah":190.

Islam je dal sosedu veličasten položaj in veliko pravico, ko je dejal Allahov poslanec (ﷺ): **“Angel Gabrijel mi je nepretrgoma ukazoval na soseda, tako da sem mislil, da mu bo pripadel delež dediščine.”**¹³⁸

Islam je uvrstil delanje škode in zla sosedu, kot tisto, kar preklicuje (zanika) verovanje človeka, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **“Pri Allahu, ne veruje, pri Allahu ne veruje, pri Allahu ne veruje!”** Rečemo mu je: **“O, Allahov poslanec, kdo to?”** On (ﷺ) je dejal: **“Tisti, čigar sosed ni varen od njegovega zla.”** Muteffekun alejhi

Tako kot je potrebno prenašati njegovo (sosedovo) vznemirjanje in biti z njim prijazen. Abu Hurejra (naj bo Allah z njim zadovoljen) pripoveduje: **Neki človek je prišel k Allahovemu poslancu in dejal: “O, Allahov poslanec, jaz imam soseda, ki me vznemirja.”** On (ﷺ) mu je rekel: **»Pojdi in odnesi vse svoje pohištvo (iz hiše) zraven poti.«** On je odšel in odnesel vse svoje pohištvo zraven poti, ljudje, ki so hodili po poti, so se zbrali okrog njega in vprašali:

¹³⁷ Mustadrak ala sahihajn: 4. poglavje, str.184, št. hadisa 7305.

¹³⁸ Sahihul-Buhari: 5. poglavje, str. 2239, št. hadisa 5668.

»Kaj je s teboj?« On je dejal: »Imam soseda, ki me vznemirja in sem odšel k Allahovemu glasniku (ﷺ), ki mi je dejal, naj odnesem svoje pohištvo poleg poti.« Oni so potem začeli govoriti: »Naš Allah prekolni ga, naš Allah ponižaj ga!« Potem je sosod zvedel, kaj se dogaja in prišel k njemu ter mu dejal: »Vrni se v svojo hišo, prisežem pri Allahu, da te ne bom več vznemirjal.« Izročilo je verodostojno, zabeleženo je v "Edebul-mufradu".

Sosod ima svojo pravico, četudi ni musliman. Abdullahu bnu Amru so njegovi v družini zaklali ovco in ko je on prišel k njim, jih je vprašal: "Ali ste kaj darovali našemu sosedu Judu? Ali ste kaj darovali našemu sosedu Judu? Slišal sem Allahovega poslanca (ﷺ), ko je rekel: "Angel Gabrijel mi je nepretrgoma ukazoval na soseda, tako da sem mislil, da mu bo pripadel delež dediščine." Muteffekun alejhi

PRAVICA PRIJATELJEV

Islam spodbuja skrb za prijatelje in je predpisal določene pravice, ki jih je treba izpolniti v zvezi z njimi, kot je njihovo pomaganje in njihovo svetovanje, ker Allahov

poslanec (ﷺ) pravi: "Najboljši prijatelji pri Vzvišenem Allahu, so najboljši med njimi do svojega spremljevalca oz. prijatelja, in najboljši sosedi pri Vzvišenem Allahu, so najboljši med njimi do svojega soseda."

Izročilo je verodostojno, beleži ga At-Tirmizi v "As-Sahihah": 103.

PRAVICA GOSTA

V islamu imajo gostje pravico do velikodušnosti in počastitve, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: "Kdor verjame v

Allaha in Zadnji dan (Sodni dan), naj počasti svojega soseda! Kdor verjame v Allaha in Zadnji dan (Sodni dan), naj počasti svojega gosta, tako da mu da njegovo nagrado!" Prisotni so vprašali: "In kaj je njegova nagrada, Allahov poslanec?" On (ﷺ) pa je dejal: "Dan in noč! Gostoljubje traje tri dni, vse nad tem pa je miloščina njemu." Kdor verjame v Allaha in Zadnji dan (Sodni dan), naj govori dobro ali ostane tiho." Muteffekun alejhi

Islam je uvrstil gostoljubje do gostov med pohvaljena dejanja, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: "Med ljudmi ni podobnih, kot je človek, ki vzame za vajeti svojega konja in se bori na Allahovi poti ter se izogiba zlih ljudi in človeka v puščavi s svojo čredo ovac, ki počasti svojega gosta in izpolni njegovo pravico." Izročilo je verodostojno, beleži ga imam Ahmed in Al-Hakim.

Gost pa bi moral upoštevati tudi pogoje njegovega gostitelja, ne pa ga obremenjevati s tem, kar si ne more privoščiti, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: "Ni dovoljeno muslimanu, da ostane pri svojem bratu, dokler ne pade v greh." Rekli so: "O, Allahov poslanec, kako lahko (gost) naredi greh?" On (ﷺ) je dejal: "Da ostane pri njem, medtem ko on nima ničesar več, s čim bi ga pogostil (dal hrano)." Beleži Muslim

PRAVICE REVEŽEV IN POMOČI POTREBNIH

Vzvišeni Allah je pohvalil tiste, ki trošijo svoja premoženja na Allahovi poti in si prizadevajo, da zadovoljijo potrebe revnih, siromašnih in pomoči potrebnih. Vzvišeni Allah pravi: "**V njihovih premoženjih pa je bil delež za tistega, ki prosi in tudi za tistega, ki ne prosi.**" ¹³⁹

¹³⁹ Az-Zarijat (Tisti, ki pihajo): 19. verz

Islam celo tovrstno miloščino, ki jo človek daje za svoje siromašne brate, šteje med najbolj vredna dobra dejanja. Vzvišeni Allah pravi: **“Ni dobrodelnost, da obračate svoje obraze proti vzhodu ali zahodu, temveč so dobrodelniki tisti, ki verujejo v Allaha, Zadnji dan, angele, Knjigo in glasnike vere in ki od svojega imetja - čeprav jim je pri srcu, dajejo sorodnikom, sirotam, pomoči potrebnim, popotnikom, prosjakom, za osvoboditev sužnjev/.../.”** ¹⁴⁰

Tistim, ki kopičijo premoženje in ne dajo iz njega Allahovo pravico, t.j. ga ne delijo drugim, je obljubljena huda kazen na Sodnem dnevu. Vzvišeni Allah pravi: **“In tiste, ki kopičijo gomile zlata ter srebra in jih ne dajejo na Allahovi poti, razveseli z bolečimi mukami.”** ¹⁴¹

Zaradi tega je v islamu predpisana obvezna miloščina (ar.zekah), ki je od osnovnih stebrov vere in je dolžnost vsakega muslimana, ko njegovo premoženje doseže določen delež oz. vrednost (ar. nisab) v času enega leta. Vzvišeni Allah pravi: **“Ukazano pa jim je, naj se samo Allahu klanjajo, naj Mu iskreno izpovedujejo pravo vero in da molitev opravljajo in delijo miloščino. To je prava vera!”** ¹⁴²

Vzvišeni Allah je pojasnil kdo ima pravico na to miloščino in pravi: **“Miloščina pripada le revežem, siromakom, tistim, ki jo zbirajo, tistim, katerih srca je potrebno pridobiti, za osvoboditev sužnjev, za prezadolžene, za tiste, ki se borijo**

¹⁴⁰ Al-Bakare (Krava): 177. verz.

¹⁴¹ At-Tevba (Kesanje): 34. verz

¹⁴² Al-Bejjinah (Dokaz): 5. verz.

na Allahovi poti, ter za popotnike. To je dolžnost predpisana od Allaha, Allah pa je Vseveden in Moder.”¹⁴³

Allah svari tiste, ki ne dajejo obvezne miloščine in pravi: **“In naj ne pomislijo tisti, ki skoparijo v tem, kar jim je Allah dal od svojega obilja, da je to zanje dobro. Nasprotno! To je zanje zlo. Okrog njihovih vratov bo na Dan vstajenja ovito to, s čimer so skoparili.”**¹⁴⁴

PODROČJE DELA IN DELAVCEV

Na področju dela (zaposlovanja) in delavcev je islam postavil pravila in norme, ki jasno določajo odnos med delodajalcem in delavci in obratno, da bi na ta način zagotovili vsaki stani njihove pravice, njihove odnose je postavil tako, da temeljijo na odnosu bratstva, ljubezni in naklonjenosti in ne le na osnovi materializma in interesa.

PRAVICE DELAVCEV

Islam je ukazal, da bo odnos med delodajalcem in zaposlenimi odnos, ki temelji na bratstvu, enakosti in spoštovanju človeškega dostojanstva, zaradi govora Allahovega poslanca (ﷺ): **“Vaši služabniki so vaši bratje (po veri ali človečnosti), ki jih je Allah dal pod vašo oblast. Kdor ima brata, da mu služi, naj ga hrani s tistim, kar sam je in naj ga oblači s tem, kar sam oblači. Ne obremenjujte jih več, kot lahko zmorejo, in če jih obremenite, potem jim pomagajte.”**¹⁴⁵ Izročilo je verodostojno, beleži ga Al-Buhari.

Islam je zagotovil pravico najetemu delavcu do prejemanja plačila. Allahov poslanec (ﷺ) je rekel: **“Trem bom jaz**

¹⁴³ At-Tevba (Kesanje): 60. verz

¹⁴⁴ Ali Imran (Amramova družina): 180. verz.

¹⁴⁵ Sahihul-Buhari: 1. poglavje, str. 20, št. hadisa 30.

nasprotnik pri pravdanju na Sodnem dnevu: človeku, ki v mojem imenu nekaj obljubi in nato prelomi prisego, človeku, ki zavestno proda svobodno osebo in potem porabi to vrednost (denarja) in človeku, ki najame delavca za opravljanje nekega dela, vendar mu ne da njegove pravice (njegovo plačilo).” ¹⁴⁶

Islam je ukazal, da mu se takoj izplača za najeto delo, potem ko on opravi zahtevano delo, Allahov poslanec (ﷺ) je rekel: **“Dajte najetemu delavcu njegovo izplačilo, še preden se posuši njegov znoj.”** ¹⁴⁷

Prav tako je ukazal, da se ne preobremenjujejo z delom čez njihove zmožnosti, če pa se to zgodil, jim je treba materialno pomagati s povečanjem njihovega plačila ali fizično, tako da se jim fizično pomaga pri opravljanju njihovega dela, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **“Ne preobremenjujte jih čez njihove zmožnosti, če pa jih že preobremenite, potem jim pomagajte.”** Izročilo je verodostojno, beleži ga Al-Buhari.

PRAVICE DELODAJALCA

Tako kot islam zahteva od delodajalca, da upošteva in zagotavlja pravice delavcev, prav tako zahteva, nasprotno temu, od delavcev, da upoštevajo in izpolnijo pravice delodajalca. Če so delavci zadolženi z nekim delom, ga morajo opraviti izpopolnjeno in to storiti na najboljši način, brez odlašanja ali prikrajševanja, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **“Resnično ima Allah rad, ko nekdo med vami opravlja neko delo, da ga izpopolni.”** Zabeleženo v Sahihul-Džami': 1880.

¹⁴⁶ Sahihul-Buhari: 2. poglavje, str. 776, št. hadisa 2114.

¹⁴⁷ Sunen Ibn Madže: 2. poglavje, str. 817, št. hadisa 2443.

Da bi delavce spodbudili k svetovanju (iskrenosti) pri delu, je dal, da bo njihov zaslužek najboljši in najčistejši, če se bodo posvetovali pri svojem delu, Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **“Najboljši zaslužek je zaslužek rok delavca, če se posvetuje.”** Zabeleženo v Sahihul-Džami’: 3283.

PRAVICE OSTALIH BITIJ, ŽIVALI IN DRUGIH

Islam ni določil in dal samo človeku pravice, ampak je zajel tudi živali in jim dal pravice, tisti pa, ki bo zanemarjal in kršil te pravice, bo vstopil v Pekel. Med te pravice sodijo:

PRAVICE ŽIVALI

1. Njim se mora dati hrana in pijača in nikakor se ne sme dovoliti, da bi umrle zaradi lakote in žeje. Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **“Neka ženska je bila mučena zaradi mačke in je zaradi nje vstopila v Pekel, ona jo je zaprla, vse dokler ni umrla. Ko jo je zaprla, ji ni dala niti hrane niti pijače in je ni pustila, da si poišče hrano (škodljive insekte in drugo) po zemlji.”** Muttefekun alejh

2. Dobrodelnost do živali, brez kaznovanja, vznemirjenja in poškodovanja živali, ni jih treba obremenjevati čez njihove zmožnosti. Allahov poslanec (ﷺ) je nekega dne šel mimo kamele, ki je bila tako suha, da se je njen hrbet skoraj združil z njenim trebuhom ter dejal: **“Bojte se Allaha glede teh živali, ki ne govorijo! Jahajte jih, ko so zdrave (dobre) in jejte jih, ko so zdrave (dobre)!”** Izročilo je verodostojno, beleži ga Ahmed.

3. Ni dovoljeno poigravanje z živalmi na način, da se one poškodujejo ali kaznujejo. Navaja se, da je Ibn Omer (naj bo Allah z njima zadovoljen) šel mimo dečkov iz plemena Kurejš, ki so si postavili za cilj ptiča, na katerega so streljali (s puščicami): **Ibn Omer je dejal: “Kdo je to storil? Allah je preklel tistega, ki je to storil! Resnično je Allahov poslanec (ﷺ) preklel tistega, ki si vzame za cilj tisto, kar ima v sebi dušo.”**¹⁴⁸ Muteffekun alejhi

¹⁴⁸ Sahih Muslim: 3. poglavje, str. 1550, št. hadisa 1958.

4. Prepovedano je mučiti živali, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **“Allah je preklel tistega, ki muči živali.”** ¹⁴⁹ Beleži Al-Buhari

5. Ni dovoljeno zastraševanje, mučenje in teroriziranje živali. Navaja se, da so prijatelji Allahovega poslanca (ﷺ) bili na potovanju z njim (ﷺ), on pa je odšel od njih za kratek čas, da opravi potrebo. Oni so zagledali eno ptico, podobno vrabcu z dvema mladičema in so vzeli njej ta dva vrabčka, prišla je vrabica in začela šopiriti perje, potem je prišel Allahov glasnik (ﷺ) in dejal: **“Kdo je prestrašil to (vrabico) in njena mladiča (vrabčka)? Vrnite ji njena mladiča!”** Videl je mravljišče, ki smo ga zažgali in je dejal: **“Nihče nima pravice kaznovati z ognjem, razen Gospodar ognja (Allah).”** Izročilo je verodostojno, beleži Abu Davud, Edebul-Mufred: 295.

6. Islam ukazuje, da ko se pripravljamo na zakol živali, katero meso bomo jedli, postopamo na najlepši način. Tako se pred njo ne bo ostril nož za njen zakol, ne bomo je zaklali pred ostalimi živalmi, ne bomo ji lomili vratu, niti odirali njeno kožo, preden umre. Allahov glasnik (ﷺ) je dejal: **“Zares je Allah predpisal dobrodelnost do vsega. Zato, ko ubijate, delajte to na najlepši način, ko koljete, delajte to na najboljši način. Tisti med vami, ki bo zaklal (žival) naj dobro naostri nož, da bi olajšal svoji žrtvi.”** Beleži Muslim (treba je vzeti velik in oster nož, da bi se olajšal zakol živali, ni treba kazati noža pred njo, da se ne bi zbala in hitro iti z njim prek grla živali, da ne bi občutila velike bolečine).

Islam ukazuje ubijanje nekaterih živali in insektov, ki so škodljivi in nevarni za človeka, da bi obvaroval njegovo

¹⁴⁹ Sahihu Ibn Hibban: 12. poglavje, str. 434, št. hadisa 5617.

življenje, ki je nujnejše od življenja teh živali in insektov, ker je človeško življenje pri Allahu bolj vredno in počaščeno od njihovega. Ko islam predpisuje takšne pravice za živali, kaj si potem lahko mislimo in rečemo o pravicah človeka, ki ga je Allah odlikoval nad ostalimi bitji ter ga počastil nad njimi. Vzvišeni Allah pravi: **“In že smo počastili Adamove sinove. Nosimo jih na kopnem in na morju, oskrbujemo jih z dobrimi stvarmi in zagotovo smo jim dali veliko prednost pred mnogimi stvaritvami.”**¹⁵⁰

Islam se ni omejil le na milost do živali, ampak je dal, da bo ta milost vzrok za odpuščanje grehov in vstop v Raj, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Ko je neki človek hodil po poti, je postal žejen, našel je vodnjak, spustil se je vanj in se napil, potem je prišel ven iz njega, nato je zagledal psa, ki zaradi žeje sopi in je prah. Človek je dejal: ‘Tega psa je doletela žeja, tako kot je mene doletela žeja.’ Potem se je spustil v vodnjak, napolnil svoje obuvalo z vodo, ga držal s svojimi usti (zobmi), ko je plezal ven in nato napojil psa. Allah se mu je za to dejanje zahvalil in mu odpustil (njegove grehe). Prijatelji (ashabi) so rekli: »O Allahov poslanec, ali imamo nagrado tudi za ravnanje z živalmi? « On pa je dejal: »Za vsako živo bitje imate nagrado. « Muttefekun alejh**

PRAVICE DREVES IN RASTLIN

Kar se tiče rastlin, je islam človeku dovolil, da se okoristi z njihovimi plodovi za prehranjevanja in je prepovedal, da se sekajo in uničuje brez kakršne koli potrebe in nujnosti. Islam celo ukazuje, da se varujejo rastline, pospešuje njihov razvoj in razmnoževanje. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Če bo v roki nekoga med vami, ko nastopi Sodni dan, sadika palme in bo**

¹⁵⁰ Al-Isra (Nočno potovanje): 70. verz.

v možnosti, da jo zasadi preden nastopi, naj to stori.« Izročilo je verodostojno, beleži ga Al-Buhari v Edebul-Mufredu.

Sajenje koristnih dreves in rastlin islam uvršča v dobra dejanja in miloščino, za katero bo musliman nagrajen. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Vsak musliman, ki zasadi sadiko ali posadi nekaj in od tega jedo ptice, človek ali živali, bo za to imel nagrado, kot da je miloščina.**« Beleži Muslim

PRAVICA POTI (CEST) IN TRGOV

Islam je dal pravico potem (cestam) in trgov, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **“Bodite previdni glede sedenja na javnih poteh (cestah).”** Rekli so: **“O, Allahov poslanec, nimamo drugega mesta, kjer bi se lahko zbirali in govorili!”** Allahov poslanec (ﷺ) pa je dejal: **“Če ne morete najti drugega mesta (za zbiranje in pogovor), potem dajte pravico tej poti.”** Oni so rekli: **“O, Allahov poslanec, kaj je pravica poti?”** On (ﷺ) je dejal: **“Spuščanje pogleda (da se ne gleda nasprotni spol), ne povzročanje škode in vznemirjanja mimoidočih (z govorom ali dejanji), da se odgovarja na pozdrav, ukazuje na dobra dejanja in preprečuje slaba dejanja.”** Muteffekun alejhi

- Odstranjevanje tistega, kar moti mimoidoče, Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **“Verovanje je sestavljeno iz sedemdeset in nekoliko delov ali šestdeset in nekoliko delov, najboljši del so besede ‘Ni drugega boga razen Allaha’, najnižji del pa je odstranjevanje tistega, kar moti na poti (cesti) in tudi sramežljivost je del verovanja.”** Muttefekun alejh

- Na sme se onesnaževati poti in trge s stvarmi, ki jih ljudje odvržejo na čista mesta. Allahov poslanec (ﷺ) pravi:

"Pazite se na dve prekletstvi." Njegovi prijatelji so vprašali: "Kateri sta to dve prekletstvi?" On je odgovoril: "Da se opravlja fiziološka potreba na krajih, kjer ljudje hodijo ali v mestih njihove sence." Beleži Muslim in Abu Davud

Če te pravice nimajo moči, da se zaščitijo, podprejo ter spremlja njihovo izvajanje in prisili ljudi, da se jih držijo - ker obstajajo ljudje, katerih stanje se ne more popraviti, razen s silo – potem one ostanejo le ideali, ki se ne izvajajo v resničnosti. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Prisežem pri Tistem, ki ima mojo dušo v svoji roki, vi boste ukazovali na dobro in odvrčali od zla ali pa bo kmalu Allah poslal Svojo kazen na vas in Ga boste potem molili, On pa se vam ne bo odzval.«** Beleži ga Ahmed, Al-Albani je ocenil, da je izročilo verodostojno v "Sahihut-tergibu vet-terhib": 2313

GLEDE SPLOŠNIH PRAVIC IN (JAVNIH) DOLŽNOSTI

Islam je predpisal kot dolžnost muslimanu skrb za stanje njegovih bratov, kjerkoli naj oni so, ker Allahov poslanec () pravi: **»Primer vernikov v njihovi medsebojni ljubezni, usmiljenju (v pomaganju) in čustvovanju je kot primer enega telesa. Ko zboli en njegov organ, se celo telo odzove z bedenjem, vročino in bolečinami.«** Beleži Al-Buhari

Islam je ukazal muslimanu, naj izboljšuje stanje svojih bratov. Allahov poslanec () pravi: **“Nobeden med vami ne bo popolnoma veroval, vse dokler ne bo želel svojemu bratu, kar želi sebi.”** Muttefekun alejh

Da stoji z njimi, ko jih prizadenejo krize, bolečine in nesreče. Allahov poslanec () pravi: **»Verniki so eni drugim kot trdna zgradba, kateri deli se medsebojno utrjujejo, in je potem spreplel svoje prste.«** Muttefekun alejh

Ukazal jim je, naj jim pomagajo in jih rešijo, ko oni potrebujejo pomoč, Vzvišeni Allah pravi: **»Če vas zaprosijo za pomoč zaradi vere, potem jim morate pomagati, vendar pa ne proti ljudem, s katerimi imate sklenjen sporazum. In Allah ima vpogled v vse, kar počnete.«**¹⁵¹

Islam je prepovedal, da se muslimani ne pomagajo in pustijo na cedilu. Allahov poslanec () pravi: **»Vsakemu človeku, ki ne pomaga in pusti na cedilu muslimana na mestu, kjer se napada in omalovažuje njegova čast, bo Allah pustil na**

¹⁵¹ Al-Anfal (Plen): 72. verz.

cedilu in mu ne bo pomagal na mestu, kjer bo on imel rad, da se mu pomaga in vsak človek, ki pomaga muslimanu na mestu, kjer se omalovažuje in napada njegova čast, bo Allah pomagal na mestu, kjer ima on rad, da se mu pomaga.« Beleži Ahmed in Ebu Davud, šejh Al- Albani meni, da je izročilo dobro (hasen), poglej hadis s številko 5690, v "Sahihul-džami'u".

Zato, da se obvarujejo in zavarujejo človekove pravice v islamski družbi, je Vzvišeni Allah razodel svojemu poslancu ukaze in prepovedi, da se zagotovi obvarovanje teh pravic in da se ne napadajo in kršijo. Zato je predpisal kazenske sankcije, tako tuzemske kazni, ki so znane v islamskem kazenskem pravu, kot tudi onstranske kazni (kazni na drugem-večnem svetu), ki so predstavljene v kaznovanju na drugem svetu. Med te ukaze in prepovedi sodijo:

- Islam prepoveduje zlorabo položaja in oblasti zaradi uresničavanja osebnih interesov in daje vladarju in državnim organom pooblastilo, da vse premoženje, ki je pridobljeno na takšen način zapleni in se da v državno blagajno muslimanov.

Allahov glasnik

(ﷺ) je zaposlil človeka iz plemena al-Ezd, katerega so klicali Ibn Lutbijje, da zbira obvezno miloščino (zekah). Ko je on prišel, je dejal: »To je za vas in to so darila zame.« Allahov glasnik (ﷺ) pa je dejal: **»Ali bi ti to dobil, če bi sedel v hiši svojega očeta ali matere? Prisežem pri Tistem, ki ima mojo dušo v svoji roki, kdor vzame nekaj od premoženja z zlorabo svojega položaja, bo prišel s tem na Sodni dan in bo to nosil na svojem vratu; tako, če bo vzel kamelo, bo imel glas, kot je oglašanje kamele, če bo vzel kravo, bo imel glas kot mukanje krave, če bo vzel ovco, bo imel glas kot blejanje ovce.«** Potem je vzdignil svojo roko, tako da smo

videli belino njegovega pazduha in dejal: »Moj Allah, ali sem dostavil?« - in to je ponovil trikrat. Muttefekun alejhi

- Prepovedano je vznemirjenje vernikov na kakršen koli način vseeno ali gre za roko (udarec in podobno), jezik (žalitev, ogovarjanje ali prenašanje govora), lažno pričanje ali psovanje. Vzvišeni Allah pravi: **»Tisti pa, ki brez razloga žalijo vernike in vernice, čeprav si tega ne zaslužijo, zvrčajo kleвете in greh nase.«**¹⁵²

- Prepovedan je napad ali ogrožanje zasebnosti ljudi in odkrivanje tega, ker Vzvišeni Allah pravi v dvanajstem verzu poglavja Al-Hudžurat (Sobe): **»/.../ in ne vohunite eni za drugim/.../«**

Prav tako Vzvišeni Allah pravi: **»O, verniki, ne vstopajte v tuje hiše brez dovoljenja in preden ne pozdravite njenih prebivalcev! Tako je najbolje za vas. Poučite se! Če nikogar ni doma, ne vstopajte brez dovoljenja! Če vam prebivalci ne dovolijo vstopa, pojdite stran! Tako je boljše za vas, saj Allah ve, kaj delate.«**¹⁵³

- Prepovedana je vsaka oblika nasilja vseeno ali gre za nasilje nad ljudmi ali nasilje do samega sebe, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Allah zahteva, da spoštujete pravice vsakega človeka, da z bližnjim delite imetje; prepoveduje pa razvrat, vse, kar je odvratnega in pa nasilje. Svetuje vam, da sprejmete nauk. Izpolnajte dolžnosti, katerim ste se zavezali v Allahovem imenu! Ne prelamljajte priseg, ki ste jih izrekli v pričlo Allaha, zakaj On ve, kaj delate.«**¹⁵⁴

¹⁵² Al-Ahzab (Zavezniki): 58. verz.

¹⁵³ An-Nur (Svetloba): 27-28. verz.

¹⁵⁴ An-Nahl (Čebele): 90-91. verz.

Vzvišeni Allah pravi v hadisu kudsiju: **»Moji sužnji, jaz sem Sebi prepovedal nasilje in tudi vam sem ga prepovedal, zato ne delajte nasilja eni drugim /.../.«** Beleži Muslim

Nepravičnost in nasilje je prepovedano tudi do pripadnikov drugih prepričanj in verstev, glede njih je definiran princip dobrotelnosti. Vzvišeni Allah pravi: **»Allah vam ne prepoveduje delati dobrega in biti pravični do tistih, ki se ne bojujejo z vami zaradi vere in ki vas ne preganjajo z vaših domov. Allah zares ljubi pravične.«**¹⁵⁵

- Prepovedano je zmerjanje in psovanje tujih prepričanj in verovanj, ker to lahko povzroči medsebojno izmenjavo zmerjanj in psovok med dvema stranema, kar ima za posledico sovraštvo in prezir, ki vodi k še večji neenotnosti in onemogoča dostavo resnice, ker Vzvišeni Allah pravi: **»In ne psujte tistih, h katerim molijo namesto k Allahu, da ne bi oni nato iz sovraštva in nevednosti psovali Allaha.«**¹⁵⁶

Namesto tega je določen princip dialoga, ki vodi k jasnim ciljem in resnici, ki temelji na etiki in pravilih, ki so v skladu z njeno metodologijo. Vzvišeni Allah pravi: **Reci: "O, pripadniki Knjige, pridite k besedi, ki je enaka med nami in vami - da ne častimo (nikogar) razen Allaha in da poleg Njega ničesar ne jemljemo za božanstvo in da si ne bomo vzeli drug drugega za gospodarja namesto Allaha." Toda če se obrnejo proč, potem reci: "Bodite priče, da smo muslimani."**¹⁵⁷

- Prepovedana je vsak vid in oblika nereda. Vzvišeni Allah pravi: **»In ne širite zla po Zemlji zatem, ko je že vzpostavljen**

¹⁵⁵ Al-Mumtehineh (Preverjena): 8. verz.

¹⁵⁶ Al-An'am (Živina): 108. verz.

¹⁵⁷ Ali Imran (Amramova družina): 64. verz.

red, in molite se Mu s strahom in hrepenenjem! Allahova milost je zares blizu dobrodelnikom.» ¹⁵⁸

- Prav tako je prepovedano prisiljevanje ljudi, da spremenijo svoje prepričanje in verovanje, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Če bi tvoj Gospodar hotel, bi vsi skupaj, ki so na Zemlji, verjeli. Mar boš silil ljudi, da bi bili verniki?«** ¹⁵⁹

To pa ne pomeni, da se zapusti poziv k Allahu in dostavljanje islama ljudem na lep način, da bi lahko spoznali resničnost islama, ker je od odlik te vere, da se ona mora dostaviti in predstaviti vsem ljudem, ker je to svetovni poziv in ni lokalni ali pokrajinski poziv. Oseba, do katere prispe islamski poziv na pravilen način in on spozna to vero, naj ve, da je napotitev k resnici v Allahovi roki in ne pri ljudeh.

- Islam je ukazal vzpostavitev šure (svet, ki skrbi za posvetovanje) in ga določil kot enega od osnovnih principov v islamskem šeriatu (v tistih stvareh, za katere ni jasnega teksta iz Kur'ana in verodostojnih izročil), ki ima za cilj, da vsi člani islamske družbe uživajo svoje pravice, ki so jim predpisane. Vzvišeni Allah pravi: **»/.../ ki se posvetujejo med seboj o pomembnih stvareh/.../«** ¹⁶⁰

Vzvišeni Allah je spodbujal svojega glasnika vere na izvrševanje tega principa, da bi bil metoda, po kateri bodo delali tisti po njem. In tako Vzvišeni Allah pravi: **»/.../ in se posvetuj z njimi o zadevah /.../«** ¹⁶¹

¹⁵⁸ Al-A'raf (Višave): 56. verz.

¹⁵⁹ Junus (Jona): 99. verz.

¹⁶⁰ Aš-Šura (Posvetovanje): 38. verz.

¹⁶¹ Ali Imran (Amramova družina): 159. verz.

- Islam ukazuje, da se odgovorne zadeve zaupajo tistim, ki so jih dostojni ter da se razsoja ljudem pravično in tako Vzvišeni Allah pravi: **»Allah vam zapoveduje, da daste emanate (odgovorne zadeve) tistim, ki jim ti emaneti pripadajo, in ko sodite ljudem, razsojate pravično. Allah vam s tem nadvse čudovito svetuje in Allah zares vse sliši in ima pri vsem vpogled.«** ¹⁶²

- Islam ukazuje pomoč zatiranim in tistim, ki se jim dela nasilje in krivica, v ta namen je dovoljna celo uporaba sile. Vzvišeni Allah pravi: **In zakaj se ne bi borili na Allahovi poti in za zatirane moške, ženske in otroke, ki prosijo: "Gospodar naš, odpelji nas stran od tega mesta, čigar prebivalci so nasilneži, in daj nam s tvoje strani zaščitnika, in daj nam s tvoje strani nekoga, ki nam bo pomagal!"** ¹⁶³

Zato, ker obstajajo skupine ljudi, kot smo že prej omenili, ki jih ni mogoče popraviti razen z uporabo sile. V islamu obstajajo tudi nekateri sistemi izvršne oblasti, ki skrbijo in ocenjujejo v kolikšni meri člani islamske družbe, uživajo svoje pravice, nadzirajo njihovo izvrševanje, varnost in regulirajo kazenske sankcije v primeru ogrožanja teh pravic s strani kršitelja. Od teh sistemov so:

Sistem pravosodja

Pravosodje je samostojni upravni sistem v islamski vladavini, katerega osnovna naloga je reševanje sporov in pravnih zadev med dvema sprtima stranema, vračanje pravic tistim, ki jim pripadajo, vzpostavljanje pravice, preprečevanje nasilja in

¹⁶² An-Nisa (Ženske): 58. verz.

¹⁶³ An-Nisa (Ženske): 75. verz.

krivičnosti, kaznovanje tistih, ki so naredili prekrške in odvrčanje od le-teh z izvrševanjem Allahovih predpisov nad njimi, tako da se predpis vrača Kur'anu in Sunnetu (praksi Poslanca -) , kot dvema osnovnima viroma zakonodaje v islamu. Da bi nekdo lahko zasedel položaj oz. funkcijo sodnika, obstajajo v islamu pogoji in splošna pravila, ki se morajo spoštovati, nekateri osnovni pogoji so:

- Da je razumen, pravičen, odrasel in visoko cenjen.
- Da je fizično zdrav in sposoben prenesti breme in napor pravosodja.
- Da je učenjak v šeriatskih predpisih, da zelo dobro zna razlikovati, kaj je dovoljeno in kaj prepovedano, da zna razlikovati jasne in manj jasne stvari med njima, da je sposoben v analognem sklepanju in določanju predpisov, da je sposoben dati fetvo (sodno odločbo o neki problematiki) v zvezi s tuzemskimi in onstranskimi zadevami.
- Da bo časten in pošten, da ima pohvalne moralne vrednosti in lastnosti ter da se izogiba slabega in grdega vedenja, tako da bo priljubljena oseba, da bi se njegove razsodbe sprejele z zadovoljstvom.

Vsak človek v islamski družbi, ne glede na njegov položaj, versko pripadnost in prepričanje ima pravico, da se pritoži na sodišče v primeru, da mu se dela krivica ali nasilje.

Obe nasprotni strani imata pravico na enakovrednost in pravičnost pri sodniku, ker Allahov poslanec () pravi: **»Tisti, ki mu bo dano sodstvo med muslimani, mora biti pravičen glede njih; v samem gledanju njih, pokazovanju z roko proti njima, njegovem sedenju in oddaljenosti sedenja do njiju (mora biti enako oddaljen do obeh) in ne sme povzdigniti glasu nad enim, nad drugim pa ne.«** Beleži se v Sunenul-Bejheki (Izročilo je slabo).

Allahov poslanec (ﷺ) je dejal Aliju ibn Abu Talibu, ko ga je poslal kot sodnika: **»Allah bo napotil tvoje srce in utrdil tvoj jezik, ko se usedeš pred dvema, ki se pravdata, ne razsodi, vse dokler ne poslušáš obeh strani, ker boš tako najlažje in najpravilnejše razsodil.«** Izročilo je verodostojno, beležita ga Ahmed in Abu Davud.

V islamu je osnova, da je vsak nedolžen, vse dokler se ne dokaže njegova krivica, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Ko bi ljudem bilo dano, na osnovi njihovih obtožb, bi oni od drugih ljudi zahtevali kri in premoženje, toda na tistem, ki se pritožuje je, da to dokaže z dokazi, obtoženi pa ima pravico na prisego.«** Muttefekun alejh

Obtoženi ima svoje pravice v islamu in obtožba ne pomeni, da so njegove pravice odvzete in zato ni prisile, kaznovanja, teroriziranja, surovosti in brutalnosti nad njim, da bi se izsililo njegovo priznanje (krivice). Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **»Allah bo kaznoval tiste, ki so kaznovali ljudi na tem svetu.«** Beleži Muslim

Navaja se od Omera ibn Al-Hattaba (naj bo Allah z njim zadovoljen), da je dejal: **»Ne sprejema se priznanje (krivica) človeka, če je bil prej zastraševan, izpostavljen lakoti ali zapiran.«**¹⁶⁴ (torej, če sodnik izpostavlja lakoti, zastrašuje, ali zapira človeka, da bi priznal krivdo, še ne pomeni, da bo obtoženi to tudi resnično storil, t.j. priznal krivdo, ampak bo to storil, da se osvobodi mučenja).

Osebna odgovornost v islamu pomeni, da človek ne more prevzeti greh oz. krivico drugega in tudi ni dovoljeno, da bodo

¹⁶⁴ Al-Haradž od Abu Jusufa, str. 175.

obtoženi, kaznovani ali vznemirjeni sorodniki obtoženega, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Kdor dela dobro, dela v svojo korist; kdor dela zlo, dela v svojo škodo. Gospodar tvoj ni nepravichen do Svojih služabnikov (sužnjev).«**¹⁶⁵

Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **»Ne prenašaj svojo krivico na drugega.«** Izročilo je verodostojno, beleži ga An-Nisai.

Pravosodje ima v islamu svoje pogoje in etiko, mogoče bo pismo, ki ga je poslal drugi halifa in vodja pravovernih Omer ibn Hattab (naj bo Allah z njim zadovoljen) enemu izmed sodnikov, najbolje pojasnilo, v kako veliki meri islam skrbi za to področje, ki ima za cilj, na prvem mestu, zaščito pravic posameznikov islamske družbe.

«Od Allahovega služabnika Omera, vodje pravovernih, Abd-Allahu ibn Kajsu. Mir z vami in potem:

Sojenje je jasno določena dolžnost in praksa, ki se mora slediti in ko ti pridejo, da jim razsodiš, to stori, ker govor resnice nič ne pomeni, če se ne izvrši in dela po njej. Bodi pravičen do ljudi na mestu sodbe pri sedenju in gledanju proti njim, tako da uglednež ne bo upal, na tvojo naklonjenost do njega zaradi ugleda in oblasti, ki jo ima in tudi, da ne bo obupal slabič glede tvoje pravičnosti. Tožitelj mora imeti jasen dokaz, obtoženi pa ima pravico na prisego. Pomiritev (sprava) je dovoljena, razen v primeru, ko se dovoljuje tisto, kar je prepovedano ali prepoveduje tisto, kar je dovoljeno. Ni ti prepovedano, da ponovno razsodiš, če boš bolj pravično razsodil in se vrnil k resnici, ker resnice ne more nič razveljaviti. Vedi, da je preverjanje resnice boljše od vztrajanja na laži. Razumevanje tistega, kar ti tišči tvoje prsi od dvomov, je tisto, v čem ni Kur'ana in sunneta. Spoznaj podobne primere in potem oceni stanje in stvari in potem se zanesi na tisto, kar je najljubše

¹⁶⁵ Fussilet (Pojasnilo): 46. verz.

Allahu in najbolj podobno resnici, tako kot meniš. Tožitelju, ki pri sebi nima dokaza, daj določen rok, da prinese dokaz in če pride z dokazom, ima pravico vzeti tisto, kar mu pripada, v nasprotnem primeru boš razsodil glede na tisto, kar je priloženo (od dokazov). Muslimani so pravični pri pričanju, razen tistega, ki je prebičan, ki je navajen na lažno pričanje ali pa je nezaupen v zvestobi ali rodbini. Allah prikriva in odklanja vaše skrivnosti in vam pomaga z jasnimi dokazi. Čuvajte se tesnobe, razburjenja in vznemirjanja ter oškodovanja strank v sporu na mestu, kjer se dokazuje resnica (sodišču), kjer je Allah predpisal nagrado in lepo zadovoljstvo. Kdor popravi svoje stanje v tajnosti v tistem, kar je med njim in Allahom, mu bo Allah popravil stanje med njim in ljudmi.” Izročilo je verodostojno, beležita ga Ad-Darekutni in Al-Bejheki, šejh Al-Albani meni, da je verodostojno v Al-Irvau: 2619.

Sama tema o pravosodju v islamu je zelo obširna in obstajajo zelo vredne in važne knjige, ki obravnavajo to tematiko in kdor želi obsežnejše znanje in podatke o tem, jih lahko prebere.

Sistem odgovornosti in nadzora

Gre za verski, prostovoljni sistem, ki ima za cilj kontrolo in nadzor izvajanja tistega, kar je Allah predpisal svojim služabnikom (ljudem). To se izvaja na način ukazovanja na dobra dejanja in odvracanja od zlih dejanj, obvezuje ljudi, da prakticirajo in sledijo verske predpise. Prav tako ta sistem skrbi za vzgojo in popravljanje tistega, ki dela slaba dejanja, ki so v nasprotju z islamskim šeriatom ter vrši nadzor nad stvarmi, ki so povezane z življenjem posameznikov islamske družbe, kot je: prevara v kupoprodaji, prodaja prepovedanih stvari, monopoliziranje in prevare v vseh oblikah, monitorska kontrola in nadzor javnih objektov, kot na primer odstranjevanje tistih zgradb, ki bi se lahko zrušile in povzročile škodo posameznikom. Ta prostovoljna dejanja, ki jih izvaja sistem za

kontrolo in nadzor postopajo v skladu z besedami Vzvišenega Allaha: **»Vi ste najboljši narod, ki se je pojavil med ljudmi; zapovedujete dobro, odvrčate od zla in verujete v Allaha.«**

166

Boječ se Allahove kazni, o kateri Vzvišeni pravi: **»Na jeziku Davida in Jezusa, Marijinega sina, so bili prekleti tisti potomci Izraela, ki so postali neverniki, zato ker se niso pokoravali, in zato, ker so napadali. Drug drugega niso odvrčali od zla, ki so ga počeli. Kako bedno je to, kar so počeli!«**¹⁶⁷

Vsak član družbe je dolžan ukazovati na dobra dejanja in odvrčati od zla, v skladu s svojimi zmožnostmi in sposobnostmi, ker je Allahov poslanec (ﷺ) dejal: **»Kdor od vas vidi neko zlo, naj ga odstrani z roko, če to ni zmožen, naj to naredi s svojim jezikom, če pa tudi to ni zmožen, potem pa naj to obsodi s svojim srcem, to pa je najslabši del verovanja.«** Izročilo je verodostojno, beleži ga Muslim.

Potrebno je vedeti, da je odstranjevanje zla pogojevano s pogojem, da se ne povzroči večja škoda od že nastale, to vse pa zaradi tega, da se uresniči pričakovana korist oziroma poboljšanje.

Resnično je vera islam, s katero je poslan Muhammed (ﷺ) in kateremu je dana modrost, določila človekove pravice v samo enem povzetem, izčrpnem in zgovornem stavku. Allahov poslanec (ﷺ) je dejal: **»Resnično so vam vaša življenja in vaša premoženja in vaše časti nedotakljivi (svete), tako kot vam je svet ta dan v tem mestu in v tem mesecu/.../«** Beleži Al-Buhari.

¹⁶⁶ Ali Imran (Amramova družina): 110. verz.

¹⁶⁷ Al-Maidah (Miza): 78-79. verz.

V teh besedah so povzete mnoge človekove pravice, s katero je prišla islamska zakonodaja, da bi jih odbranila, varovala in predpisala kazni za tistega, ki jih krši.

V nadaljevanju bomo omenili deklaracijo o človeških pravicah v islamu, ki je objavljena v Kairu. Pomembno je omeniti, da so pravice omenjene v tej deklaraciji pravzaprav splošna pravila, zaradi tega, ker so pravice v islamu medsebojno povezane in so kot obroči, ki podpirajo eni druge.

Te splošne pravice vsebujejo posamezne dele in če bi pisali o njih, bi potrebovali veliko časa in truda, zato je dovolj, da ukažemo na splošnost, tisti pa, ki si želi zvedeti več o tem, se lahko vrne na sam vir. Upam, da ne bom pretiraval, če povem, da je islam prišel, da varuje vse pravice, da bi bili ljudje srečni na tem in onem svetu.

ISLAMSKA DEKLARACIJA O ČLOVEŠKIH PRAVICAH¹⁶⁸

V imenu Allaha Milostnega, Usmiljenega

Vzvišeni Allah pravi: »O, ljudje! Ustvarili smo vas iz enega moža in ene žene. Delimo vas na ljudstva in plemena, da bi se spoznali. Pri Allahu je najbolj ugleden tisti, ki se Ga najbolj boji. Allah resnično vse ve in nič mu ni skrito!«¹⁶⁹

Države članice Organizacije islamske konference (OIC), tiste med njimi, ki verujejo v Allaha, Gospodarja vseh svetov, Stvarnika vsega, tistega, ki nam je daroval vse blaginje, tistega, ki je ustvaril človeka v najlepši podobi, ga počastil in ga postavil kot namestnika na Zemlji, mu zaupal njeno graditev, popravljanje, mu poveril izvrševanje obveznosti do Allaha ter mu podredil vse, kar je na nebesih in na Zemlji.

Potrjujemo poslanstvo Muhammeda (ﷺ), ki ga je Allah poslal z usmeritvijo na Pravo pot in z vero resnice, kot milost vsem svetovom, da osvobodi zaslužnjene, uniči tiste, ki se častijo poleg Allaha in ošabneže. Tistega, ki je oznanil enakost med vsemi ljudmi, tako da nihče nima prednosti pred drugim, razen po bogaboječnosti, odstranil je razlike in prezir med ljudmi, ki jih je ustvaril iz enega človeka.

Izhajajoč iz enega čistega monoteističnega verovanja, na katerem temelji islam, ki poziva vse ljudi, da ne častijo nikogar drugega, razen Allaha, da mu ne pridružujejo partnerja, da eni druge ne vzamejo za bogove poleg Allaha, ki je postavil bistvene temelje in osnovne človeške svoboščine in dostojanstva ter je oznanil osvobajanje človeka od suženjstva človeku.

¹⁶⁸ Dr. Muhammed Az-Zahili: "Človeške pravice v islamu".

¹⁶⁹ Al-Hudžurat (sobe): 13. verz.

Da se uresniči tisto, zaradi česa je razodet večni islamski univerzalni verski zakon, in to je obvarovanje vere, življenja, razuma, časti, premoženja in potomstva in da se razlikuje od drugih (ver) s svojo vseobsežnostjo, zmernostjo v vseh področjih in njenih predpisih. Tako je ona združila med dušo in materijo in med razumom in srcem. Potrjujoč civilizacijsko in zgodovinsko vlogo islamskega ummeta (pripadnikov islama), ki ga je Alah naredil za najboljši ummet, ki je človeštvu pustil v dedovanje zmerno svetovno civilizacijo, ki je povezala ta in oni svet, združila med znanjem in verovanjem. Tisto, kar se danes pričakuje od tega ummeta je, da usmeri na Pravo pot človeštvo, ki je zmedeno med tekmovalnimi doktrinami in sektami ter da ponudi rešitve kroničnim problemom civilizacije materializma.

In da sodeluje in prispeva pri človeških naporih glede človekovih pravic s ciljem, da zaščiti človeka pred izkoriščevanjem, preganjanjem ter da potrdi njegovo svobodo in njegovo pravico na dostojno življenje, ki je v skladu z islamskim šeriatom (zakonom).

Pojasnili smo že, da človeštvo, ki je doseglo visoko stopnjo na področju materializma, še vedno in bo ostalo nujno potrebno verske podpore v svoji civilizaciji ter samoiniciative, ki bo varovala njene pravice.

Verujoč, da so osnovne pravice in splošne svoboščine v islamu del vere muslimana, jih nihče v principu ne more onemogočiti v celoti ali delno, jih ogroziti ali zanemariti. To so Božanski predpisi, ki so obvezni in ukazani. Allah jih je razodel v Svoji knjigi in poslal z njimi zadnjega poslanca vere, kot pečat vseh ostalih poslancev vere, da spopolni in dopolni nebeška sporočila vere (knjige). Tako je postala skrb za njihovo bogoslužje. Njihovo zapostavljanje in sovražen odnos do njih, pa se šteje v slabo dejanje v veri. Vsak posameznik je

odgovoren za njihovo obvarovanje in tudi ummet (narod). Države članice Organizacije islamske konference (OIC) na osnovi tega objavljajo naslednje:

1. Člen:

- Celotno človeštvo je ena družina, ki združuje čaščenje Allaha in poslanstvo Adama, mir z njim. Vsi ljudje so enaki glede osnovnega človeškega dostojanstva, osnovnih zadolžitvah in odgovornostih, brez diskriminacije zaradi rase, barve, jezika, spola, politične pripadnosti, socialnega položaja in drugega. Pravilno verovanje je zagotovilo za rast tega človeškega dostojanstva na poti k integraciji človeka.

- Vsa bitja so pod Allahovim skrbništvom, njemu najljubši pa je tisti, ki je najbolj koristen ljudem in nobeden nima prednosti pred drugim, razen po bogaboječnosti in dobrih dejanjih.

2. Člen:

- Življenje je božji dar, ki je zagotovljeno vsakemu človeku, vsi posamezniki, družbe in države pa morajo varovati to pravico, pred vsakim, ki jo želi ogrožati in nobeden nima pravice odvzeti življenje brez šeriatske rzsodbe in odločitve.

- Prepovedano je uporabljati sredstva, ki lahko privedejo do genocidnega uničenja človeške vrste.

- Obvarovane in obstoj človeškega življenja, tako kot Allah hoče, je šeriatska obveznost.

- Integriteta človeškega telesa je nedotakljiva in ni dovoljeno napad na njo, brez legitimne šeriatske utemeljitve, države pa so dolžne, da jo varujejo.

3. Člen:

- V primeru uporabe sile ali v oboroženih spopadih ni dovoljeno ubijati tiste, ki ne sodelujejo v boju, kot so starejše osebe, žene, otroci, ranjene in bolane osebe pa imajo pravico na zdravljenje, ujetniki imajo pravico na hrano, nastanitev in obleko. Ni dovoljeno mrcvarjenje in pohabljanje (nasprotnikov), ampak mora biti izmenjava ujetnikov in zблиževanje družin, ki so ločene zaradi vojaških okoliščin.

- Ni dovoljeno sekati stebela, povzročanje škode setvi in živini, rušenje zgradb in civilnih objektov pri sovražnikovem obstreljevanju z granatami, minami ali kako drugače.

4. Člen:

- Vsak človek ima pravico na svojo čast, dostojanstvo in ugled v svojem življenju in po smrti, država in družba pa so dolžne varovati in pokopati njegovo telo.

5. Člen:

- Družina je osnova za izgradnjo družbe, zakonska zveza pa je temelj njene sestave. Moški in ženske imajo pravico do poroke in ta pravica se jim ne more oporekati zaradi rasnih ali nacionalnih razlogov.

- Obveznost družbe in države je, da odstrani vse prepreke za sklenitev zakonske zveze, olajša pot za sklenitev zakonske zveze ter da varuje in skrbi za družino.

6. Člen:

- Žena je enaka moškemu glede človeškega dostojanstva, ona ima svoje pravice in dolžnosti. Ona ima svoj osebni civilni karakter, finančno neodvisnost ter pravico, da varuje svoje ime in poreklo.

- Moški je obvezen, da skrbi za družino v smislu trošenja, odgovornosti in skrbi za družino.

7. Člen:

- Vsak otrok po rojstvu ima pravico na starše, družba in država pa imata obvezo, da zagotovita vrtec, vzgojno-materialno skrb in izobraževanje, tako kot morajo zagotoviti fetusu in materi posebno skrb in pozornost.

- Starši imajo pravico izbrati vrsto vzgoje in izobraževanja, ki si želijo za svoje otroke z ozirom na njihove interese, da bi jim lahko zagotovili prihodnost v svetlobi moralni vrednot in šeriatskih predpisov.

- Starši imajo pri svoji otrocih pravice, kot tudi imajo bližnji pravice pri svojih sorodnikih v skladu z islamskimi zakonskimi določili.

8. Člen:

- Vsak človek uživa zakonsko (pravno) sposobnost in kvalifikacijo v smislu obveze in zaveze, če pa to izgubi ali mu se zmanjša, potem njegov skrbnik zavzame njegovo mesto.

9. Člen:

- Vsak je dolžan iskati znanje, obveznost družbe in države pa je izobraževanje in zagotavljanje načina in sredstev za njegovo pridobivanje. Prav tako je potrebno zagotoviti različne vrste izobraževanja v skladu z interesom skupnosti in omogočiti človeku spoznavanje islamske vere in resničnih dokazov tega univerzuma in ga podrediti tako, da bo koristno za celo človeštvo.

- Vsak človek ima pravico na različne vzgojne institucije in usmeritve; od družine, šole in univerze. Medijska in druga

sredstva, ki delajo na verski in svetovni vzgoji človeka, morajo delati na popolni in uravnoteženem vzgoji, tako da se razvija njegova osebnost, pojača njegovo verovanje v Allaha ter, da spoštuje in varuje pravice in obveznosti.

10. Člen:

- Ker je na človeku, da sledi islam kot naravno vero, ni dovoljeno prisiliti nikogar, da sprejme vero, tako kot ni dovoljeno zlorabiti od nekoga njegovo siromaštvo, slabost ali neznanje, da bi spremenil svojo vero ali sprejel ateizem.

11. Člen:

- Človek se rojeva svoboden in nihče nima pravice nekoga zaslužjevati, poniževati, zmerjati in izkoriščevati, ni suženjstva nekemu drugemu, razen Vzvišenemu Allahu.

- Kolonijalizem vsake vrste, kot eden od najhujših oblik suženjstva je popolnoma prepovedan. Narodi, ki so pod kolonijalizmom, imajo popolno pravico, da se osvobodijo tega in pravico na samoodločbo, vse države in narodi pa so jim dolžni pomagati v tem boju za odstranitev vseh oblik kolonijalizma ali okupacije. Vsi narodi imajo pravico, da zadržijo svoj neodvisen identitet in da imajo oblast nad svojim bogastvom in naravnimi zalogami.

12. Člen:

- Vsak človek ima pravico, v okviru islamskega zakona, na svobodo gibanja in prebivanja v deželi ali izven nje. V primeru preganjanja ima pravico na azil v drugi državi, ki ga je dolžna zaščititi, vse dokler ne prispe v varno mesto, razen če je preganjan zaradi krivičnega (kazenskega) dejanja z vidika islamskega zakona (šeriata).

13. Člen:

- Pravica na delo je zagotovljena s strani države in družbe vsakemu, ki je sposoben delati. Vsak človek ima pravico izbrati delo, ki mu odgovarja in s katerim bo uresničil svoj interes in interes družbe. Delavec ima pravico na zaščito in varnost in na vsa ostala socialna zagotovila. Ni ga dovoljeno obremenjevati čez njegove zmožnosti, ga prisiljevati na nekaj, izkoriščati ga in mu povzročati škodo. Delavec ima - tako moški kot ženska - pravico na plačo v skladu z delom, ki ga opravlja in to brez zamujanja s plačilom. Prav tako ima pravico na počitke, bonuse in napredovanja, ki si jih zasluži. Od njega pa se zahteva iskrenost, strokovnost in izpopolnjenost (pri delu), če pride do spora med delavci in delodajalcem, je na državi dolžnost, da se vmeša in reši spor, odpravi krivico in da prizna pravico in obveznosti po principu pravičnosti, brez pristranskosti.

14. Člen:

- Človek ima pravico na zakonit zaslužek brez monopola, prevare, nanašanja škode sebi ali drugim, obresti pa so popolnoma prepovedane.

15. Člen:

- Vsak človek ima pravico na premoženje na zakonit način in da uživa pravice lastništva, brez da dela škodo sebi ali drugim posameznikom družbe. Ni dovoljena razlastitev, razen ko gre za nujne potrebe javnega interesa ter takojšno, pravično naknado.

- Prepovedano je odvzemanje premoženja in zamrznitev finančnih sredstev, razen z zakonsko upravičenostjo (npr. če so nezakonito pridobljena).

16. Člen:

- Vsak človek ima pravico, da izkorišča plodove svojega dela, književnega, umetniškega ali tehničnega ustvarjanja. On ima

pravico na moralno in materialno korist, ki pridejo iz njih, pod pogojem, da takšna dejanja, stvaritve in proizvodi niso v nasprotju z določili zakona.

17. Člen:

- Vsak človek ima pravico, da živi v sredini, ki je čista od moralne pokvarjenosti in izprijenosti ter da popravlja sebe v moralnem smislu, družba in država pa mu morata zagotoviti in omogočiti to pravico.

- Vsak človek ima pravico, da mu družba in država zagotovita zdravstveno in socialno zaščito z vsemi splošnimi in javnimi vsebinami, ki so mu potrebne, v mejah razpoložljivih in danih sredstev.

- Država mora vsakemu človeku zagotoviti njegovo pravico na dostojno življenje ter da mu zagotovi tisto, kar bo njega in tiste, za katere on skrbi, naredila zadovoljnim, to zajema: hrano, obleko, stanovanje, izobraževanje, zdravstveno nego in druge osnovne potrebe.

18. Člen:

- Vsak človek ima pravico, da živi v miru in zaščiti za svoje življenje, vero, družino, čast in premoženje.

- Vsak človek ima pravico na neodvisnost v zadevah svojega zasebnega življenja, svojega prebivališča (hiše), svoje družine, premoženja in komuniciranja. Ni dovoljeno vohuniti za njim, ga nadzorovati in kvariti njegov ugled, ampak se mora zaščititi pred vsakim napadom in nasiljem.

- Mesto stanovanja ima svojo nedotakljivost v vseh primerih, ni dovoljen vstop vanj, brez dovoljenja lastnika ali na kakršenkoli

drug nezakonit način. Prepovedano je njegovo rušenje, konfiskacija in izgon njegovih prebivalcev iz njega.

19. Člen:

- Vsi ljudje so enaki pred zakonom, brez razlike med vladarjem in podložniki.
- Vsakemu je zagotovljena pravica, da zahteva pravdni postopek na sodišču.
- Breme odgovornosti je v osnovi osebno.
- Ni krivčnega dejanja, niti kaznovanja, razen v skladu z zakonskimi predpisi.
- Obtoženi je nedolžen, vse dokler se mu ne dokaže krivica s pravičnim sojenjem, v katerem ima zagotovljena vsa jamstva za svojo obrambo.

20. Člen:

- Nihče ne sme biti zaprt, niti mu se odvzeti prostost, ne sme biti izgnan niti kaznovan brez opravičenega in zakonitega razloga. Ne sme biti podvržen fizičnemu ali psihičnemu mučenju ali kakršnem koli ponižanju, okrutnosti ali kršitvi človeškega dostojanstva.

- Ni dovoljeno podvreči posameznika medicinskim ali znanstvenim eksperimentom, razen z njegovo zadovoljno privolitvijo in pod pogojem, da ne ogrozi svoje zdravje in življenje. Prav tako ni dovoljeno vzpostavljati posebnih zakonov, ki bi to omogočili izvršilni oblasti.

21. Člen:

- Vzeti človeka, da bo odkupnina je prepovedano v vseh oblikah za kakršen koli namen.

22. Člen:

- Vsak človek ima pravico svobodno izraziti svoje mnenje na način, ki je v skladu s pricipi islamskega zakona (šeriata).
- Vsak človek ima pravico pozivati na dobro in odvracati od zla, v skladu s principi islamskega zakona.
- Medij ima neizogibno življenjsko važnost za družbo in je prepovedano njegovo izkoriščanje, zloraba in zoperstavljanje svetosti in časti glasnikov vere v medijih. Prav tako je prepovedano vse, kar prinaša škodo vrednotam družbe ali dovaja do razpada družbe, nestabilnosti in omaja verovanja.
- Ni dovoljeno povzročanje mednacionalnega in ideološkega sovraštva, prepovedano je vsaka oblika, ki izziva rasno diskriminacijo.

23. Člen:

- Zastopanje ljudi je zaupna stvar, tiranija in zloraba tega (zastopstva) pa je strogo in popolnoma prepovedana, zato da se zagotovijo osnovne človeške pravice.
- Vsak človek ima pravico sodelovanja v upravljanju z javnimi deli svoje države direktno ali indirektno, prav tako ima vak pravico, da prevzame javno funkcijo v skladu z zakonskimi določili.

24. Člen:

- Vse pravice in svoboščine, ki so objavljene v tej deklaraciji so v okviru predpisov islamskega šeriata.

25. Člen:

- Islamski šeriat je edini vir za komentiranje in pojasnitev kateregakoli člena te deklaracije.

Kairo: 14. Muharram 1411.h.l.

5. avgust 1990. leta.

Sprejemanje teh pravic je pravilen pristop za vzpostavitev prave islamske družbe, ki se odlikuje z naslednjim¹⁷⁰:

Družba: Ljudje so v njej enaki in nihče nima privilegijev in ugodnosti pred drugim na osnovi porekla, rase, spola, barve ali jezika.

Družba: Enakost v njej se kaže v uživanju vseh pravic, obveznosti in dolžnosti... Ta enakost izvira iz skupnega človeškega porekla, Vzvišeni Allah pravi: **“O, ljudje! Mi vas ustvarjamo iz enega moža in ene žene”**, (Al-Hudžurat – Sobe: 13. verz) počasti in vsega tistega, s čimer je Vzvišeni Allah odlikoval ljudi, Vzvišeni Allah pravi: **“In že smo počastili Adamove sinove. Nosimo jih na kopnem in na morju, oskrbujemo jih z dobrimi stvarmi in zagotovo smo jim dali veliko prednost pred mnogimi stvaritvami.”**¹⁷¹

Družba: Svoboda človeka v njej je sinonim človeškega življenja vseeno ali se je on rodil kot svoboden ali pa je svobodo pridobil kasneje. Človek mora biti spokojen od napadov, pritiskov, zmerjanj, poniževanja in zaslužnjevanja.

Družba: Človek se vzgaja v družini, ki je jedro družbe, družba pa jo varuje, spoštuje in

ji zagotavlja vse pogoje in vzroke njenega obstanka in napredka.

Družba: V njej so vladar in podložniki isti po zakonu, ki ga je vzpostavil Stvarnik, nihče nima v njej privilegije in ugodnosti.

¹⁷⁰ Muktabis minel-bejanil-islamijjil-alemiji li hukukil-insani ("Odlomek iz svetovnega islamskega razglasa o človeških pravicah")

¹⁷¹ Al-Isra (Nočno potovanje): 70. verz.

Družba: V njej je oblast zaupna stvar in obveznost, ki je obešene okrog vratu vladarja, da bi se uresničili cilji, ki ga je zarisala islamska zakonodaja ter metoda, ki je postavljena, da se uresničijo ti cilji.

Družba: V njej vsak posameznik verjame, da je edini Vladar celotnega vesolja Allah in vse, kar je v njem, je podrejeno Allahovim stvaritvam, kot darilo od Njegove dobrote, ki je nihče prej ni zaslužil. Vsak človek ima pravico na pravičen delež v tem Božanskem darilu, Vzvišeni Allah pravi: **“Allah vam je podredil vse, kar je na nebu in na zemlji; vse prihaja od Njega.”**¹⁷²

Družba: V njej so sprejete politike upravljanja, ki organizirajo zadeve nacije (ummeta) in vzpostavljajo oblast, ki deluje po principu dogovarjanja (šure), Vzvišeni Allah pravi: **“/.../, ki se posvetujejo med seboj o pomembnih stvareh/.../.”**¹⁷³

Družba: V njej so vsakemu posamezniku dane enake možnosti in priložnostim, da sprejme odgovornosti v skladu z njegovimi zmožnostmi in sposobnostmi. Posameznik je za prevzete obveznosti odgovoren na tem svetu pred nacijo (ummetom), na drugem svetu pa pred svojim Stvarnikom (**“Vsak med vami je pastir in odgovoren za svojo čredo.”**) Muttefekun alejh

Družba: V njej so na sodišču enaki vladar in podložnik, celo v postopkih presojanja.

Družba: Vsak posameznik ima zavest o družbi in ima pravico, da sproži pravdni postopek proti tistemu, ki stori krivično dejanje in ogrozi pravico skupnosti oz. družbe. Prav tako ima pravico iskati druge, da mu pomagajo, drugi pa mu morajo pomagati in ga ne smejo izdati, če je pravica na njegovi strani.

¹⁷² Al-Džasijah (Klečeči): 13. verz.

¹⁷³ Aš-Šura (Posvetovanje): 38. verz.

Družba: Ki zavrača vsako obliko nasilja in zagotavlja vsakem posamezniku varnost, svobodo, dostojanstvo in pravico, držeč se pri tem na tisto, kar je Allahov zakon (šariat) predpisal človeku od njegovih pravic, njihovo prakticiranje in njihovo zaščito.

Vse te prej omenjene pravice (v deklaraciji) izvirajo iz častnega Kur'ana in Sunneta (prakse) Poslanca (ﷺ), vseeno ali gre za njegov govor, dejanje ali potrditev. Pomembno je vedeti, da so te pravice pravzaprav splošna pravila, so javnega značaja in vsebujejo veliko detajlov, ki niso omenjeni iz bojazni, da ne bi bilo predolgo. Toda, kot je rečeno v 25. členu islamskega zakona (šeriata), je islamski zakon edini vir za komentiranje ali pojasnitev kateregakoli člena deklaracije, t.j. pojasnitev in omenitev podrobnosti.

ZNAČILNOSTI ČLOVEKOVIH PRAVIC V ISLAMSKEM PRAVU (ŠERIATU)

1. Te pravice so Božji dar in ni darilo človeka, ki je podvrženo muhavosti, strastem, kapricam in različnim oblikam interesa.
2. Povezane so z islamskim verovanjem, zaščitena z božansko presojo in tako je sam napad na njih, pravzaprav napad na Allahovo presojo pred napadom na človeka, kar ima za posledico kazen na tem in prihodnjem svetu (onstranstvu).
3. Te pravice so univerzalne in so v skladu z običajno naravo človeka in združljive z njegovim instinktom ter skrbi zanj kot človeka s svojo šibkostjo in močjo, bogastvom in revščino, ponosom in ponižanjem.
4. To so pravice vsakega posameznika v okviru sistema islamske oblasti, ne glede na raso, spolno, versko, jezikovno ali statusno-socialno pripadnost.
5. Te pravice so fiksne, ki jih ni mogoče spremeniti, preklicati ali onemogočiti v kateremkoli mestu, času ali pod kakršnim koli vplivom, katerokoli okoliščino, vseeno ali gre za posameznike ali skupnost.
6. Te pravice so zagotovilo obstoja in vzpostavitve družbe, v kateri bodo vsi njeni člani uživali blagoslove dostojanstvenega, udobnega in prijetnega življenja. Zato, ker so te pravice milost od Gospodarja svetov vsem ljudem, tako se z njimi varujejo njihove politične, ekonomske, socialne in moralne pravice.
7. Te pravice niso absolutne, ampak omejene, tako da se ne zoperstavljajo z osnovami islamskega prava ali da ne škodujejo interesom družbe. Tako na primer svoboda izražanja in mišljenja je zagotovljena vsakemu. Vsak posameznik v islamski družbi ima popolno svobodo izraziti resnico, se

zoperstaviti neresnici, posvetovati vsakega človeka, da bi se uresničila korist družbe vseeno ali gre za stvari tega sveta ali vere. Toda ta svoboda je omejena, da se ne bi zlorabila, obstajajo omejitve, ki se ne smejo prekoračiti, tako da ne pride do anarhije in da se ne kršijo Allahove meje, povzroči škoda posmeznikom in pride do obstrukcije družbene ureditve. Te omejitve so:

- Prakticiranje te svobode mora biti na znanstveni, akademski način, ki temelji na ciljnem dialogu, ki v sebi vsebuje modrost in lep nasvet. Ta dialog mora biti daleč od nasilja in sovraštva, ki povzročajo zmedo in nemire, kar povzroča škodo in ne uresničuje korist, Vzvišeni Allah pravi: **“Kliči ljudi na pot svojega Gospodarja z modrostjo in dobrim nasvetom! Razpravljaj z njimi karseda vljudno! Tvoj Gospodar pozna tiste, ki so zablodili z Njegove poti, in tiste, ki so na Pravi poti.”**¹⁷⁴

- Ne ukvarjati se z zadevami, na katerih so soglasni muslimani in v katere veruje islamska družba, kot je verovanje v obstoj Vzvišenega Allaha, resničnost poslanstva Muhammeda (ﷺ) in vse tisto, kar lahko škoduje islamu in njegovim slednikom.

- Ta svoboda se ne sme zlorabiti, da bi se povzročila škoda ljudem v kakršnemkoli smislu; verskem ali tuzemskem, kot je: kvarjenje časti in ugleda, razodevanje skrivnosti in vse, kar je lahko sredstvo za kršitev svetosti (nedotakljivosti), širitev razvrata in nemoralna, Vzvišeni Allah pravi: **“Tiste, ki radi poslušajo nesramne kletve o vernikih, čaka huda kazen na tem in na onem svetu. Allah vse ve, vi pa ne.”**¹⁷⁵

¹⁷⁴ An-Nahl (Čebele): 125. verz.

¹⁷⁵ An-Nur (Svetloba): 19. verz.

DVOMI, KI SO RAZŠIRJENI GLEDE ČLOVEKOVIH PRAVIC V ISLAMU

Prvi dvom:

se nanaša na to, da islamski zakon (šeriat), ki je razodet Muhammedu (ﷺ) pred več kot 14 stoletji, omejuje in onemogoča človekove pravice, ker nekateri menijo in so prepričani, da je islamski zakon tog in ne more slediti civilizacijskega napredka, ki ga dosega sodoben svet, niti ni skladen z razvijajočimi potrebami človeka z razvojem časa.

Odgovor na ta dvom

Islam se razlikuje od predhodno razodetih verskih zakonov, ki so bili versko duhovni in so urejali le odnos med posameznikom in njegovim Gospodarjem, islamski zakon (šeriat) pa je popoln in izpopolnjen, tako da zajema in se ukvarja z verskim in tuzemskim vidikom. Verskim, ker ureja odnos posameznega muslimana z njegovim Gospodarjem, Stvarnikom in tuzemskim, ker organizira in ureja odnos med posameznimi člani muslimanske družbe in drugimi narodi. Prav tako islamski zakon ni takšen, kot so bili predhodno razodeti verski zakoni, ki so bili razdodeti za določen čas in določen narod, kot je na primer judaizem in krščanstvo. Islam pa je objavljen vsem ljudem in tako Vzvišeni Allah pravi: **»In Mi smo te poslali zgolj kot milost vsem svetovom.«**¹⁷⁶

Zaradi tega tisti, ki opazuje predpise islamskega zakona, bo našel dva vidika:

1. Prvi vidik se nanaša na urejanje odnosa med sužnjem in njegovim Gospodarjem v to spada verovanje, bogoslužje in dediščina. Predpisi, ki zajemajo te stvari so fiksni in ni prostora za lastno mnenje (idžtihad), ne morejo se spremeniti, dodajati

¹⁷⁶ Al-Anbija (Glasniki vere): 107. verz.

ali odvzemati v kakršnemkoli času ali mestu, pod kakršnokoli okoliščino in pogojem. To je tisto, kar je stabilno oz. konstantno in nespremenljivo (sevabit), kot je molitev z vsemi svojimi deli in potrjenim številom rekotov (sestavni delov), obvezna miloščina s točno določenim deležem, prav tako so dediči znani, njihovo število in njihov delež, ki ga bodo podedovali, je znan in določen, prav tako je znano vse, kar je povezano z drugimi zadevami bogoslužja.

2. Drugi vidik se nanaša na medčloveške odnose, zadeve in ureditev sobivanja ljudi enih z drugimi ter odnosov z drugimi družbami in skupnostmi. Ta del islamskih predpisov je splošnega značaja, brez podrobnosti, ravno zato, da bi bil islam skladen z razvojem s pomočjo lastnega mnenja učenjakov (idžitihada), da bi se uresničila korist družbe in posameznika v vsakem mestu in času, da bi spremljal razvoj, ki se pojavlja iz razvoja družb. Eden od primerov je princip posvetovanja (šura) o katerem islamski zakon govori na splošno, brez podrobnosti, glede tega principa ni razodeto besedilo, ki natančno določa način in kakovost implementacije le-tega. Uresničevanje tega principa (posvetovanja) pomeni, da imamo odprta vrata v smislu lastnega mišljenja in predlogov, s katerimi se uresničuje splošna javna korist za posameznika in družbo in je v skladu z vsakim časom in mestom ter tistim, kar je lahko včasih dobro, včasih pa ne. To nam kaže na univerzalnost islamskega zakona, njegovo vseobsežnost in smotrnost za vsak čas in mesto.

Drugi dvom:

je posledica in vzrok tistih, ki ne poznajo resničnosti islama ali pa so ga spoznali s strani sovražnikov islama, ki trdijo, da islam ogroža in ruši pravice skupin, ki so drugačnega mnenja in jim ne daje nobene vrednosti niti pomena, vse to pa se jasno

zoperstavlja človekovim pravicam, ki so zagotovljene v okviru svobodnega verskega prepričanja!

Odgovor na ta dvom

Islamsko stališče do pripadnikov drugih ver je jasen in odprt in v njem ni ničesar, kar je sporno in nejasno. Skozi kur'anske verze in izročila Poslanca (ﷺ) nam je pojasnjeno, da je verska svoboda v islamski družbi dostopna vsem, islamska država pa nima pravice kogarkoli prisiljevati, da sprejme islam, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Če bi tvoj Gospodar hotel, bi vsi skupaj, ki so na Zemlji, verjeli. Mar boš silil ljudi, da bi bili verniki?«**¹⁷⁷

Poslovanje (in sodelovanje) s pripadniki drugih ver je dovoljeno, prav tako so muslimanom dovoljene jedi in hrana slednikov knjige (judje in kristjani). Islam je celo dovolil poroko z ženskami slednikov knjige in ni dvoma, da je poroka in formiranje družine v islamu od velike pomembnosti in prioriteta, ki se ji posveča velika pozornost. Vzvišeni Allah pravi: **» Od danes so vam dovoljene vse dobre jedi in hrana tistih, ki jim je dana Knjiga. Tudi vaša hrana je dovoljena njim. Dovoljene so vam krepostne ženske med vernicami in krepostne ženske tistih, ki jim je bila dana Knjiga pred vami/.../. «**¹⁷⁸

In Vzvišeni Allah pravi: **»Allah vam ne prepoveduje delati dobrega in biti pravični do tistih, ki se ne bojujejo z vami zaradi vere in ki vas ne preganjajo z vaših domov. Allah, resnično, ljubi pravične.«**¹⁷⁹

Glede tistih, ki pokazujejo sovraštvo do islama in muslimanov prav tako obstajajo predpisi glede odnosa z njimi, Vzvišeni

¹⁷⁷ Junus (Job): 99. verz.

¹⁷⁸ Al-Maidah (Miza): 5. verz.

¹⁷⁹ Al-Mumtehine (Preverjena): 8. verz.

Allah pravi: **»Prepoveduje pa vam prijateljstvo s tistimi, ki se bojujejo z vami zaradi vere, ki vas preganjajo z vaših domov in ki pomagajo pri vašem preganjanju. Kdor prijateljuje s takšnimi, greši nad seboj!«**¹⁸⁰

Islam celo dovoljuje skupno razpravo na temo vere ter ukazuje muslimanom, da spoštujejo kulturo v razpravi z drugimi, še posebej s tistimi, ki imajo drugačno prepričanje, če je namen tega, da se pride do resnice in spoznanja, tako Vzvišeni Allah pravi: **»S sledniki knjige razpravljajte karseda vljudno/.../.«**¹⁸¹

Vzvišeni Allah pravi svojemu poslancu vere Muhammedu (), kako naj se obrača pripadnikom drugih religij: **Reci: »Povejte mi in pokažite, kaj so na zemlji ustvarili tisti, ki se jim klanjate poleg Allaha! Imajo delež v nebesih? Prinesite mi knjigo, razodeto pred to Knjigo, ali vsaj sled znanja, če govorite resnico!«**¹⁸²

Kot potrdilo in pričanje k temu, bomo navedli presojo enega od evropskih kristjanov in to je Thomas Arnold, ki v svoji knjigi "Poziv v islam" na 48. strani pravi: »Na osnovi prijateljskih odnosov, ki so bili vzpostavljeni med arabskimi muslimani in kristjani lahko zaključimo, da se sila ni uporabljala pri spreobračanju ljudi v islam. Muhammed je osebno sklepal sporazume s krščanskimi plemeni, jih vzel pod svojo zaščito, jim dal svobodo v opravljanju njihovih verskih obredov, tako kot je tudi dovolil cerkvenim duhovnikom, da uživajo svoje pravice in opravljajo svoj poziv spokojno in v miru.«¹⁸³

¹⁸⁰ Al-Mumtehine (Preverjena): 9. verz.

¹⁸¹ Al-Ankebut (Pajek): 46. verz.

¹⁸² Al-Ahkaf (Peščene sipine): 4. verz.

¹⁸³ Prevod: Hasan Ibrahim, Abdul-Medžid Abidajn in Ismail An-Nahravi.

Tretji dvom:

se nanaša na implementacijo šeriatskih kazni, za katere trdijo, da so okrutne in divjaške ter da ogrožajo in napadajo človekove pravice.

Odgovor na ta dvom

Na začetku je potrebno pojasniti, da so krivična dejanja v islamu razdeljena na dva dela:

1. Krivična dejanja, za katera so definirane in določene kazni po zakonu in to so: umor, prešuštvo, kraja, pijančevanje, kleveta, nasilje, odpadništvo in razbojništvo.
2. Krivična dejanja, za katera ne obstajajo točno določene kazni po zakonu in takšna kazniva dejanja določi sodnik, glede na splošno korist in te kazni so lažje.

Potrebno je vedeti, da so krivična dejanja, za katera so predpisane kazni razdeljene na dve vrsti:

- V prvo vrsto kazni spadajo kazni za posebna krivična dejanja, ki ogrožajo osebne pravice kot npr. ranitev ali napad na neki človeški organ, kleveta za prešuštvo itd. Te kazni so blažje v primeru ogrožanja pravic nekoga ter jih določi pristojni sodnik, kar je v skladu s pravicami družbe.
- V drugo skupino spadajo kazni, ki se nanašajo na dejanja, s katerimi se kršijo pravice do Allaha, kot je na primer pitje alkohola, prešuštvo, kraja. Kazni, ki so predpisane po zakonu za ta krivična dejanja, se ne morejo več preprečiti, ko spor pride do sodnika, pa četudi se tisti, katerega pravica je ogrožena ali kršena odreče tega kaznovanja. Toda preden zadeva pride do sodnika je bolje prikriti greh, sploh pa, če gre za osebo, za katero ta vrsta greha ni običajna.

Omenili bomo nekaj izhodišč, ki se jih moramo držati, ko govorimo o prakticiranju (uporabi) šeriatskih kazni v islamu:

1. Kazni se v islamskem šeriatu ne prakticirajo razen nad razumno in zadolženo osebo z verskimi zadolžitvami oz. obveznostmi.

2. Kazni se v islamu razveljavijo v primeru, ko obstaja opravičen dvom. Navaja se, da je Allahov glasnik (ﷺ) dejal: **»Prizanašajte kaznovanje nad muslimanom, kolikor ste v stanju in če najdete kakšen izhod za muslimana, potem ga spustite, ker je bolje, da imam (sodnik) naredi napako, ko odpusti (da nekomu oprostí), kot pa da ga kaznuje (presodi nekomu napačno).«**¹⁸⁴ Izročilo je slabo (daif)

3. V islamu se kazni ne izvajajo, razen v primeru napada na pet najosnovnejših stvari.

4. Kaznovanje se bo izvajalo, ko prestopnik sam prizna krivično dejanje, ob možnosti ponovnega vračanja k njemu ali ko obstaja pričanje pravičnih moških, pričanje žena pa se v teh primerih (al-hudud) ne sprejema.

Cilj izvajanja kazni v islamu je odvrčanje in preprečevanje ljudi od dejanj, govora in vsega tistega, kar škoduje družbi ali ogroža pravice njenih posameznikov. One so pravzaprav ščit, ki varuje te pravice in s tem tudi družbo. V izvajanju (practiciranju) kazni je obstoj ljudi in resnico je povedal Vzvišeni Allah, ki pravi: **»In v povračilu (za umor) boste imeli življenja, o vi, z razumom obdarjeni/.../.«**¹⁸⁵

¹⁸⁴ Mustadrak ala sahihajn 4. poglavje, str. 426.

¹⁸⁵ Al-Bakare (Krava): 179. verz.

Islam poleg opozorila tistemu, ki dela krivična dejanja in zastraševanja tistega, ki skuša narediti nekatere prestope s kaznijo na onstranstvu ni zanemaril tisto materialno, fizično stran kazni, za tistega, ki se upre in zoperstavi proti njegovim naukom, ker obstajajo ljudje, na katere ne deluje nič drugega razen sila, moč in silovitost, da bi se odvrnili in izogibali delanja nepravilnih stvari, ki škodijo njemu in njegovi družbi. To je od popolnosti islama in njegove vseobsežnosti, tako bomo našli, da islam določa kazen za vsako slabo dejanje, glede na njegovo težo.

- Tako je islam predpisal povračilo za nameren umor, Vzvišeni Allah pravi: **»O vi, ki verujete! Za umorjene vam je predpisano kazensko povračilo/.../.«**¹⁸⁶

Razen, če se povračilu odpovedo zastopniki ubitega, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Toda, če mu njegov brat nekaj odpusti, naj to nasledi z nečim spodobnim in naj mu na lep način nekaj da.«**¹⁸⁷

- Za nenamerni (nehote) uboj je predpisana krvnina, kot odkup za to in tako Vzvišeni Allah pravi: **»Ne more se zgoditi, da vernik ubije vernika, razen pomotoma. Kdor je nehote ubil vernika, mora osvoboditi sužnja vernika in dati krvnino njegovi družini, razen če mu to odpustijo (kot miloščino zanj). In če bi bil (ubiti) pripadnik vam sovražnega naroda ter vernik, se mora osvoboditi (zanj) suženj vernik. Če pa bi bil pripadnik naroda, s katerim imate sporazum, se mora dati krvnina njegovi družini in osvoboditi se mora sužnja vernika. In kdor ne zmore (tega storiti), se mora postiti dva meseca zaporedoma, da bi Allah prejel njegovo kesanje. Allah je Vseveden in Moder.«**¹⁸⁸

¹⁸⁶ Al-Bakare (Krava): 178. verz.

¹⁸⁷ Al-Bakare (Krava): 178. verz.

¹⁸⁸ An-Nisa (Ženske): 92. verz.

- Za kaznivo dejanje kraje je predpisana kazen sekanja (roke) in tako Vzvišeni Allah pravi: **»Tatu in tatici odsekajte roke. To naj jima bo kazen za storjeno delo in opomin od Allaha. Allah je Vsemogočen in Moder.«**¹⁸⁹

V islamu se ne izvršuje kazen sekanja roke, razen pod določenimi pogoji in okoliščinami, ki so:

1. Količina ali vrednost ukradenega mora doseči določeno vrednost (nisab).
2. Ukradena stvar mora biti na dobro varovanem mestu, kot je hiša, sef in podobno tako, da se ujame tat izven tega mesta s tistim, kar je ukradel, če pa se ujame znotraj hiše ali sefa potem ni sekanja roke.
3. Prav tako do te kazni ne bo prišlo v primeru poneverjanja, ker ima tat pooblastilo, da vstopi v sef, blagajno in podobno, kot na primer zaposleni v banki, ki poneveri premoženje iz trezorja, v katerem dela. Razen tega njegovo poneverjanje je rezultat določenih napak ali pomanjkljivosti s strani delodajalca ali direktorja, ker je on odgovoren za ustrezne ukrepe, da ne bi prišlo do poneverjanja.
4. Ne seka se roka tistemu, ki si nasilno prisvoji zemljo, kot na primer, ko nekdo nasilno vzame zemljo in trdi, da je njegova, zato ker lahko pravi lastnik zemlje ob pomoči ljudi ali policije prepreči prisvojitvev in ponovno povrne svojo pravico.
5. Ne seka se roka zaradi kraje, če obstaja kakšen dvom, kot je na primer, da je razlog kraje lakota ali katera druga nujno potrebna stvar, ki lahko privede do uničenja (smrti).

Kraja je zelo navarno kaznivo dejanje, ki prinaša škodo družbi in ogroža posameznikovo premoženje, čast, življenje, varnost in udobje, vse to pa so cilji, ki jih islam mora zagotoviti članom

¹⁸⁹ Al-Maideh (Miza): 38. verz.

muslimanske družbe. Če tat ima za cilj, da nekaj ukrade in naleti na odpor ter ubije tistega, ki mu se upre na poti, da mu prepreči krajo, potem je to poleg tega dejanja še napad na čast. V tem primeru je zločin veliko nevarnejši in takšno kaznivo dejanje zahteva strožjo kazen, ki bo tak zločin presekal in izruval v samem korenu. Ko tat ve, da mu bo v primeru kraje odsekana roka, potem bo sebe obvaroval pred tem dejanjem in s tem bo tudi premoženje ljudi obvarovano od kraje.

- Za krivično dejanje razbojništva (prestrezanja in ropanja) na poti zaradi ropanja, ugrabljanja, razbojništva in grožnje z orožjem je predpisana kazen navzkrižnega odsekanja roke in noge, ker Vzvišeni Allah pravi: **» Kazen za tiste, ki se bojujejo proti Allahu in Njegovemu poslancu in ki širijo zlo po Zemlji je, da bodo ubiti, križani, da jim bosta navzkrižno odsekani roka in noga ali da bodo pregnani z Zemlje. To je za njih ponižanje na tem svetu, na onem svetu pa bodo deležni težkih muk; vendar ne tisti, ki so se pokesali, preden ste jih nadvladali. In vedite, da je Allah Tisti, ki odpušča, Usmiljeni.«**¹⁹⁰

Practicira se kazen, ki je v skladu s težo storjenega krivičnega dejanja. Od Ibn Abbasa (naj bo Allah z njim zadovoljen) se navaja, da je dejal: **»Ta verz (ajet) je razodet zaradi razbojništva, kazen za tiste, ki se bojujejo proti Allahu in Njegovemu poslancu, če naredijo razbojništvo na poti ter pri tem storijo umor ali ukradejo premoženje, je da se križajo. Če pa storijo umor in ne ukradejo premoženje potem se ubijejo. Če pa ukradejo premoženje in ne ubijejo nikogar, jim bodo navzkrižno odsekana roka in noga. Tisti pa, ki pobegne potem, ko je vznemiril mimoidoče, bo izgnan.«** Beležita ga Al-Bejheki in Ad-Darekutni

¹⁹⁰ Al-Maidah (Miza): 33-34 verz.

- Za krivično dejanje napada na čast t.j. klevetanje (poštenih žena) je predpisana kazen bičanja, Vzvišeni Allah pravi: **»Tisti, ki okrivijo poštene žene pa tega ne dokažejo s štirimi pričami, naj prejmejo osemdest udarcev z bičem!«** ¹⁹¹

Cilj, ki si ga želi doseči islam z izvajanjem teh kazni je obvarovanje časti in morale od pokvarjenosti in nespodobnih dejanj ter obvarovanje jezika od tega, da bi se karkoli lahko govorilo in z lahkoto obtoževalo ljudi brez kakršnegakoli dokaza. Znano je, da lažne obtožbe ljudem prinašajo veliko psihično vznemirjenost ter druge nevšečnosti, ki vključuje tudi klevetanje. To pomeni, da se ogroža čast ljudi in govori o njih tisto, česar oni ne marajo, vemo pa, da ima čast v islamu visok položaj in mesto. Tako kot širjenje in poziv na sovraštvo, nestrpnost in mržnjo med člani družbe lahko privede do nevarnih kaznivih dejanj, kot je umor. Zato zakon obvezuje vladarja, da vzpostavi preventivne kazni in to je kazen za kleveto v primeru, ko se ona ne more dokazati. Vse to ima za cilj obvarovanje pravic pred kršitvijo in ponižanjem. To je posebna pravica in zagotavljanje spoštovanja prava. Islam se ne zadovoljuje le z bičanjem, kar predstavlja fizično kazen, ampak se zateka tudi k duševni kazni, ki se izreče klevetniku, da bi okusil njeno grenkobo in se na ta način razkrinkala njegova laž. Zato se od klevetnika ne sprejme pričanje in on se označi kot prestopnik, razen če se iskreno pokesa. Vse to nam nakazuje na to, da islam teži k obvarovanju in zaščiti pravic pred poigravanjem z njimi in njihovim kršenjem bodisi z besedami bodisi z dejanji, Vzvišeni Allah pravi: **»Tisti, ki okrivijo poštene žene pa tega ne dokažejo s štirimi pričami, naj prejmejo osemdest udarcev z bičem! Nikdar več jim ne dovolite pričati, kajti to so prestopniki – razen tistih, ki se**

¹⁹¹ An-Nur (Svetloba): 4. verz.

potem pokesajo in poboljšajo; saj tudi Allah odpušča in je milosten. « ¹⁹²

- Za krivično dejanje napada na čast s prešuštvovanjem je za neporočene (moške in ženske) predpisana kazen bičanja in tako Vzvišeni Allah pravi: **»Prebičajte prešuštnico in prešuštnika! Vsak od njiju naj prejme sto udarcev z bičem./.../ «** ¹⁹³

Glede tisti, ki so v zakonski zvezi in se dokaže, da so prešuštovali, pride nad njimi do kazni s kamenjanjem (do smrti). To ni samo v islamu, ampak tudi v ostalih verskih zakonih – judaizmu in krščanstvu – se to izvršuje. V islamskem šeriatu se ta kazen ne izvršuje, razen pod točno določenimi pogoji, ki se zelo težko in redko uresničijo. Prešuštnik in prešuštnica, ki so v zakonski zvezi se ne kamenjujejo, razen v dveh primerih:

Prvi primer:

Ko oba jasno in odkrito, brez prisile priznata, da sta storila prešuštvovanje. Njihovo kaznovanje se ne izvaja, že s prvim priznanjem tega dejanja, ampak se njihovo priznanje mora ponoviti na štirih različnih mestih sodne razprave, sodnik pa jih mora vsakič odvrčati od tega priznanja ter jim pojasniti, kako ogabno je to zanj. Celo več od tega, on mora uporabiti besede, da bi jih prepričal, naj odstopita od svojega priznanja, da jim pove, da je bil morda le poljub, dotik, objem, tako da jim pusti prostor za odstopanje od svojega priznanja. Od Ibn Abbasa (naj bo Allah z njima zadovoljen) se navaja, da je dejal: **Ko je Maiz bin Malik prišel k Allahovemu glasniku (ﷺ), da mu prizna prešuštvovanje, mu je on dejal: »Mogoče si samo poljubil, dotaknil in objel ali pogledal.« Maiz mu je odvrnil: »Ne, Allahov poslanec.« Poslanec (ﷺ) ga je vprašal: »Ali**

¹⁹² An-Nur (Svetloba): 4-5 verz.

¹⁹³ An-Nur (Svetloba): 2. verz.

si z njo imel spolni odnos, kot ga ima mož s svojo ženo? Brez besed prenesenega pomena?« Maiz je odvrnil: »Sem (jasno in odkrito, brez prenesenega pomena ali dvosmiselnih izrazov, ker se v tem primeru izvrši kazen).« Allahov poslanec je potem dejal: »Potem je kamenjanje obvezno.« Izročilo je verodostojno, beleži ga Al-Buhari.

V primeru vztrajanja pri svojih besedah (priznanju) se izvaja kazen kamenjanja, toda če začneta bežati na začetku ali v teku izvrševanja kazni, potem se šteje, da sta odstopila od svojega priznanja in se zaustavi izvrševanje kazni. Abu Hurejra pripoveduje: **Maiz Al-Eslemij je prišel k Allahovemu poslancu (ﷺ) in dejal: »Jaz sem prešuštoval.« Allahov poslanec (ﷺ) pa se je obrnil stran od njega. Potem mu je on prišel z druge strani in ponovil priznanje, Poslanec (ﷺ) pa se je ponovno obrnil stran od njega. Tako je on prišel k njemu štirikrat in ko je prišel četrtič, je Poslanec (ﷺ) ukazal naj ga kamenjajo. In, ko ga je zadel kamen, je on začel bežati. Allahovega poslanca (ﷺ) so obvestili o njegovem bežanju, ko ga je zadelo kamenje, on (ﷺ) pa je dejal: »Ko bi ga vsaj pustili, da pobegne.«** (bilo je nujnejše, da ste ga pustili naj pobegne in se pokesa Allahu, oni pa so mu to preprečili in ga kamenjali do smrti.) Izročilo je verodostojno, beleži ga Ibn Hibban

Drugi primer:

Potrebno je, da štiri pravične priče jasno in odkrito pričajo, da so videli sam čin prešuštvovanja brez kakršnegakoli dvoma, tako da so videli stik obeh spolnih organov, (tako kot moški spolni organ vstopi v ženski spolni organ pri spolnem odnosu) in to se ne zgodi, razen da je samo dejanje prešuštvovanja javno, kršeč sistem in pravila vere, prezirajoč njegove nauke v takšni meri, da jih je videlo toliko prič. Prav tako se kazen ne more izvršiti, če obstaja kakšen dvom, kot smo že prej omenili,

ker gre morda le za poljub, objem in ni prišlo do samega spolnega odnosa.

Pomembno je omeniti, da krivično dejanje prešuštvovanja ni osebna stvar prešuštnikov, ampak gre za napad i ogroževanje pravic družbe in njenih članov, posledice prešuštvovanja pa so mnogoštevilne:

1. Širjenje pokvarjenosti in moralne izprijenosti, ki povzročajo pojav in širitev nevarnih, kužnih bolezni v družbi, ki prizadenejo tudi tistega, ki ni nič kriv za njihov pojav. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»O, skupina muhadžirjev, prosim Vzvišenega Allaha, da ne doživite skušnjavo s petimi stvarmi: Nikoli, se ne bo pojavilo med ljudmi prešuštvovanje, ki se bo javno delalo in legaliziralo in da se med njimi ne bodo razširile kužne bolezni, ki niso bile znane njihovim prednikom, ki so bili prej. Ljudje ne bodo začeli utrgovati in varati pri tehtanju in merjenju in da jih ne bo prizadela lakota, pomanjkanje in revščina ter krivica njihovih vladarjev. Ljudje ne bodo prenehali dajati obvezne miloščine na svoje premoženje in da jim ne bo utrgan (zadržan) dež iz neba in če ne bi bilo živine, ne bi sploh padal. Ljudje ne bodo kršili sporazum z Allahom in Njegovim poslancem in da jim Allah ne bo dal, da z njimi zavlada tuj sovražnik, ki jim bo vzel del tistega, kar je bilo v njihovi lasti (rokah). In če ne bodo njihove vodje presoiale po Allahovi Knjigi in bodo izbirali samo nekaj od tistega, kar je Allah razodel, bo Allah dal med njih razkol in prepir.«** Izročilo je verodostojno, beleži ga Ibn Madže

2. Ko se pomeša poreklo v družbi tako, da človek ne ve, kdo mu je oče in kdo mati, človek poveže svoje poreklo za tistega, ki mu ni pravi (biološki) oče, pripisujoč se njemu. Iz tega izhaja kršenje in prikrajšanje pravic od njihovih pravic, kot je pravica do dedovanja in tako tisti, ki je resnični dedič ostane brez svoje

pravice na delež dediščine ali ko gre za poroko, lahko pride do poroke med tistimi, ki so eni drugim prepovedani (kot je poroka s sestrami ali materami).

3. To povzroča pojav nedolžnih duš, ki jim je odvzeta ljubezen in nežnost materine in očetove vzgoje, ker ne pripadajo poreklu, ki se jim pripisuje in nimajo družine, da bi v njej uživali, kar ima za posledico širitev nevarnih duševnih bolezni in stanj, ki so lahko razlog za deviacijo, kar se posledično odraža na družbo z obstojem ljudi, ki imajo sovražen odnos do nje in do njenih članov in jim lahko povzročijo škodo, ker sta materinstvo in očetovstvo kot domovina za posameznike, v kateri oni poiščejo zatočišče in zavetje ter uživajo v njej v miru, spokoju, varnosti in pomiritvi.

Za krivično dejanje pitja alkohola ali vsega tistega, kar spada med opij, je predpisana kazen bičanja. Človek v islamu nima svobode, da je in pije tisto, kar si želi, ampak obstajajo vrste jedi, ki so mu prepovedane, kot je mrhovina, kri, svinjsko meso in tisto, kar ni zaklano v imenu Allaha. V tem primeru ne obstajajo zakonsko predpisane kazni, tisti pa, ki stori to kaznivo dejanje, se mora pokesati Allahu, toda tisti, ki to javno stori, je kaznovan z blažjo kaznijo, ki jo določi sodnik, glede na svojo presojo in javni interes. Človek je omejen tudi, ko gre za pijačo in mu je tako prepovedano, da pije tisto, kar škodi njegovemu telesu. Glede na to, da alkohol ne škodi samo posamezniku, ampak tudi družbi (zato se v islamu imenuje "mati vsakega zla"), je za njegovo pitje predpisana zakonska kazen, in to je bičanje, da bi se preprečilo njegovo širjenje, ker si islam prizadeva zaščititi in obvarovati razum in človeške občutke od vsega, kar vpliva nanj, moti njegovo delovanje in uničuje dobra dejanja. Islam želi človeka, ki se ne bo degradiral in spustil iz človeške ravni na stopnjo ostalih stvaritev, ki nimajo zavesti niti spoznanja. Nekaterе posledice pitja alkohola so:

- Pijana oseba lahko ubije, prešuštvuje in ogrozi tisto, kar je sveto in da to ne občuti. Navaja se, da je Osman ibn Affan (naj bo Allah z njim zadovoljen) dejal: **»Ljudje, izogibajte se alkohola, ker je on mati vsakega zla. Resnično je pred vami živel človek, ki se je posvetil bogoslužju in se izogibal ljudi. On je bil vseč eni ženski, ki je poslala k njemu svojo služabnico s prošnjo, da pride k njej in ji bo priča. Ko je vstopil k njej, so se zaklenila vrata, on pa se je približal k njenemu mestu sedenja. Pri njej je bil deček in bokal vina. Ona mu je dejala: 'Nisem te klicala zaradi pričanja, ampak da ubiješ tega dečka ali prešuštvuješ z mano, ali popiješ kozarec tega vina, če pa to zavrneš, bom zakričala in te osramotila.' In ko je videl, da mora nekaj od tega storiti, je dejal: 'Nalij mi kozarec vina.' Ona mu je nalila kozarec vina in ko ga je spil, je zahteval še več in tako se je opil, nato je storil prešuštvo z njo in storil umor. Potem je halifa Osman ibn Affan (naj bo Allah z njim zadovoljen) v nadaljevanju dejal: 'Izogibajte se alkohola, prisežem pri Allahu, ko se srečata v srcu človeka verovanje in odvisnost od alkohola, eno od teh dveh, bo skušalo izgnati tisto drugo.'«¹⁹⁴**

- Zasvojenec, ki je odvisen od alkohola ali drog, je običajno neučinkovit, brezkoristen član družbe in breme za družbo, ki se lahko zateka k različnim sredstvom, da bi prišel do alkohola ali drog, tako da lahko prodaja svojo čast ali krade samo, da bi zadovoljil svojo zasvojenost.

- Nevarno ogrožanje svojega zdravja, kot posledica uporabe alkohola, kar je potrdila sodobna medicina, kot je uničevanje jetre in drugo.

- Izguba premoženja in časa v tistem, kar ni nikakršne koristi, ampak očitna škoda, ki je jasna vsakemu razumnemu človeku.

¹⁹⁴ Sahih Ibn Hibban: 12. poglavje, str. 168, št. hadisa 5348.

- Družba je prikrajšana za koristnost, potencial in intelekt zasvojenec, kar predstavlja ogrožanje in napad na pravice družbe.

- Uničevanje ugleda in dostojanstva, ker človek tako pridobi zelo ponižen status, poln nespoštovanja. Včasih je to spuščanje do stopnje živali, to pa je tisto, kar si islam ne želi svojim slednikom. Potem je islamski zakon vzpostavil splošno pravilo, s katerim se določa kazen, Vzvišeni Allah pravi: **»Sovražnost smete povrniti v enaki meri/.../«**¹⁹⁵

In Vzvišeni Allah pravi: **»Če se hočete maščevati za krivico, storite to le v enaki meri. Če pa se vzdržite, bo najboljše za vas.«**¹⁹⁶

Potrebno je vedeti, da islam te kazni ni naredil kot končne, ampak je pustil prosto pot za odpuščanje in pobotanje, kar je povezano z osebnimi pravicami, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Naj jim oprostijo in naj jim ne zamerijo!«**¹⁹⁷

In Vzvišeni Allah pravi: **»/.../toda Allah bo nagradil tistega, ki bo odpustil in se pobotal.«**¹⁹⁸

Z vzpostavljanjem oz. prakticiranjem teh kazni islam ne želi maščevanje, ljubezen do nasilja, ampak je njegov cilj obvarovanje pravic ljudi, širitev miru in spokoja v družbi, preprečevanje vsakemu, da se poigrava in ogrozi mir in stabilnost ter čiščenje družbe od kriminala. Če ubijalec ve, da bo ubit, in če tat ve, da mu bo odsekana roka, in če prešuštnik ve, da bo prebičan, in če klevetnik ve, da bo izbičan, bo vsak od njih odstopil od svojega namena, tako bo rešil sebe in druge. Vzvišeni Allah je povedal resnico, ko pravi: **»O vi, ki verujete!**

¹⁹⁵ Aš-Šura (Posvetovanje): 40. verz.

¹⁹⁶ An-Nahl(Čebele): 126. verz.

¹⁹⁷ An-Nur (Svetloba): 22. verz.

¹⁹⁸ Aš-Šura (Posvetovanje): 40. verz.

Za umorjene vam je predpisano kazensko povračilo/.../«

199

Nekateri pravijo, da so kazni, ki jih je islam predpisal, za nekatera krivična dejanja, okrutne in surove! Njemu se bo reklo, da se vsi strinjajo s tem, da so to kazniva dejanja in da je njihova škoda dobro znana družbi, in da se jim je treba zoperstaviti, se boriti proti njim, odvracati od njih in predpisati kazni zanje. Razlikovanje pa je glede vrste kaznovanja, naj se vsak vpraša in razmisli, ali so kazni, ki jih je islam predpisal najučinkovitejše v odstranjevanju ali zmanjševanju kriminala ali pa so v tem uspešnejše kazni, ki jih je vzpostavil človek ??

Islamske kazni se morda zdijo surove za tistega, ki nanje gleda površno, ampak če vzamemo v ozir pravičnost, resničnost in logiko, je jasno, da ni tako, če gledamo poglobljeno. Ker so one, ob Allahovi dovolitvi, zagotovilo za odstranjevanje kriminala in zato ker zdrava logika ukazuje kaznen pred ljubeznivostjo do prestopnika, ne pozabljajoč pri tem na pravice, ki jih on ima. Pokvarjen del je treba odsekati, da bi se obvaroval preostali del telesa in brez tega dela se lahko živi, da bi se celota obvarovala.

Tisti, ki si želi pridobiti podatke o kaznovanju v islamu od ljudi, ki sovražijo islam vseeno ali gre za tiste, ki se pripisujejo njemu (islam), ali pripadnike drugih ver in prepričanj, bo oblikoval podobo o islamski družbi, ki je zasnovana na divjaštvu, barbarizmu, želji za prelivanjem krvi, v katerih je veliko pomanjkljivosti; temu je odsekana roka, ta je kamenjan, ta je prebičan itd. Oni menijo, da se te kazni prakticirajo vsak dan, kot je to primer v njihovih sistemih in civilnih zakonodajah. Dovolj je omeniti in pokazati na to, da islamska zgodovina ni zabeležila razen dva ali tri primera kamenjanja in to zaradi priznanja in zahteve samih storilcev tega dejanja

¹⁹⁹ Al-Bakare (Krava): 178. verz.

oziroma greha, da bodo kaznovani, in to zato, da bi se očistili od greha, takšen je primer tudi z ostalimi kaznimi.

Četrty dvom:

je, da islam s svojo prepovedjo, da se muslimanka poroči z nemuslimanom krši človekove pravice in krši njeno osebno svobodo, ki ji dovoljuje, da se poroči, s komerkoli si želi!

Odgovor na ta dvom

Logika islama po tem vprašanju ne izhaja iz tega, da se omejuje svoboda na poroko zaradi vere, ampak izhaja iz dejstva, da je treba obvarovati družino od razpada in uničenja zaradi razlikovanja v veri, in glede na to, da je žena nespoštovana s strani moža zaradi svojega verovanja, prepričanja v svetosti (nedotakljivosti) svoje vere in glede na to, da je žena najbolj občutljiv element družine po tem vprašanju in svojih občutkov in slabosti v odnosu na moža.²⁰⁰

Na osnovi tega imamo naslednja tri stanja, ki se razlikujejo v predpisih, vsa pa izhajajo iz enega skupnega stališča, ki smo ga razložili v prejšnjem odlomku. Ta tri stanja so:

Prvo stanje:

Poroko muslimana z mnogobožko ali s tisto, ki ne veruje v Allaha, je islam prepovedal, ker zaradi verskega prepričanja muslimana, on ne more spoštovati v nobenem primeru svetosti te žene ali njenega prepričanja, kar privede do razdora in nestrinjanja v družini. Islam na ločitev glede kot na najbolj prezirno dovoljeno stvar in se zaradi tega ne spodbuja na ločitev (razvezo zakonske zveze). Tako je logično v tem primeru, da se prepove takšna poroka, v kateri mož ne spoštuje

²⁰⁰ Preneseno iz znanstvenih simpozijev o islamskem pravu in človekovih pravicah v islama, Darul-kitab al-Lubnanij, Bejrut 1973 leta.

svetosti svoje žene in njena verska prepričanja, kar lahko privede do nestrinjanja in sovraštva.

Drugo stanje:

Islam je dovolil muslimanom zakonsko zvezo s kristjankami in judinjami, zato ker islam priznava poslanstvo glasnika vere Jezusa (mir z njim) z lastnostmi Allahovega poslanca, ki je rojen na čudežen, nadnaraven način. Prav tako islam priznava poslanstvo Mojzesa (mir z njim) in ga priznava kot Allahovega poslanca, ki je bil poslan Izraelcem. Zaradi tega kristjanka in judinja ne občuti odpor do svojega moža muslimana in ni potrebno, da kristjanka in judinja skrbita in se bojita za svoj obstanek v veri ali da bo prišlo do nestrinjanja in sovraštva v družini. To pa zaradi tega, ker musliman priznava njenega poslanca vere, da je on poslan od Allaha, zato islam, ne prepoveduje takšne poroke ne glede na razlikovanje v veri.

Tretje stanje:

Islam prepoveduje poroko muslimanke z nemuslimanom, kristjanom ali judom, zato ker mož, ki je kristjan ali jud ne prizna in ne veruje v poslanstvo Muhammeda(ﷺ), ampak o njem govori in misli vse najhujše, kar privede do tega, da žena (muslimanka) zasovraži svojega moža in tako je družina izpostavljena razdoru in nesoglasju. Zato islam prepoveduje poroko, ki bi privedla do tega.

Peti dvom:

se nanaša na obstoj suženjstva v islamskem sistemu, kar se zoperstavlja tistemu , v kaj islam poziva in to je popolna enakost in isto poreklo, h kateremu se vsi ljudje vračajo, vse to pa nasprotuje človekovim pravicam!?

Odgovor na ta dvom

Morda je na začetku najbolje, da na kratko pojasnimo, da je vzpostavljanje in sprejemanje suženjstva v islamu rezultat ekonomsko-socialnih okoliščin, ki so neizogibnost, ker je družba, v kateri se je pojavil islam, bila skoraj v popolnosti odvisna od suženjstva, da bi se olajšalo ekonomsko-socialno življenje, in to ni primer samo z Arabskim polotokom, na katerem se je pojavil islam, ampak je tako bilo v vseh krajih sveta v tem času. Suženjstvo je znano že v prejšnjih religijah in tako se navaja v **20. poglavju Ponovljenega zakona-Devteronomiju (5. Mojzesova knjiga):**

10 Ko se približaš mestu, da bi ga napadel, mu najprej ponudi mir!

11 Če ti odgovori miroljubno in se ti odpre, naj ti bo vse ljudstvo, ki se najde v njem, dolžno opravljati tlako in ti služiti.

12 Če pa ne sklene miru s teboj, ampak se hoče bojevati, ga oblegaj!

13 Ko ti ga GOSPOD, tvoj Bog, da v roke, pobij vse moške v njem z ostrino meča!

14 Le ženske, otroke, živino in vse, kar je v mestu, ves plen v njem zapleni zase in uživaj plen svojih sovražnikov, ki ti ga da GOSPOD, tvoj Bog!

15 Tako stôri z vsemi mesti, ki so zelo daleč od tebe in niso izmed mest tehle narodov!

16 Toda v mestih teh ljudstev, ki ti jih GOSPOD, tvoj Bog, daje kot dedno posest, ne puščaj pri življenju ničesar, kar diha.

Islam je ustanovil dolgoročno metodo, ki temelji na postopni odpravi suženjstva, tako kot je to bil primer s prepovedjo alkohola, ki ni razodeta naenkrat, ampak je bilo to storjeno postopoma. Prvo je Vzvišeni Allah razodel: **Sprašujejo te glede vina in kockanja. Reci: "V njima je velik greh in**

(nekaj) koristi za ljudi. Toda njun greh je večji od njune koristi." ²⁰¹

Ko pa so ljudje začeli sprejemati poziv v islam, je Vzvišeni Allah objavil: **»O, vi, ki verujete! Ne približujte se molitvi, ko ste pijani, da bi tako vedeli, kaj izgovarjate /.../.«** ²⁰²

Ko pa se je verovanje ojačalo in utrdilo v srcih ljudi in so sprejeli islam, začeli učiti o njem, dali prednost ukazom od Allaha in Njegovega poslanca pred vsem drugim, je razodeta jasna prepoved alkohola in Vzvišeni Allah pravi: **»O, vi, ki verujete! Hamr (opojne pijače ali sredstva), igre na srečo, žrtveni kamni, vedeževalske puščice so gnusne stvari, delo satana. Zato se izogibajte temu, da bi lahko bili uspešni. «**

²⁰³

Islam si prizadeva odstraniti suženjstvo, podobno kot je to storil s prepovedjo alkohola, vendar ne neposredno, ampak na moder način z odstranjevanjem njegovih virov, da bi v enem časovnem obdobju prišlo do njegovega odpravljanja. Prvi korak k temu je notranje osvobajanje suženjstva, v smislu občutkov slabosti, nezmožnosti, in kompleksa manjvrednosti, da se sužnjem vrne to njihovo dostojanstvo in človeškost ter da bodo bratje svojim lastnikom. Zato je suženjstvo v islamu začasna stvar, stvar, ki ni osnova ali temelj. Allahov poslanec () pravi: **»Vaši služabniki, so vaši bratje, Allah je dal, da vam bodo stregli, zato jih hranite s tistim, s čimer se sami hranite in jih oblecite, tako kot se sami oblečete, ne zadolžujte jih s tistem, česar ne morejo storiti, če pa to naredite, jim pomagajte!«** Beleži Al-Buhari

Islam ukazuje dobrodelnost in blagost do sužnjev v besedah in dejanjih, Vzvišeni Allah pravi: **»Častite Allaha in ne jemljite**

²⁰¹ Al-Bakare (Krava): 219. verz.

²⁰² An-Nisa (Ženske): 43. verz.

²⁰³ Al-Maidah (Miza): 90. verz

za boga ničesar poleg Njega. S starši ravnajte lepo ter s sorodniki, sirotami, revnimi, s sosedom - sorodnikom, z bližnjim sosedom, prijateljem ob strani, popotnikom in s tistimi, ki so v vaši lasti. Resnično Allah ne mara tistega, ki je domišljav, bahaški. «²⁰⁴

Islam celo spoštuje njihove občutke, zato je prepovedano, da se jih opominja oz. svari s poniževanjem. Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»/.../ ne govorite "moj suženj" in "moja sužnja", ampak recite "moj služabnik" in "moja služabnica".«²⁰⁵**

Pomembno je vedeti, da je suženjstvo v islamu le fizično oz. telesno in ni suženjstvo v razumskem in idejnem smislu, tako ima suženj popolno svobodo verskega prepričanja, če želi ostati pri svoji veri in prepričanju. Tako kot običajno islam prednjači, ko je beseda o človeški enakosti ter je dal, da bo bogaboječnost edina prednost, ko je pobratil sužnje in svobodne. Islam gre še dlje od tega v tem pomenu, ko je Allahov poslanec (ﷺ) - in vsi vemo, kdo je bil on glede spoštovanja in ugleda - poročil hčerko od svoje tete Zejneb bint Džahš s svojim služabnikom Zejdom, tako kot je tudi imenoval svojega služabnika Zejda za poveljnika vojske, v kateri so bili starejši in spoštovani prijatelji (ashabi).

Islam je utemeljil dva načina, kako bi se razveljavilo suženjstvo na miren način, izogibajoč se zmedenosti, težav, zapletov, sovraštva in neravnovesja ekonomsko-družbenih razmer.

Prvi način:

Zavračanje izvorov (vzrokov) suženjstva, ki jih je bilo veliko, nekateri med njimi so:

- Vojne v vseh oblikah, kjer vojaki ubijajo poražence, ki bodo tako ali ubiti ali ujetniki.

²⁰⁴ An-Nisa (Ženske): 36. verz.

²⁰⁵ Al-Buhari: 2. poglavje, str. 901, št. hadisa 2414.

- Nezmožnost odplačila dolga dolžniku, kar privede do suženjstva.
- Oblasništvo očetov nad sinovi, kar jim je omogočilo, da lahko prodajo svoje otroke tako moške kot ženske.
- Odrekanje lastne svobode zaradi neke potrebe, ko oseba proda sebe za določen znesek.
- Ujetništvo, piratstvo in ugrabitve, kjer se ljudje obravnavajo kot ujetniki in se jim ukaže suženjstvo.
- Storitve določenega krivičnega dejanja kot je umor, kraja, prešuštvovanje ..., kjer se prestopnik kaznuje tako, da gre v suženjstvo, kot žrtev ali njegovi sorodniki.

To so samo nekateri viri in vzroki suženjstva, po katerih so vsi ljudje delali, islam pa jih je strogo prepovedal, razen ujetnikov v vojni. To so tisti, ki so ujeti v legalnih vojnah, ki jih objavi in ukaže vladar (imam). Pomembno je omeniti, da ujetniki niso sužnji, vse dokler vladar (imam) ne ukaže suženjstva, kar pomeni, da ni vsak ujetnik v islamu suženj. On se lahko brezplačno osvobodi suženjstva ali kot odkupnina za ujetnike muslimane ali ob denarnem nadomestilu (ta zadnja dva primera se izvršijo po končanem boju), ker Vzvišeni Allah pravi: **»In potem ali jih velikodušno osvobodite suženjstva ali odkupnino zahtevajte, vse dokler boj ne preneha.«** (Muhammed: 4.verz)

Od modrosti v tem primeru je, da se ne osvobajajo sovražnikovi ujetniki, dokler so muslimanski ujetniki skriti pri sovražniku, ampak mora biti zamenjava obojestranska v istem času.

Drugi način, ki ga islam sledi v odpravljanju suženjstva, je: razširitev področij izvedbe osvobajanja od suženjstva. Potem ko je obstajal samo en način osvobajanja od suženjstva in to je bil, da lastnik sam osvobodi sužnja, v nasprotnem primeru je suženj služil njemu in potomcem, dokler je Bog hotel. Islam pa je predpisal osvobajanje od suženjstva na dva načina; z osvoboditvijo in sklepanjem sporazuma o odkupu.

➤ Kar se tiče osvobajanja - je islam predpisal veliko načinov, prej pa je obstajal samo en način in to je bila želja lastnika, da osvobodi svojega sužnja. Nekateri od načinov osvobajanja sužnja so:

- Odkup za nekatere grehe, kdor pomotoma (nehote) ubije muslimana, kot odkup za ta greh se plača krvnina družini ubitega in osvobodi suženj, vernik. Vzvišeni Allah pravi: **»Ne more se zgoditi, da vernik ubije vernika, razen pomotoma. Kdor je nehote ubil vernika, mora osvoboditi sužnja vernika in dati krvnino njegovi družini, razen če mu to odpustijo (kot miloščino zanj).«** ²⁰⁶

- Odkup zaradi zihara (zihar je bila vrsta zakonske razveze pri Arabcih v času nevednosti, pred prihodom islama, pri katerem mož nima spolnega odnosa s svojo ženo, niti se ne ločuje od nje, tako da bi jo lahko poročil nekdo drug, kar je islam prepovedal, ker se dela krivica ženi), ker Vzvišeni Allah pravi: **»Tisti, ki rečejo svojim ženam, da so jim kakor matere, pa se potem pokesajo in še naprej živijo z njimi, morajo osvoboditi enega sužnja, preden se smejo znova dotakniti žene. Tako vam je zaukazano. Allah pa dobro pozna vašo dela!«** ²⁰⁷

²⁰⁶ An-Nisa (Ženske): 92. verz.

²⁰⁷ Al-Mudžadele (Razprava): 3. verz.

- Za prelomitev prisega je prav tako odkup osvobajanje enega sužnja, Vzvišeni Allah pravi: **»Allah vas ne krivi za nenamerne prisega, vendar vas krivi, če prisežete s trdnim namenom. Odkup za prelomljeno prisego pa je, da nahranite deset siromakov z običajno hrano, s katero hranite svojo družino, ali da jim daste oblačila ali da osvobodite sužnja. Kdor pa tega ne zmore, naj se posti tri dni. To je odkup za prelomljene prisega, če ste prisegli. Zato varujte svoje prisega. Tako vam Allah pojasnjuje Svoje predpise, da bi bili hvaležni.«** ²⁰⁸

- Prav tako je odkup z osvobajanjem sužnja predpisan, če nekdo od muslimanov, ki so se dolžni postiti, ima spolni odnos z ženo v času posta meseca ramadana, zaradi pripovedovanja prijatelja Allahovega poslanca (ﷺ), ki je prišel k njemu in dejal:

“Allahov poslanec, jaz sem uničen!”, ' Kaj ti je?' – je vprašal Muhammed (ﷺ). - Imel sem spolni odnos s svojo ženo v času posta - je on odgovoril. Allahov poslanec (ﷺ) ga je vprašal: “Ali lahko osvobodiš sužnja?” On je dejal: “Ne.” Ali si se zmožen postiti dva zaporedna meseca? – je vprašal Allahov poslanec (ﷺ). On je dejal: “Ne.” – Ali lahko nahraniš 60 siromakov? – je vprašal Muhammed (ﷺ). On je dejal: “Ne.” Allahov glasnik (ﷺ) se je malo zadržal, ko smo mi bili tu in potem prišel z veliko torbo, v kateri so bili datlji ter vprašal: “Kje je tisti, ki je spraševal?” On je odvrnil: “Jaz.” Muhammed (ﷺ) mu je dejal: “Vzemi to in razdeli kot miloščino.” Človek je vprašal: “O Allahov poslanec, ali naj razdelim revnejšim od mene? Prisežem pri Allahu, da med tem skalovjem (v Medini) ni nobene revnejše družine od moje družine.” Allahov glasnik (ﷺ) se je tako nasmeljal, da so mu se

²⁰⁸ Al-Maidah (Miza): 89. verz.

videli njegovi podočniki in potem dejal: “Nahrani svojo družino.”²⁰⁹

Potrebno je vedeti, da je obveza izvršiti eno vrsto odkupa in če nima sužnja, je pa zmožen, da ga kupi, potem je obvezen to narediti in potem ga osvoboditi.

- Islam je osvobajanje sužnjev naredil od najbolj vrednih dejanj, s katerimi se musliman lahko približa svojemu Gospodarju. Vzvišeni Allah pravi: **»Zakaj torej ni hvaležen za blagoslove? Kaj misliš, kako bi moral človek izraziti hvaležnost za blagoslove? Sužnja naj osvobodi iz suženjstva ali pa naj nahrani v dnevu hude lakote.«**²¹⁰

Tudi govori Allahovega poslanca (ﷺ), poleg njegovih dejanj, spodbujajo osvobajanje sužnjev in tako on (ﷺ) pravi: **»Kdor osvobodi sužnja, bo Allah osvobodil od ognja za vsak del telesa, njegov del delesa, celo spolni organ za njegov spolni organ.«** Muttefekun alejh

- Eden od načinov osvobajanja sužnjev je, da lastnik zapusti oporoko, v kateri jasno navede ali izgovori, da bo po njegovi smrti njegov suženj osvobojen, ta svoboda mu je zagotovljena po smrti njegovega lastnika, da bi islam obvaroval pravice sužnja v tem primeru, je prepovedal, da se suženj proda ali podari.

- Prav tako je eden del obvezne miloščine (zekata) namenjen za osvobajanje sužnjev, ker Vzvišeni Allah pravi: **»Miloščina pripada le revežem, siromakom, tistim, ki jo zbirajo, tistim, katerih srca je potrebno pridobiti, za osvoboditev sužnjev, za prezadolžene, za tiste, ki se borijo na Allahovi poti, ter za**

²⁰⁹ Sahihul-Buhari 2. poglavje, str. 684, št. hadisa 1834.

²¹⁰ Al-Beled (Mesto): 11-14 verz.

popotnike. To je dolžnost predpisana od Allaha, Allah pa je Vseveden in Moder.«²¹¹

- Islam je predpisal, da bo udarjanje ali klofutanje sužnja vzrok za njegovo osvobajanje, ker Allahov poslanec (ﷺ) pravi: **»Kdor klofutne ali udari svojega sužnja, kot odkup za to (dejanje) je, da ga osvobodi.«** Beleži Muslim

➤ Sklepanje sporazuma o odkupu iz suženjstva (Al-Mukateba)

Je zahteva sužnja od svojega lastnika, da kupi svojo svobodo za določen denarni znesek, okrog katerega se oba strinjata. Ko to zahteva suženj, je lastnik obvezen, da spoštuje dogovor in potem ima suženj pravico na trgovino, delo in premoženje, da bi zagotovil višino dogovorjenega zneska. Suženj bo delal pri svojem lastniku za določeno nadomestilo. Islam gre celo dlje od tega in spodbuja na miloščino in pomaganje sužnjem od strani samega lastnika, ki lahko denarno ali z nekimi drugimi olajšanji pomaga sužnjem ali s strani muslimanov, tako da se približajo Vzvišenemu Allahu s pomaganjem svojih bratov (sužnjev), da bi dobili svobodo in se osvobodili suženjstva, ker Vzvišeni Allah pravi: **»S tistimi, ki so vaša last in se želijo odkupiti, se dogovorite o odkupu, če zmorejo to storiti. In dajte jim nekaj od imetja, ki ga je Allah podaril vam.«²¹²**

V povzetku lahko torej rečemo, da islam ni predpisal suženjstva, ampak je prišel s sistemom, ki je dal velik dosežek in učinkovitost v odstranjevanju suženjstva, njegovih izvorov in vzrokov.

Ministrstvo za pravosodje je v mesecu saferju leta 1392 po hidžri v Savdski Arabiji organiziralo tri seminarje, na katerih so bili prisotni s strani Savdske Arabija, tedanji minister za pravosodje ter številni znanstveniki in univerzitetni profesorji

²¹¹ At-Tevba (Kesanje): 60. verz.

²¹² An-Nur (Svetloba): 33. verz.

iz same kraljevine in z evropske strani štirje znameniti profesorji prava, prisotni so bili:

- Nekdanji minister za zunanje zadeve Irske in sekretar Evropske zakonodajne komisije.
- Eden od orientalistov in profesor islamskih študij.
- Eden od profesorjev javnega prava in direktor mednarodnega časopisa za človekove pravice, ki se objavlja v Franciji.
- In eden od znamenitih odvetnikov pritožbenega sodišča v Parizu.

Na tem srečanju so učenjaki iz S. Arabije pojasnili razumevanje vere pri muslimanih in drugih ter naredili razliko med splošnimi fiksnimi pravili islamskega zakona (šeriata) in posameznimi, delnimi predpisi v njem. Dokazali so, da islamski zakon varuje dejanske interese ljudi v svojem zagotavljanju in svojih temeljih. Pojasnili so, da so kazenske sankcije za resna in manjša kazniva dejanja pametna kazenska politika, ki ohranja varnost ljudi in zmanjšuje širjenje kriminala in nespoštovanja življenja ljudi, časti in premoženja na najmanjšo stopnjo.

Evropska stran udeležencev je izrazila občudovanje glede tega, kar je slišal o islamskem pravu in človekovih pravicah v njem. Vodja evropske delegacije McBride je dejal: »Od tu in iz te islamske države je treba razglasiti človekove pravice in ne iz drugih (držav) in muslimanski učenjaki morajo te pravice, ki so neznane, razglasiti svetovnemu javnemu mnenju, v katerem je neznanje vzrok za diskreditacijo islama, muslimanov in islamskih predpisov.«²¹³

²¹³ Dr. Abdu Allah bin Abd Al-Muhsin At-Turki: "Islam in človekove pravice".

ZAKLJUČEK

Na koncu te knjižice ne bom pretiral, če rečem, da vse informacije, ki se v njej nahajajo pravzaprav, predstavljajo smernice in namige o človekovih pravicah v islamu. Upam, da bodo one ključ in motivacija za tistega, ki jo bo bral v iskanju in spoznavanju veličine islama, ki je napačno predstavljen najprej od strani tistih, ki se mu pripisujejo, in potem s strani njegovih sovražnikov.

Ta knjižica je poziv nemuslimanom, ki jo berejo, da eden del svojega branja posvetijo za islamsko vero in da berejo preverjene knjige in potem primerjajo tisto, kar so prebrali s tistim, kar so slišali, in to brez pristrastnosti, ki zamegli dejstva in obrača presojo. Potrebno je vedeti, da naši cilji v pozivanju ljudi v islam, niso osebni cilji in tuzemske ambicije, ampak to delamo zato, ker želimo vsem ljudem dobro.

Proti islamu se je že od zgodnjih začetkov bojevalo in tako je tudi danes, ker mu se zoperstavaljajo tisti, ki se ne strinjajo z njim in mu nasprotujejo. V ta namen mobilizirajo vse, kar zmorejo od materialne in človeške sile in moči, kljub temu pa niso ničesar dosegli, razen da so spodbudili še večji interes tistim, ki imajo zdrav razum in ostroumnost. Tisti razumni in ostroumni nemuslimani, ki razlikujejo resnico od neresnice, in tudi tisti najbolj ugledni predstavniki drugih ver v povečanem številu sprejemajo Allahovo vero. Ali ni to vse dokaz veličine islama, dokaz, da je prav islam vera resnice, za katero se je Vzvišeni Allah obvezal, da jo bo obvaroval in tako pravi: **»Resnično Mi razodevamo Kur'an in resnično bomo Mi bedeli nad njim!«**²¹⁴

Naj bo v zaključku našega govora v tej knjižici govor Allahovega poslanca (ﷺ), ki pojasnjuje, kaj pomeni želeti

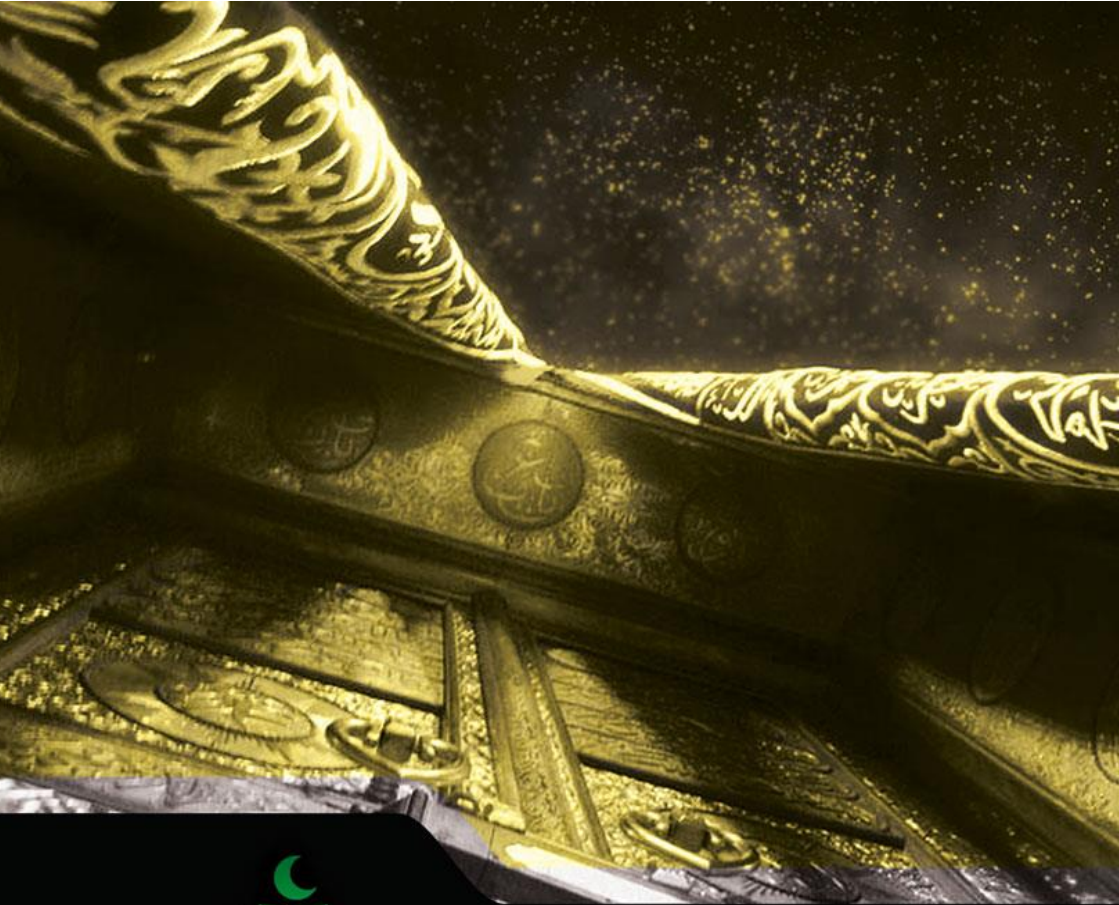
²¹⁴ Al-Hidžr: 9. verz.

dobro ljudem, on (ﷺ) pravi : »Najljubši ljudje pri Alahu so tisti, ki jim najbolj koristijo, najljubša dejanja pri Vzvišenem Allahu so, razveseliti muslimana ali odstraniti od njega težavo ali odplačati njegov dolg, ali odstraniti od njega lakoto, da grem z bratom muslimanom, zaradi njegove potrebe, mi je ljubše, kot pa, da se osamim zaradi bogoslužja v tej mošaji (poslančevi mošaji v Medini) celi mesec, kdor obvlada svojo jezo, bo Allah pokrtil njegovo sramoto, kdor brzda jezo, če pa bi hotel, bi jo lahko pokazal, mu bo Allah napolnil njegovo srce z zadovoljstvom na Sodnem dnevu, kdor gre z bratom muslimanom, da mu izpolni potrebo, vse dokler mu je ne izpolni, bo Vzvišni Allah utrdil njegove noge v Dnevu, ko bodo noge drsele, slaba etika (moralna) pa kvari dobra dejanja, tako kot kis pokvarja med.»²¹⁵

WWW.ISLAMLAND.COM

²¹⁵ Navaja At-Taberani in Abu Dunja, Al-Albani ga ocenjuje kot verodostojno izročilo v Sahihul-Džamii.

ISLAM LAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM